

Glasilno Mestne občine Ljubljana, letnik XVIII, številka 5, maj 2013, ISSN 1318-797X

Ljubljana

4
Občinski
prostorski načrt
za nova
delovna mesta

31
60 let solidarnega
krvodajalstva
v Sloveniji

28
Ljubljanski
hostli

8,40
5. festival
Junij v Ljubljani

Ljubljana, mesto košarke

Nina Šibič

Foto: KZS/www.alesfevzer.com

Maskota EuroBasketa 2013 Lipko v družbi ambasadorja prvenstva, košarkarske legende Petra Vilfana.

Foto: Nik Rovar

Ambasador EuroBasketa 2013 Ivo Daneu med zmagovalnimi trojkami 57. pohoda Pot ob žici.

Ljubljana nestršno pričakuje septembrski EuroBasket 2013, ki ga bo gostila skupaj z Jesenicami, Celjem in Koprom.

Finalni del tekmovanja bo potekal v dvorani Stožice, v Hali Tivoli pa bodo potekale tekme predtekmovanja skupine A, na katerih se bodo pomerile reprezentance Ukrajine, Velike Britanije, Francije, Nemčije, Izraela in Belgije.

Halo Tivoli smo še pred začetkom prvenstva nameravali prenoviti in jo tako še bolje pripraviti na prihod najboljših košarkarjev stare celine, ker pa je izvajalec, izbran na javnem razpisu za prenovo Hale Tivoli, odstopil od podpisa pogodbe, bomo v dvorani, ki sicer zadošča vsem pravilom za izvedbo tekem najvišjega nivoja, do prvenstva izvedli najnujnejša dela. Celovita prenova Hale Tivoli pa je predstavljena na čas po evropskem prvenstvu.

Hala Tivoli je sicer v svoji 48-letni zgodovini gostila že vrsto mednarodnih športnih dogodkov najvišjega kakovostnega razreda, leta 1966 je na primer tu potekalo svetovno prvenstvo v hokeju na ledu skupine A, pa več svetovnih prvenstev v hokeju na ledu skupine B ter svetovno prvenstvo v hokeju na ledu skupine C. Prvo svetovno prvenstvo, ki je potekalo v Hali Tivoli, je bilo svetovno prvenstvo v namiznem tenisu leta 1965, leta 1970 pa so se tukaj na svetovnem prvenstvu pomerili tudi najboljši košarkarji sveta.

Spomin na leto 1970

V Hali Tivoli je med 16. in 24. majem 1970 dogajalo 6. svetovno prvenstvo v košarki. Predtekmovalni del takratnega prvenstva je potekal v Karlovcu, Sarajevu in Splitu, finalni del, na katerem se je pomerilo sedem najboljših reprezentanc, pa je gostila Ljubljana. Finalne tekme si je v sedmih dneh ogledalo kar 110 000 gledalcev. Vzdušje v dvorani je bilo izjemno, košarkarski navdušenci in navijači pa so bili dodobra ogreti že s pomočjo košarkarjev Olimpije, ki so pred svetovnim prvenstvom osvojili naslov državnih prvakov. Naslov svetovnega prvaka v košarki je takrat dosegla reprezentanca Jugoslavije s kapetanom Ivom Daneuom na čelu. Daneu je tako na najlepši mogoč način, z visoko dvignjenim pokalom svetovnih prvakov, sklenil svojo izjemno športno kariero.

Ivo Daneu, legenda slovenske in svetovne košarke, aktivno sodeluje tudi na tokratnem evropskem prvenstvu, saj kot ambasador EuroBasketa 2013 širi dober glas o tem največjem športnem dogodku v novejši zgodovini Slovenije. Kot ambasador je sodeloval tudi na letošnjem pohodu Pot ob žici, kjer je podelil nagrade najboljšim tekačem v teku trojk.

Prostovoljci

Za prostovoljno delo na EuroBasketu 2013 se je v dobrih dveh mesecih in pol prijavilo več kot 2500 košarkarskih navdušencev. Prijavili so se prostovoljci iz 41 držav, največ jih je iz Slovenije (približno 1.900), sledijo pa prijavljeni iz Litve, Italije, Turčije in Poljske. Najstarejši prijavljeni prostovoljec bo letos star kar 77 let, najmlajši pa bo 18 let dopolnil le štiri dni pred začetkom prvenstva. Vsi prijavljeni prostovoljci se bodo v začetku junija udeležili posebnega informativnega seminarja, v času pripravljanih tekem slovenske reprezentance pa bodo izbrani morali prestati še bolj podrobna teoretična in praktična uvajanja. Seznam, na katerem bo končnih 1.100 prostovoljcev, ki bodo sodelovali na EuroBasketu 2013, bo znan predvidoma 15. junija. Prostovoljci bodo sicer delali na 13 različnih področjih, njihova osnovna naloga pa bo zagotovitev vseh pogojev za delo, bivanje in dobrobit udeležencev prvenstva.

Zapoj himno

Vabljeni k ogledu vseevropske Facebook aplikacije, prek katere si lahko s petjem uradne himne prislužite vstopnice za evropsko prvenstvo. *Yes, I feel basketball* uvodoma pove avtor himne EuroBasketa 2013 Zoran Predin in vse košarkarske navdušence povabi, da pojejo z njim ter si tako prislužijo mamljive nagrade, tudi vstopnice za tekme svoje reprezentance v prvem delu tekmovanja.

In kaj je potrebno storiti? Vsak posameznik (ali skupina košarkarskih navijačev) mora prek aplikacije zapeti posebno 30 sekund trajajočo verzijo himne, svoj posnetek deliti na zid ali pa kako drugače zanj povedati čim več prijateljem, ki morajo za izdelek glasovati. Med zmagovalci posameznih držav udeleženk EuroBasketa 2013 bodo nato izžrebali še absolutnega zmagovalca.

Vabljeni torej k petju in glasovanju!

Ljubljana

Mesto v daljavi, ki je moje

Nina Šibič: Ljubljana, mesto košarke	2
Jurij Gustinčič: Mesto v daljavi, ki je moje	3
Občinski prostorski načrt za nova delovna mesta	4
Počastitev mestnega praznika 9. maja	6
Peti festival Junij v Ljubljani	8
Maja Kovač: Razstava o Niku Matulu	10
Uršula Cetinski: Slovensko mladinsko gledališče gre »V svojo smer«	11
Vita Kontić: Vaš korak za čistejši zrak	12
Vita Kontić: Mreža trajnostne mobilnosti CIMNET Slovenija–Hrvaška	13
Emi Vega: Dobrodelnost in socialna država	14
Breda Primožič: Sofinancirani programi s področja zasvojenosti	16
Mag. Mateja Demšič: Sofinancirani programi Urada za mladino	17
Nada Breznik: Zaupajmo v lastno ustvarjalnost	18
Nada Breznik: Mestni štipendist Rok Govednik	19
Četrtna skupnosti	20
Staša Cafuta Trček: Tuji turisti o Ljubljani	27
Emi Vega: Ljubljanski hostli I	28
Mirjana Ribič: Center aktivnosti za starejše Fužine	30
60 let krvodajalstva v Sloveniji	31
Mirjana Ribič: Pogovor z direktorjem Tehnološkega parka Ljubljana	32
Mirjana Ribič: Trgovina Olivier&Co	34
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Klemena Ivška	35
Ljubljanski vestnik	36
Okoljske meritve	39
Program festivala Junij 2013	40

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Ljubljana. Pogled z neba,
foto: Primož Hieng (iz istoimenske knjige, ki je izšla
pri založbi Harlekin No. 1 2013
Spodaj: Hostel Trezor, foto: Emi Vega

Fotografiji na 3 strani:

Jurij Gustinčič, foto: Benjamin Kovač
Avtorica nepodpisanih besedil
je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Mitja Meršol
(predsednik), Tjaša Ficko,
Vesna Kos – Bleiweis, Aleš
Kardelj, Stanka Ritonja.
Odgovorna urednica
in lektorica: Nada Šumi,
kontakt: 041/737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.si.
Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Set
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
121.000 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Mesto, kjer sem hodil v šolo in se igral razbojnice in Indijance po njegovem gradu, je bilo zame v največjem preostalem delu življenja – zelo dolgem delu – mesto v daljavi. Gledal sem ga iz ptičje in kakšne druge perspektive, čutil sem, da je moje, a se ga dolgo nisem mogel niti dotakniti. Opazoval sem ga iz daljave, ki mu nikakor ni bila podobna. Še najmanj tista v Rusiji, pa tudi ne iz druge »evropske« ali ameriške.

Da se je zelo zgodaj, komaj enajstletnemu, Ljubljana spremenila v »čudežno deželo«, se moram zahvaliti Rusiji, kamor so me volja staršev in svetovne razmere z navadnim dolgočasnim vlakom prek Dunaja in Varšave spravili s spričevalom osnovne šole na Ledini in prvega razreda realke na Vegovi. Če so človeku potrebni kontrasti, da bi si ustvaril razgledano življenjsko okolje, potem me je življenje, brez moje želje, obdarovalo z največjimi možnimi kontrasti. Vsaj takrat, pa še v sami Evropi, ni moglo biti večjega, po ameriško bi se reklo, bolj dramatičnega kontrasta, kot sta bila takrat, v začetku tridesetih prejšnjega stoletja, Ljubljana in Moskva, kamor me je, kot sem rekel, pripeljala volja staršev in me vtaknila v življenje, ki ga lahko imenujem zgodovinsko.

Aleksandrova in Šelenburgova s svojimi sobotnimi promenadami meščanstva po eni strani in Sadovoje koljco, ta cestni obroč okoli osrednje Moskve po drugi. Po Sadovojem koljcu so se podile bande »bezprizornih«, kmečkih fantov, ki so bežali iz sestradanih ruskih vasi prve Stalinove petletke. Pogosto sinovi »kulakov«, premožnejših kmetov, ki jih je Stalin pravkar razlastnil. Imel sem na sebi še »evropske« čevlje, se pravi, prave čevlje, in iz fantovskih band se je slišalo: »Amerikanec.« Tako sem se že prvi dan soočil z velikim čustvom Rusije, njeno ljubeznijo in zavistjo do Amerike. Po Moskvi, že takrat ogromnem mestu, so vozili in se tresli zastareli tramvaji, ki jim je popolnoma manjkalo ljubkosti ljubljanskega tramvaja. Moskovski tramvaj je vozil ali pa je bil pogosto pokvarjen. Če je vozil, so na vratih kot grozdi visele gruče ljudi, srečnih, da včasih lahko potujejo po mestu s prevoznim sredstvom. Ljudje pa so skakali s tramvaja, če so nekje zagledali vrsto pred nečim, kar naj bi bila trgovina. Nič za to, če bodo potem morali peš – kamorkoli. Vrsta pred trgovino je pomenila možnost, da do nečesa pridejo in bodo manj lačni.

Tako je prišlo do mojega prvega soočenja s svetom in s posebnim odnosom do mesta, kjer smo do tedaj živeli skromno, ampak urejeno meščansko življenje. Če pogledam nazaj, minilo je skoraj stoletje, se počutim veselega. Življenje me je še zelo mladega vrglo iz tira, moral sem se boriti za to, da hodim naprej tudi brez tira. In neke daleč, v resnici in v moji predstavi, se je svetila podoba Ljubljane. Ni bila ne preveč lepa ne grda, bila je prijetna. Medlo sem se spominjal sankališča v Tivoliju, pohodov na Šmarno goro in Golovec, pa kina Matica, kjer sem prvič videl Chaplina, in tistih kratkih izletov, ki so se vedno končali v neki gostilni z malinovcem in kosom belega kruha z maslom. O, tisto maslo!

Rusijo so mi namenili starši, iz svojih romantično ideoloških razlogov. Komaj sem se še spomnil, kako je na kolodvoru, pred odhodom vlaka proti Dunaju, a potem Moskvi, stric, brat moje matere, padel pred sestro na kolena in jo rotil, naj ne hodi v Rusijo. Romantična ideološkost je bila pomembnejša. Odsli smo in doživeli, kar pač smo in kar bi bilo v meščanski Ljubljani nemogoče.

Ljubljana je v naslednjih letih, kaj letih, desetletjih, ostala v mojem spominu kot oaza nekakšnega miru in neke normalnosti. Vem, danes to deluje smešno, saj je tudi Ljubljana doživela dramo življenja. A Ljubljana je skozi naslednja desetletja ostala v moji glavi prav takšna kot po prihodu v prenaseljeno, napol lačno, neurejeno in s plakati preplepljeno mesto takratne predstave o socializmu.

Nisem takoj prišel, ampak šele desetletja pozneje v Ljubljano. Bilo mi je sojeno – no, v resnici je bilo zraven tudi nekaj moje volje –, da Moskvo kontrastiram tudi z Zahodom v celoti. Da ji dajem mesto v primerjavi z Londonom in New Yorkom. Posebnost mojega življenja pa vendarle je, da je kot glavna primerjava z Rusijo ostala Ljubljana, ki sem jo kmalu po vojni doživel tudi v prijateljstvu s Kristino Brenkovo in njenim možem – tudi to le trenutek, ki ni trajal, po prvih srečanjih v Ljubljani Kristine nisem nikoli več videl.

Vse to govorim le za to, da bi povedal, kako je Ljubljana, v kateri na stara leta spet živim, nekaj posebnega. Ni ne Zahod ne Vzhod, ne le Evropa, a nikakor ne Azija. Je Ljubljana, mesto prave velikosti, ne preveliko in ne premajhno, lahko bi rekli tako, kot je Župančič videl Trubarja: »prevelik ne, premajhen ne: – za nas«. Ljubljana v moji predstavi ne pripada popolnoma nikomur drugemu kot nam. Ni ne preveč zahodna, še manj pa vzhodna. Je naša, je moja Ljubljana.

Jurij Gustinčič, častni meščan Ljubljane

Foto: Idejna zasnova: Atelje Vozlič

Nova ureditev Novega trga bo zajemala tlakovanje talne površine z granitnimi kockami v vzorcu valovnice, z vzorcem iz rdečega porfida, postavljenim osno na trg. Vzorec izhaja iz smeri Gosposke ulice, povezuje obrečni prostor z Nukom in poudarja pomen vsebin institucij na trgu. Po prenovi bo na Novem trgu občasno izvajen program s kulturno in tržno vsebino. Trg bo namenjen pešcem, omogočen bo dostop urgentnim vozilom do trgovin in do stanovanjskih ulovov. Odvodnjavanje je vodeno prek kanalet z vzdolžnimi fugami, ki so umeščene v vzorec tlakovanja. Ohranjene bodo luči, nameščene na fasadah. Dela, ki so se začela 23. marca, izvaja KPL d.d. Na sliki: Pogled z Brega proti Novemu trgu.

Od 20. maja in še do 20. junija imamo prebivalke in prebivalci Mestne občine Ljubljana možnost podati pobude in pripombe na Občinski prostorski načrt, ki je bil sprejet na seji Mestnega sveta julija 2010. Področni zakon pravi, da je izvedbeni del potrebno spreminjati na vsaki dve leti. Vodja Oddelka za urejanje prostora mag. Miran Gajšek je ob tem pojasnil, kako mesto tačas pospešeno usklajuje dejansko rabo prostora s sprejetim Občinskim prostorskim načrtom, spregovoril o kratkoročnih investicijskih načrtih, o možnostih financiranja večjih projektov in o ključnih razvojnih možnostih Slovenije, v središču katerih je Ljubljana kot glavno mesto in upravno središče države.

Za kakšne dopolnitve bo šlo pri izvedbenem delu Občinskega prostorskega načrta?

Zakon pravi, da moramo najprej dobiti pobude za spremembo OPN v danem roku, torej najprej pričakujemo pobude občanov. Na drugi strani želimo urbanisti natančneje opredeliti javni prostor mesta. V Občinskem prostorskem načrtu (OPN) imamo že zdaj razmeroma dobro osnovo za opredelitev javnih prostorov za izgradnjo tam, kjer še niso zgrajeni. Gre za parke, zelenice, ulice, trge, za prostore, ki pomenijo bistvo družbenega in družabnega življenja v mestu in ob tem vseh gospodarskih možnosti. V tej zvezi je pomembna naloga, ki jo Mestna občina Ljubljana skupaj z dvema koncesionarjema – Ljubljanskim geodetskim birojem in Ljubljanskim urbanističnim zavodom – intenzivno opravlja že leto in pol, to je evidenca nepremičnega premoženja. Vodilni pri tem je Oddelku za ravnanje z nepremičninami, pomagamo pa mu na Oddelku za urejanje prostora in Oddelku za gospodarske dejavnosti in promet. To pomeni, da dokončno ugotavljamo, kje vse je občina lastnica, ko pa eksplicitno ugotovimo dejansko stanje lastništva, se lahko v posamičnih primerih ugotovi, kaj je že zdaj grajeno javno dobro, kje pa bo to v prihodnosti – ulica, kolesarska steza, park, zelenica, mestni gozd ... Na ta način ima mesto že zagotovljeno svojo lastnino na bodoči investiciji, vse drugo pa lahko odprodamo. Rezultate naloge *Evidenca nepremičnega premoženja* bomo torej uporabili pri še natančnejšem določanju javnih prostorov v planu.

Koliko pa je že odprodanega?

Zdaj se pripravlja pošiljka ponudb in občani bodo te dele zemljišča lahko odkupili po cenah, ki so jih določili cenilci, če bodo želeli. Dejstvo pa je, da so mnogi občani zavestno ali nezavedno uzurpirali mestno lastnino. Nič novega, včasih je bilo pač vse od vseh ...

Ali v tem primeru občina lastniku plača odškodnino?

To je odvisno od tega, na kakšen način je bila investicija zgrajena. Zemljišče je bilo na primer lahko plačano, pa v zemljiški knjigi še ni vpisana lastnina MOL. To je pomembno zato, ker moramo kot občina na temelju plana, na temelju namenske rabe, na temelju dejanske in na temelju lastniške rabe, kot je opredeljena v pogodbah in v zemljiški knjigi, spraviti vse te parametre na skupen imenovalček. Zdaj se namreč vse rabe praviloma križajo. Potem so tudi problemi pri katastru, se pravi pri merjenju. To je izredno pomembno zato, ker do takrat, dokler ni lastniško stanje na primer po pogodbi in/ali po zemljiški knjigi usklajeno z dejanskim stanjem v naravi in s prostorskim izvedbenim aktom, investicij ni mogoče izvesti.

Ali to pomeni, da se Ljubljana širi navzven?

Nikakor, Ljubljana se ne širi bistveno navzven, ampak je poanta zgoščanje, urbana prenova. Ničkolikokrat smo že povedali, da gre navkljub medijskemu pompu, koliko namenske rabe

Miran Gajšek:

Ljubljana spreminja s prostorskim planom, za zelo majhen odstotek. Ljubljana ne razvija popolnoma novih območij, ne delamo nove Ljubljane, spremenili smo namensko rabo pri enem odstotku teritorija Mestne občine Ljubljana. To pa pomeni, da je potrebno znotraj zazidljivih površin pogledati, kje je še prostor, kje so še kapacitete, raziskati pa jih je mogoče samo na podlagi dejanskih podatkov: plan, kataster, zemljiška knjiga, dejansko stanje. Treba je povedati, da ta postopek ni nikoli končan niti pri nas niti v najbolj urejenih državah, ker se stanje nenehno spreminja.

Kaj se po velikem investicijskem ciklu zadnjih nekaj let tačas dogaja na področju mestnih investicij?

Kar zadeva investicije, so vezane na denar, kot vemo, pa je kriza. Naš cilj pa je, da združimo tri ali štiri finančne vire: vire, ki jih ima mesto, ki jih ima država – Ljubljana je kot glavno mesto edino mesto, ki je omenjeno v ustavi, je torej ustavna kategorija –, finančne vire iz Evropske unije, navsezadnje pa tudi zasebne vire. Samo če bomo vse te posamične vire združili v nekaj res velikih projektov, bomo lahko uspešni. Taki projekti so: poglobitev železnice, Potniški center Ljubljana in projekt Emonika, Športni park Stožice, Partnerstvo Šmartinska, Tobačna mesto ... Ljubljana torej ima že začete projekte, pri katerih dejansko obstaja možnost združevanja sredstev iz več virov. Žal pa v naši državi že več kot deset let izvajamo popolnoma napačno politiko regionalnega razvoja, gre za atomizacijo sredstev za majhne projekte v majhnih občinah, ki tekmujejo, karikirano povedano, katera bo imela večjo večnamensko dvorano, te dvorane pa so potem prazne ali se v njih premalo dogaja. Ko govorimo, da se ne smemo osredotočiti le na varčevanje, ampak tudi na razvoj, je ključ alokacija sredstev v inovacije, v razvoj, v nove tehnologije, v gospodarstvo in končno v mesta, ključni za razvoj Slovenije pa so Ljubljana in recimo dobrih ducat regionalnih centrov. Če tega v državi ne bomo naredili, ne bomo uspešni in bo kriza še hujska. Ustvariti moramo vse pogoje za čim več delovnih mest, predvsem za mlade!

Kaj pa lahko naredimo, da krizo premagamo?

Lahko izkoristimo temeljno primerjalno prednost Ljubljane kot glavnega mesta države, ki ima status EU jedrnega mesta (*EU Core City*). Druga primerjalna prednost Ljubljane in s tem tudi Slovenije pa je, da je tudi EU jedrni koridor, ki se je včasih imenoval V. koridor in pride iz Bologne, gre prek Trsta v Sežano in na Divačo in potem v Ljubljano; tudi Luka Koper je jedrna luka, torej je popolnoma jasno, da moramo čim prej zgraditi drugi tir do edinega slovenskega pristanišča! Interes EU je – torej tudi naš interes –, da se čim prej pripravijo projekti in se začne graditi železnica za visoko zmogljive vlake (t. i. *high capacity trains*), to so tovorni vlaki, ki so daljši, zmogljivejši in lahko vozijo hitreje. V Sloveniji je treba usposobiti železniški koridor Koper–Divača–Postojna–Ljubljana–Zidani most–Celje–Maribor–Gradec ter čez Ormož–Mursko Soboto do Budimpešte, da bodo čim prej začeli voziti vlaki, ki zmorejo prevoziti veliko tovora. To, da je Ljubljana jedrno mesto in skozi Slovenijo teče centralni avtocestni koridor, je treba izkoristiti in zgraditi še železnico. To je ključen razvojni imperativ za Slovenijo in vključuje tudi izgradnjo ljubljanskega železniškega vozlišča in dokončno vprašanje rešitve železnice v Ljubljani s poglobitvijo! Največ denarja iz Bruslja bo namenjenega za investicije železnicam, letališčem in pristaniščem. Pa poglejmo lep primer. Na novi železniški postaji Central na Dunaju piše: Če investiraš v železnice en evro, dobiš nazaj v gospodarstvo dva. Če kdo ne verjame, na Dunaj ni zelo dolga pot.

»Občinski prostorski načrt za nova delovna mesta«

Idejna zasnova: Medprostor

22. aprila 2013 so začela potekati štiri mesece trajajoča obnovitvena dela na Čopovi ulici, ki zajemajo obnovo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, vključno z odcepi hišnih vodovodnih in kanalizacijskih priključkov, odcepov padavinske kanalizacije in ureditev ulice. Kanalizacijsko omrežje na Čopovi ulici je bilo zgrajeno že leta 1934, javni vodovod s cevovodi iz litega železa pa leta 1889. Prenovljena Čopova ulica bo tlakovana s ploščami iz pohorskega tonalita (v spodnjem delu ulice s kockami), položenih v raster ribje kosti, s čimer bo prenovljena podoba ohranila geometrijo tlaka, kakršnega ima Čopova ulica danes. Ob robu hiš se bo raster zgostil in dajal občutek pločnika, ki ga je ulica imela včasih. Celotna površina prenovljene ulice bo gladka, na zalomu pri vhodu v podhod med Čopovo in Nazorjevo ulico pa bodo umeščeni drevo, nekaj klopi in pitnik. Ob izteku proti Prešernovemu trgu bodo nameščene tudi potopne zbiralnice odpadkov. Prenova Čopove ulice predvideva tudi zamenjavo uličnih svetilk, ob osi ulice pa bodo za slepe in slabovidne postavljene taktilne oznake v izvedbi inoksovih trakov. Projekt prenove zgornjega ustroja Čopove ulice je delo arhitekturnega ateljeja Medprostor. - Dela izvaja na javnem razpisu izbrano podjetje Hidrotehnik d.d. Ljubljana, vrednost del je 1,3 mio evrov z DDV.

Temeljna razvojna naloga je tudi ustanavljanje novih delovnih mest, predvsem za majhna in srednja podjetja in, še enkrat ponovljamo, predvsem za mlade. Podjetjem je treba zagotoviti zemljišča, ki bodo poceni in komunalno opremljena. Treba je torej opredeliti lokacije in posebej spodbujati t. i. *start-up*, *spin-off* in *split-off* podjetja. Potrebno je opredeliti finančne in davčne olajšave, zmanjšati birokracijo. Projekt bo zelo kmalu predstavljen javnosti.

Kaj pa kratkoročne investicije?

Na OUP se razen projekta Ljubljana moje mesto (vodi ga arhitekt Karel Pollak) ne ukvarjamo neposredno z investicijami, s prostorskimi akti in strokovnim delom ustvarjamo le pogoje za investicije. Potrebno je poudariti, da pripravljamo nekatere projekte (na primer Javni potniški promet v regiji), skupaj z Regionalno razvojno agencijo Ljubljanske urbane regije (RRA LUR), kjer v Regionalnem razvojnem svetu sodelujem kot vodja delovne skupine za okolje in prostor. Če začnemo pri sami Ljubljani, želim posebej poudariti, da smo se zaradi krize lotili temeljitega premisleka o tem, kako reurbanizirati, prenoviti posamične dele mesta znotraj t. i. izvedbenega prostorskega načrta. Opredelili smo, da bomo začeli prenavo v samem mestnem središču tudi zato, ker je že v lanskem letu sprejeta politika trajnostnega prometa v Mestni občini Ljubljana, ki se zavzema, da zmanjšamo odvisnost od avtomobila, najbolj nujna prav v mestnem središču. Zelo resno razmišljamo o zmanjšanju kapacitete prometa na Slovenski cesti med Šubičevo cesto in Ajdovščino, kjer naj bi promet potekal samo z javnimi prevoznimi sredstvi, pozneje s kakšnimi drugimi vozili. Na RRA LUR poteka načrtovanje in izgradnja parkirišč parkiraj in se pelji (P+R).

S povabilom arhitektom smo raziskovali možnosti oblikovanja identitete Slovenske ceste in arhitekturno-urbanistično stroko izzvali, kako na prvem mestu reševati promet in ne samo vsebine parterja. Projekt sta vodila podžupan prof. Janez Koželj in arhitektka Alenka Pavlin. Ko smo po 110 letih končno izvedli Fabianijev notranji cestni obroč, lahko začnemo s prekinjanjem močnega prometnega toka skozi središče mesta. Ravno zaradi prometa in ker izvajamo manjše, bolj subtilne investicije v samem mestnem jedru – poleg Slovenske ceste prenavo Čopove ulice, prenavo Novega trga in Petkovškovega nabrežja, predvidoma tudi Trga Republike, bomo temeljito razmislili

o tem, kako bi urbanistično vzpostavili možnosti za celovito prenavo v urbanem jedru. To vključuje tudi nivo -1, ki je bil zelo uspešno izveden v primeru Chopinovega prehoda. Tukaj opozarjam na t. i. urbani palimpsest, kjer se razkrivajo zakrite plasti Ljubljane od koliščarjev, Emone, srednjega veka, baroka, klasicizma itn., ki razkrivajo izjemno kulturnozgodovinsko dragocenost Ljubljane, ki bo naslednje leto praznovala 2000 let. Res je, mesta so mnogo, mnogo starejša od držav ...

V centru želimo s prostorskimi akcijami ustvariti tudi možnost za gospodarski razvoj, saj je center središče kulturnega, gospodarskega in političnega življenja v Sloveniji. Ta razvoj ni pomemben samo za Ljubljano in ljubljansko regijo, ampak za celotno Republiko Slovenijo in za velik del Evrope, saj je Ljubljana in z njo Slovenija vozišče štirih makroregij: alpske, mediteranske, centralnoevropske in južnoevropske. Evropska unija daje zelo velik poudarek prav evropskim makroregijam. Zakaj? Predstavljate si, kam na primer pelje tovorni vlak slovenskih železnic iz Luke Koper? Zelo, zelo daleč v Alpe, v Srednjo in Vzhodno Evropo. Potrebno je torej mednarodno sodelovanje pri pripravi projektov v makroregijah.

Ali to pomeni, da bo tudi Trg Republike dobil državniško podobo?

V tej vezi je vsekakor zelo pomemben načrt prenove Trga republike, ki pomeni vzpostavitev stanja, kot ga je načrtoval že prof. Edvard Ravnikar. Trg bo jeseni dokončno urenjen z avtohtonim pohorskim tonalitom, izvedbeni načrt je naredil arhitekt Gregor Rihar. Ključno je vzpostaviti državniški trg namesto banalnega parkirišča. Na ta način Ljubljana vzpostavlja državne prostore, čas pa bi že bil, da bi se tudi država začela zavedati, da ima glavno mesto.

Kako pa je z načrti investicij zunaj mestnega središča?

Končno začenjamo prenavo Zaloške ceste, pomemben je z evropskimi sredstvi sofinanciran projekt zbirnega kanala C-0 od Medvod na desnem bregu reke Save vse do čistilne naprave v Zalogu. Počasi začenjamo s prenavo sosesk, tudi v tem pogledu je ključna prometna prenova z zmanjšano rabo avtomobila in zagotavljanjem prostora za hrambo avtomobilov pod zemljo, ob tem pa tudi energetska prenova sosesk. Vse soseske, ki so bile sicer zelo kvalitetno načrtovane v 60. in 70. letih, je namreč treba na neki način prenoviti. Študije so že bile narejene za Savsko naselje, Litoostrojsko naselje, Trnovske bloke, konkretne izvedbe pa bodo seveda sledile finančnim možnostim.

ZBIRANJE POBUD ZA SPREMEMBE IN DOPOLNITVE IZVEDBENEGA DELA OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA MESTNE OBČINE LJUBLJANA (OPN MOL ID)

Mestna občina Ljubljana je leta 2010 sprejela prostorski planski dokument Občinski prostorski načrt Mestne občine Ljubljana (OPN MOL), ki je nadomestil več kot dve desetletji star prejšnji tovrstni dokument Dolgoročni plan. Občinski prostorski načrt Mestne občine Ljubljana sestoji iz dveh delov: strateškega in izvedbenega. V strateškem delu je občina sprejela dolgoročno vizijo svojega razvoja v prostoru, izvedbeni del pa je dokument, ki natančno podaja pogoje, pod katerimi je mogoče posegati v prostor.

V letošnjem letu pristopamo k zbiranju pobud in predlogov za spremembe in dopolnitve izvedbenega dela OPN MOL in tako sledimo v letu 2012 sprejetim spremembam Zakona o prostorskem načrtovanju, ki narekujejo, da občine enkrat na dve leti preverijo pobude in ugotovijo, ali izpolnjujejo pogoje za spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta.

Mestna občina Ljubljana v času od 20. maja 2013 do 20. junija 2013 sprejema ustrezno utemeljene pobude in predloge za spremembe in dopolnitve OPN MOL ID.

V spremembah in dopolnitvah OPN MOL ID pa bodo upoštewane le pobude in predlogi, ki so skladni s cilji in usmeritvami, sprejetimi v strateškem delu Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana, in ki izpolnjujejo pogoje glede upoštevanja varstvenih in varovalnih omejitev v prostoru, ustreznosti z vidika urbanističnih meril in možnosti opremljanja zemljišč za gradnjo.

Občina bo pobude, posredovane v razpisnem roku, proučila in se na tej podlagi odločila za obseg, vsebino in časovni termin novih sprememb in dopolnitev OPN MOL ID. Stališča do vseh obravnavanih pobud bodo objavljena na mestni spletni strani v času javne razgrnitve dopolnjenega osnutka novih sprememb in dopolnitev OPN MOL ID.

Pobude se oddaja po internetu. S spletno strani <http://www.ljubljana.si> je dostopen poseben portal za podajanje pobud. Pričakujemo, da bo večina občanov uporabila prav to obliko posredovanja pobud.

Kdor nima možnosti elektronske oddaje pobude, lahko le-to odda v času uradnih ur na Oddelku za urejanje prostora Mestne občine Ljubljana na Poljanski cesti 28 v Ljubljani, ki nudi pomoč pri spletnem načinu oddajanja pobud, ali pa po pošti na obrazcu, ki je dostopen na mestni spletni strani v rubriki »Obrazci«.

ZAHVALNE BESEDE
 ČASTNE MEŠČANKE
 DRAMSKE IGRALKE
 ŠTEFKE DROLČ
 9. MAJA 2013

NA LJUBLJANSKEM GRADU

Foto: Benjamin Kovač

Častna meščanka Štefka Drolc.

Dovolite mi, prosim, da se najprej iz vsega srca zahvalim vsem in vsakemu posebej, ki ste mi izkazali tolikšno pozornost in naklonjenost ter me izbrali za častno meščanko Ljubljane. Zavedam se, da je to izjemno priznanje. Pretresena sem od veselja in sreče, obenem pa me vztrajno spremlja misel – veliko sem razmišljala o tem –, kakšno sled puščamo za seboj, kaj smo dali Ljubljani. Nisem pesnica, ne pisateljica, ne slikarka, sem igralka. Kaj ostaja za nami? Nič, kar bi lahko vzela v roke, ponovno brala ali gledala ... Ja, gotovo bo ostal kak film, posnetki na Radiu, ostal bo zapis ali posnetki dobrih predstav in v njih bo verjetno zapisana tudi kaka moja stvaritev, stvaritev neke morda komplicirane osebnosti, ki sem jo oživila, prek svojega čutenja na novo ustvarila. Veliko sem delala, nekaj od vsega, kar sem naredila zares dobro, je zagotovo ostalo zapisano na platnu ali pa na papirju.

Pa vendar – kar se mi zdi posebej pomembno, vsaj zame je –, da sem se dolgo vrsto let, odkar pripadam gledališču, večer za večerom v temi gledaliških dvoran duhovno srečevala z ljudmi, znanimi in povsem neznanimi, ki so me gledali in poslušali – čutila sem, kako dihajo z mano. Sprejemali so moje stiske, moje trenutke sreče, moja razmišljanja, upanja in verovanja. Če sem bila v vlogi dovolj prepričljiva, če sem jih pretresla, so ta občutja odnašali s seboj, postala sem del njihovega razmišljanja, del njihovega duhovnega sveta. Ta misel me osrečuje.

Kadar me neznan obraz sredi vsakdanjega hitenja pozdravi ali se mi samo toplo nasmehne, vem, da sem pustila sled. Upam, da ta res ne bo zamrla.

Hvala vam za današnje srečanje in sprejmite moje dobre želje.

Slavje miru in Počastitev mestnega

Foto: Nik Rovan

Letošnji slavljenci 9. maja so bili častna meščana Štefka Drolc in Jurij Gustinčič, dobitniki nagrad Mirjana Borčič, Katjuša Popović, Janez Čuček Ana Vehar, Društvo Ljubljanski oktet, Zveza prijateljev mladine Moste-Polje, Center za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič, Draga,

Letošnje slavnostne seje Mestnega sveta Ljubljane na Ljubljanskem gradu ob mestnem prazniku 9. maju, dnevu miru, ki zaznamuje spomin na osvoboditev Ljubljane, se je udeležilo okoli 750 povabljenec, med njimi tudi vrsta najuglednejših politikov in drugih osebnosti javnega življenja: predsednik Državnega sveta Mitja Bervar, prvi predsednik RS Milan Kučan, tretji predsednik RS dr. Danilo Türk, predsednik ZZB NOB Janez Stanovnik, apostolski nuncij msgr. Juliusz Janusz, ministri Vlade RS in poslanci DZ, akademiki, častni meščani, nekdanji županje in župani, direktorji in direktorice javnih zavodov Mestne občine Ljubljana in številni drugi. V kulturnem programu so nastopili sopranistka Irena Preda, harmonikar Izidor Kokovnik in saksofonistka Larisa Marjanovič, na odru sta bila na ogled tudi portreta novih častnih meščanov Štefke Drolc in Jurija Gustinčiča, ki ju je upodobil slikar Rudi Španzel. Slovenski oktet je na začetku slovesnosti zapel državno himno, na koncu pa pesem Hej brigade, ki je postala nenapisana himna Ljubljane. Slavnostni govornik je bil župan Zoran Jankovič, zbrane pa sta v kratkih zahvalnih nagovorih počastila tudi častna meščana, ki jima je občinstvo izkazalo spoštovanje z dolgotrajnim stoječim aplavzom.

Župan Zoran Jankovič: »Pogum, želja po svobodi, želja po svoji domovini, želja po ohranjanju svojega jezika, tovarištvo, solidarnost, sodelovanje«

9. maja 1945 ob osmih zjutraj, tako pravijo knjige, je v Ljubljano vkorakala s slovensko zastavo Ljubljanska brigada. Na njenem čelu še danes živeti komandant Marko Vrhunec na belem konju. Ta slika je ostala v spominu za vedno ... Ljudje ob cesti, polni cvetja v naročjih, s smehom na obrazih, svetlih oči. Zastava, slovenska zastava, izobešena na našem magistratu. Če danes sprašujemo, kaj je bilo v ljudeh, ki so leta 1941 in pozneje odšli v boj proti mogočnemu sovražniku, je to odgovor, ki ga poznamo vsi: pogum, želja po svobodi,

želja po svoji domovini, želja po ohranjanju svojega jezika, tovarištvo, solidarnost, sodelovanje. / ... / Najhujše je bilo, ker je ta vojna razdelila državljanke in državljane Slovenije – eni na eni strani, drugi na drugi strani, bilo je tako hudo, da sta se brata gledala čez puškino cev, oče sina, sin očeta, sosed sosedu. Zgodovina je bila kruta. Vendar – so partizani zmagali. Zmagali so na strani zaveznikov, na strani tistih, ki so premagali največje zlo dvajsetega stoletja: fašizem in nacizem. Želeli smo svojo domovino.

Začela se je izgradnja. / ... / In 46 let pozneje nova odločitev: odločitev za svojo državo. Ponovno vojna, k sreči krajša, ponovno uspešna, in svetla prihodnost. Spet iskrice v

svobode

praznika 9. maja

in Joco Žnidaršič ter dobitniki plaket oz. njihovi predstavniki Ženski pevski zbor Kombinat in Dijaški dom Ivana Cankarja.

Foto: Nik Rovan

Častna meščana je po tradiciji naslikal priljubljeni portretist akad. slikar Rudi Španzel.

očeh ljudi, pogum v srcih, upanje v to, da bo bolje. In takrat se je zgodilo nekaj posebnega. Izgubili smo 70 procentov trga! Če ne bi bilo dobrih direktorjev, če ne bi bilo dobrih podjetij, tega ne bi preživeli. Eden od teh, ki je ustvaril to gospodarsko situacijo, je naš častni meščan Miran Goslar. In 13 let kasneje, odločitev, da vstopimo v Evropsko unijo. Sreča, ljudje na cestah ... želeli smo si Evropske unije in bili ponosni na to, da vstopamo v krog enakovrednih. Takrat je bila Slovenija proglašena za najboljšo med desetimi novimi članicami Evropske unije. Ponos, sreča! /.../ In devet let potem spet odločitev. Kje smo danes, v katerem obdobju? Ali imamo spet nasmeh na obrazih in upanje, da bomo krizo premagali? /.../ Danes prihajamo v situacijo, ko je potrebno ponovno stopiti skupaj, iskati sodelovanje, iskati solidarnost. Vendar je kar naenkrat izginila iz naših rok, naših glav, naših src, prislovična lastnost Slovencev – naša pamet, naše znanje, naša pridnost. /.../ Kar naenkrat govorimo o tem, da je treba deliti ljudi na one, ki ustvarjajo, in to so gospodarska podjetja, in na tiste, ki menda trošijo – javni sektor. Z nekaterimi kolegi, ki sedijo med nami, smo preživeli zadnjih 15 let v obeh sistemih. Vodili smo največje gospodarsko podjetje, največjo gospodarsko družbo v Sloveniji, tisto, ki je bila cenjena po celotni jugovzhodni Evropi, Mercator. In danes vodimo s temi sodelavci tudi največjo lokalno skupnost. /.../ In ne boste me prepričali in tudi ne bom dovolil, da ustvarjamo razliko med tistimi, ki delajo v gospodarstvu, in tistimi, ki naj bi trošili. Ali se zavedamo, da potem znižujemo standard, kvaliteto javnemu šolstvu, javnemu zdravstvu, da postavljamo vprašanje, ali bodo naši gasilci preživeli, kako bo policija preživela, kaj bo z našo vojsko, kaj bo z drugimi našimi službami, ki skrbijo za dobro naših državljanov in državljanov. /.../ Moj odgovor na to dilemo je, da je prišel čas, ko bi morali slediti vrednotam NOB. To so vrednote, ki so nas učile, da moramo biti iskreni, da moramo biti solidarni, da moramo biti pravični in tudi pošteni.

Leto, ki je za nami, je bilo zanimivo leto. /.../ Rad bi se zahvalil vsem kolegom, ki so prispevali k vsem dobrim projektom v Ljubljani. Doslej jih je čez 700. Brez te dobre družine, velike mestne družine – 12 000 nas je, ne bi bilo uspehov. Hvala vsem sodelavkam in sodelavcem. Hvala tudi vsem Ljubljancem in Ljubljankam, ker nam dajejo podporo pri našem delu, ki opažajo tudi rezultate tega dela. /.../ Vse, kar smo naredili, je plod dela ekipe. Je plod znanja, je plod tega, da verjamemo v načelo: delu čast in oblast!

Leto, ki je pred nami, bo leto izzivov, bo leto uspehov, bo leto novih velikih projektov, vse za Ljubljano, za Ljubljance, Ljubljanke, vse za naše obiskovalce. Začeli smo leto z izjemnimi projekti: projekt Mala ulica je po vrednosti majhen, ampak po srčnosti je nekaj takega, česar Evropa nima. Wi-free v centru mesta daje možnost, da se priklopimo in izvemo, kaj se dogaja v Ljubljani, pričeli smo s prenovo Novega trga, popravljamo Čopovo ulico, Petkovškovo nabrežje, pripravljamo se na Slovensko cesto, na Zaloško cesto, pripravljamo se na kanalizacijo in obnovo pločnikov ter kolesarske steze na Ižanski cesti, nadaljujemo izgradnjo kanalizacije v Polju, Vevčah in še bi lahko našteval.

Danes je tudi čas, ko se javno zahvaljujemo vsem nagrajenkam in nagrajencem, kajti to je tisto, kar dela Ljubljano najlepše mesto na svetu. To je trenutek, ko pokažemo, da smo v mestnem svetu v Ljubljani presegli delitve.

Spoštovane gospe in gospodje, drage Ljubljanke in Ljubljanci, ponosen sem na razvoj Ljubljane, ponosen sem na Ljubljano, najlepše mesto na svetu, ponosen sem na naše Ljubljanke in Ljubljance, ponosen sem na svoje sodelavke in sodelavce, vsem skupaj želim čestitati za praznik Ljubljane 9. maj, dan osvoboditve mesta heroj, praznika, ki ga bomo še dolgo živeli. Srečno Ljubljana, srečno Slovenija, živel 9. maj, praznik Ljubljane in dan Evrope!

(Avtorizirani odlomki magnetograma slavnostnega govora župana Zorana Jankovića na slovesni seji Mestnega sveta 9. maja 2013 na Ljubljanskem gradu.)

NA 57. POHODU OB ŽICI TEKAČI NAJVZTRAJNEJŠI

Jože Čurin

Izredno slabo vreme je glavni krivec, da se je letošnjega že 57. pohoda Poti ob žici v treh dneh udeležilo okoli 25 tisoč ljudi – lani kar 35 tisoč. Najprej so se 9. maja na pot odpravili malčki iz ljubljanskih vrtcev, naslednji dan osnovnošolci in srednješolci, sobota, 11. maja, pa je bila že po tradiciji rezervirana za tekače in pohodnike, ki so se zaradi dežja bolj kislega obraza odpravili na celotno 35-kilometrsko pot in jo na eni izbranih kontrolnih točk tudi končali, za kar so prejeli lično medaljo. Tudi tekačev trojk je bilo manj kot prejšnje leto, saj se je na tek na 29 kilometrov odpravilo 190 od prijavljenih 220, na 12,5 kilometra pa 1110 od prijavljenih 1460. Za osnovnošolski tek je tekmovalo 177 trojk od prijavljenih 280, za srednješolski pa 86 trojk od prijavljenih 130.

Ob Poti spominov in tovarštva stojita 102 spominska kamna, katerih izgradnjo so financirala različna ljubljanska podjetja in mnogih že zdavnaj ni več. Za Pot zgladno že vrsto let skrbijo Podjetje za usposabljanje in zaposlovanje Želva, Društvo Zeleni prstan skupaj s Klubom mladinskih delovnih brigad in ljubljansko borčevsko organizacijo. Na krajih, kjer Pot sekajo mestne vpadnice, je 6 spomenikov, v bližini Biotehniške fakultete pa nastaja Park prijateljstva z novimi drevesi, ki so jih zasadili nekateri politiki in ugledni Ljubljanci. Žico je med drugo svetovno vojno napeljala italijanska okupatorska vojska, ki je mesto 1171 dni ločevala od zaledja. Navkljub temu so po skrivnih prehodih pod žico prehajali ranjenci, partizani oziroma prebivalci, ki niso imeli dovoljenja za prehod te meje. Zato je po vojni Pot postala simbol kljubovanja in upora okupatorju. - Pot spominov in tovarštva je izjemna mestna infrastruktura, ki omogoča prebivalcem poletno in zimsko rekreacijo, saj so v času snežne odeje na nenaseljenih področjih urejene tekaške steze.

Letos so se pohoda prvič udeležili tudi člani slovenskega Amnesty International. Razlog za udeležbo na pohodu je bil več kot očiten. Želeli so opozoriti na skrb zbujajočo resnico, saj okoli 900 milijonov prebivalcev na svetu in okoli milijon Evropejcev nima dostopa do vode. V Sloveniji zaenkrat še ne čutimo pomanjkanja tega dragocenega naravnega vira, a to še ne pomeni, da smo lahko brezskrbni. Ohranjanje spomina in osvoboditev Ljubljane z druženjem in rekreacijo bomo naš prostor obogatili in omogočili, da vrednote, ki jih Pot ob žici obuja, usmerijo v sedanjo in prihodnjo boljše družbo. Zato so letos udeleženci pohoda tekli in hodili za pravico do vode.

LUCIJ CEZAR V MESTNEM MUZEJU LJUBLJANA

Dr. Bernarda Županek, MGML

Jezus je bil še malček, na Kitajskem se je končal prvi popis prebivalstva in mesto Emona je bilo zgolj načrt, ko je leta 2 umrl Lucij Cezar, posvojenec velikega cesarja Avgusta, princ cesarske dinastije.

Foto: Alenka Drol, MGML.

Cesar Avgust, naslednik legendarnega Gaja Julija Cezarja, je z uspešnimi vojaškimi kampanjami in modro politiko zavladal Rimu ter ga popeljal v zlato obdobje miru in blagostanja. Spomin na dneve republike je bil še živ, nasprotniki še ne pozabljeni, zato je Avgust uporabil vsa

orodja, da je utrdil svojo oblast in jo zagotovil tudi naslednikom. Za cesarja brez sinov je bila prava izbira v Rimu običajna in pravno dobro urejena posvojitev. Posvojil je Lucija in njegovega brata Gaja, svoja vnuka, sinova ljubljene hčere Julije in tesnega prijatelja, najbolj sposobnega generala Agripe. Po posvojitvi sta mladeniča postala cesarska princa in že zelo mlada dobila številne časti, med drugim konzulsko. Kot izpričuje Avgustov srebrnik, odkrit v Emoni, sta prestolonaslednika dobila tudi časten naslov *princeps iuventutis* – prvi med mladino.

Ko je dve leti po Lucijevi smrti umrl še njegov brat, se je moral starajoči se cesar brez moškega naslednika zateči k novi posvojitvi. Posinovljeni Tiberij je leta 14, ko je Avgust umrl, postal cesar, in je v svojem ter očimovem imenu dal novozgrajeni Emoni mestno obzidje s stolpi.

V letu 2014-15 bomo v Ljubljani praznovali 2000-letnico dograditve Emona. V Mestnem muzeju se bomo z razstavo

Srebrnik, kovan med 2 pr. n. št.-14 n. št., odkrit pri arheoloških izkopavanjih na Kongresnem trgu. Na averu cesar Avgust, na reveru njegova posinovljenca Lucij in Gaj v togah, s ščitom in sulico. Napis ob robu pravi: »Gaj in Lucij Cezar, Avgustova sinova, izvoljena konzula, prva med mladino.«

prav posebej spomnili avgustejske cesarske dinastije, ki je ključno zaznamovala rimsko predhodnico Ljubljane. Zato od 5. junija do 4. julija v sodelovanju z Italijanskim inštitutom za kulturo in Arheološkim nacionalnim muzejem Akvileja kot napoved velike razstave prihodnje leto postavljamo na ogled marmorni portret Lucija, princa vladarske dinastije, ki je zgradila Emono, in nesojenega cesarja vsega rimskega sveta.

Foto: Arheološki nacionalni muzej Akvileja Museo Archeologico Nazionale di Aquileia.

Portret Lucija Cezarja iz Narodnega muzeja v Akvileji; marmor; konec 1. stol. pr. n. št./začetek 1. stol. n. št.

Peti festival Junij

7. do 20. junij 2013, Kongresni

Foto: arhiv PŠ Kazina

Plesni spektakel *Ljubljana Gala Dance Show* Plesne šole Kazina.

Foto: arhiv SNG Opera in balet Ljubljana

Baletna predstava za otroke SNG Opere in baleta Ljubljana *Picko in Packo*.

Jubilejni peti festival Junij v Ljubljani bo kot vsako leto Ljubljano obogatil s pestrim in raznovrstnim programom. Oder na Kongresnem trgu v središču mesta bodo dopoldne zapolnili najmlajši z različnimi lutkovnimi in gledališkimi predstavami, popoldnevi so rezervirani za lahkotnejše plesne in glasbene žanre, vrhunske gledališke in plesne predstave ter koncerti pa se bodo dogajali vsak večer, in kar je najpomembnejše, vse predstave so dostopne vsem, saj so brezplačne.

Festival se začne z vrhunskim baletnim večerom **Tango** v izvedbi virtuoznih baletnih pesalcev **Slovenskega Narodnega Gledališča Maribor** in v koreografiji Edwarda Cluga. Legendarna predstava mariborskih baletnikov, označena s superlativi, že leta fascinira z dognano povezavo plesa in glasbe. Predstava je na sporedu že od aprila 1998 in je zaradi izjemnega uspeha in zanimanja občinstva uvrščena v stalni repertoar mariborskega narodnega gledališča. Balet **Tango** je pridobil tudi naslov najboljša **svetovna koreografija v letih 1993–1998**. (www.sng-mb.si)

Na junijskem odru bodo nastopili tudi baletni pesalci **SNG Opere in baleta Ljubljana** z baletom za otroke **Picko in Packo**. To osrednje slovensko glasbeno gledališče ima poleg rednih programskih novosti vsako sezono na repertoarju tudi operna, baletna in koncertna dela iz sodobne in klasične glasbeno-gledališke ustvarjalnosti, na letošnjem festivalu bodo pripravili **koncert opernih arij** v čast 200. obletnici rojstva italijanskega opernega skladatelja **Giuseppa Verdija**. (www.opera.si)

Predstava **Korak v dvoje po Pii in Pinu**, posvečena življenju in delu enega največjih slovenskih plesnih parov, obljublja vrhunski ples plesnega tandema **Rosane Hribar in Gregorja Luštko**. Navdih za predstavo je balet **Pie in Pina** Mlakarja z naslovom **Lok**, prvič uprizorjen 18. novembra 1939 v Residentztheater v Münchenu. Gre za asketsko inscenacijo baleta v treh dejanjih: Mladost, Ljubezen in Zrelost. Balet **Lok** je sporočilo o ustvarjalnih močeh čistega plesa in čiste ljubezni. Plesni, koreografski in življenjski par **Rosana Hribar in Gregor Luštek**, ki ju v

zadnjih letih skupnega ustvarjanja zaznamujejo predvsem serije duetov spektakularnega tarantinovskega *pas de deux*, sta v izročilu zakoncev Mlakar našla življenjske in umetniške nazore, ki se navezujejo tudi na sedanost plesne govornice. (www.antonpodbevsektheater.si/si/predstave/korakvdvojeppiiinpinu)

Dve uri smeha bodo deležni obiskovalci, ki si bodo na Kongresnem trgu ogledali stand up komika **Vida Valiča** in **Denisa Avdiča**. Avtorja bosta izvedla poslovlino predstavo **VID VALIČ & DENIS AVDIČ, udar po moško!** Vid Valič, znani slovenski stand up komik, in Denis Avdič, dobitnik dveh viktorjev (vodilne slovenske nagrade medijem ustvarjalcem), ki ju je prejel kot voditelj na Radiu 1, sta združila moči in »udarila po moško«. (www.spasteater.si)

Za duhovite dialoge in iskri humor bodo skrbeli tudi igralci **SNG Drame Ljubljana** s predstavo **Nežka se moži**. Najnovejša igra slovenskega režiserja **Vinka Möderndorferja** **Nežka se moži** (2009) kaže, da se je avtor navdihoval pri znamenitem delu Antona Tomaža Linharta **Ta veseli dan ali Matiček se ženi**. Iz klasičnega **Matička** so vzeta tudi imena nastopajočih oseb (Matija, Neža, Tonči) in ena najbolj znanih komičnih situacij. Predstava je zmagala na natečaju za najbolj izvirno slovensko komedijo v okviru celjskega festivala **Dnevi komedije**. (www.drama.si)

Orkester Slovenske filharmonije in **Slovenski komorni zbor** bosta nastopila pod taktirko **Lorisa Voltolinija**. Kot marsikateri glasbeni dogodek v letošnjem letu bosta tudi ta koncert zaznamovali 200. obletnici rojstva skladateljskih velikanov – **Richarda Wagnerja** in **Giuseppa Verdija**.

S TELEFONI PO RIMSKI EMONI

Dr. Bernarda Županek, MGML

Ljubljana se ponaša z izjemno bogato arheološko dediščino in nepretrgano poselitvijo od prazgodovine do danes. Posebno mesto zaseda obdobje rimske kolonije Emona, katera sledi so se ohranile v samem središču današnje Ljubljane: kot arheološki

parki, posamezni spomeniki ali še neodkrita ostaline pod našimi nogami.

Lani je Ljubljana postala bogatejša za tri prenovljene arheološke parke. Rimski zid in Emonska hiša na Mirju ter Zgodnjekrščansko središče

Foto: Matevž Paternoster, MGML.

S pomočjo QR kod je lahko vsakdo svoj vodič, saj sam izbere, kaj bo poslušal, katera tema ga zanima ter na katero točko se bo odpravil na svoji poti.

v Ljubljani

trg, Ljubljana

Občinstvo na Kongresnem trgu bo lahko prisluhnilo priljubljenim odlomkom iz oper *Sicilijanske večernice*, *Nabucco*, *Trubadur*, *Rienzi*, *Mojstri pevci Nürnberški* in *Leteči Holandec*. (www.filharmonija.si)

Letos bo na junijskem odru prvič **Triada**, projekt, namenjen povezovanju umetniških akademij Univerze v Ljubljani: *Akademije za glasbo*, *Akademije za gledališče, radio, film in televizijo* ter *Akademije za likovno umetnost*. Obeta se bogat in raznolik program, namenjen občinstvu različnih starosti in okusov v sodelovanju z uveljavljenimi slovenskimi umetniki.

AFS France Marolt bo izvedel celovečerni koncert v z orkestrom Nova Muzika iz Nove Gorice. **Akadska folklorna skupina France Marolt** je pisana družina posameznikov, ki jih povezuje veselje do plesa, petja in slovenskega izročila. (www.marolt.si)

S pomladno edicijo Sonice nadaljuje **MoTA - Muzej tranzitornih umetnosti** programski sklop festivala *Festival Pomladi* tudi v juniju. *Festival Pomlad* je bil eden prvih tovrstnih festivalov v Sloveniji in Ljubljani, ki je na različna javna prizorišča, v klube, koncertne dvorane, v kinodvorane in še kam pripeljal vrhunsko izkušnjo klubske elektronske glasbe in avdiovizualnih performansov avtorjev svetovnega formata. Poleg domačih gostov na festival prihaja legendarni pionirski britanski dvojec elektronske glasbe: **PLAID (Warp)**. Plaid (Andrew Turner & Ed Handley) predstavlja eno izmed pionirskih zasedb v sodobni elektronski glasbi, ki je krojila podobo elektronske plesne glasbe v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. (www.plaid.co.uk, www.sonica.si)

Kjara Starič (Kjara's Dance Project), ki je v minuli sezoni občinstvo navdušila z uprizoritvijo *compASSION*, se s svojo skupino in stalnimi sodelavci v novi predstavi *Razpotja* ukvarja z motivi razpotij in pomena življenjskih odločitev.

Zveza kulturnih društev Ljubljana pripravlja koncert z naslovom *Skyfall* v izvedbi **Papirniškega pihalnega orkestra Vevče**, ki velja za enega najboljših orkestrrov v Sloveniji in je prejemnik številnih nagrad. Igrali bodo glasbo iz filmov, kot so *Vojna Zvezd*, *James Bond (Skyfall)*, legendarni *Boter* in drugi znani filmi, ter glasbo iz 80. in 90. let preteklega stoletja.

Festival Rock Otočec v Sloveniji, Italiji in na Hrvaškem že štirinajsto leto zapored organizira predizbore za mlade neuveljavljene glasbene skupine. Nekaj izmed več kot 100 prijavljenih si bori nastop na festivalu Rock Otočec, kjer si oder delijo z že priznanimi glasbeniki. Na festivalu Junij v Ljubljani pa se bodo predstavili letošnji in lanski zmagovalci – ljubljanska **rockabilly zasedba Eightbomb** in dolenski **blues-rockerji El Kachon**.

Plesna šola Kazina pripravlja plesni spektakel *Ljubljana Gala Dance Show*. Na plesnem večeru boste lahko uživali v mozaiku različnih plesnih stilov: moderni ples, jazz balet, show dance, step in hip hop. (www.kazina.si)

za OŠ Majde Vrhovnik so zdaj skupaj z drugimi emonskimi spomeniki povezani v arheološko pot EMONA – po rimski Ljubljani. Dva kilometra dolga krožna pot povezuje deset prepoznaveh spomenikov, od kipa Emonca na Kongresnem trgu do dobro ohranjenih ostankov emonskih hiš, mestnega obzidja, vodovodnega in kanalizacijskega sistema ter javnih zgradb.

Vse točke označujejo lične interpretativne table z osnovnimi podatki o spomeniku.

Povsod pa obiskovalec najde tudi QR kodo, ki je vedno bolj priljubljena oblika dostopanja do podatkov s pomočjo pametnih telefonov. Uporabnik s telefonom fotografira kodo, in če je na telefonu naložen bralnik kode QR, bo naprava sama prebrala URL-naslov in obiskala spletno stran. Potrebna programska oprema je brezplačno na voljo za skoraj vse modele telefonov.

Preko QR kode tako obiskovalec izve še več o vsakdanjem življenju Emoncev, zanimivosti

o emonskih ostankih, si ogleda galerijo fotografij ter video o Emoni. Za slepe in slabovidne so dodani tudi avdiozapisi.

Foto: Matevž Paternoster, MGML.
Spomladanski sprehod po Emoni.

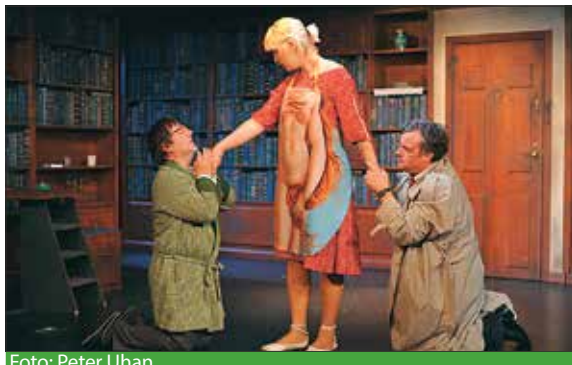

Foto: Peter Uhan

Predstava *Nežka se mož* SNG Drame Ljubljana.

Foto: arhiv SNG Maribor

Baletni večer *Tango* v izvedbi baletnih plesalcev SNG Maribor.

Letošnji festival bo tudi v znamenju človekovih pravic. **Parada ponosa** se bo zaključila s povorko z Metelkove ter s slavnostno prireditvijo na Kongresnem trgu v okviru festivala *Junij v Ljubljani*. Na odru bodo poleg glasbenih skupin Napravi Mi Dete in Dandelion Children, nastopili tudi predstavniki gejevske, lezbične, biseksualne in transseksualne skupnosti ter govorniki iz javnega življenja.

Festival Junij v Ljubljani zaključuje predstava brez igralcev, a ne brez nastopajočih, v režiji Marena Bulca in produkciji **Zavoda Maska**. Šesterica odličnih glasbenikov (Jaka Berger, Miha Blažič - N'toko, Matija Dolenc, Polona Janežič, Tina Perić in Irena Preda) v predstavi **Gremo vsi!** raziskuje večno vprašanje: ostati ali oditi. Država je bend in prebivalec države je glasbenik in selitev iz države v državo je kot selitev glasbenika iz benda v bend. Gremo vsi! je mogoče brati kot povabilo. K ogledu predstave. K spremembam. K transformaciji. Tistih na odru. Kot tudi tistih izza odra. In nazadnje tudi nas. Vsekakor vredno ogleda! (www.maska.si)

Dopoldanske otroške predstave so nastale v produkciji **Lutkovnega gledališča Ljubljana**, **Pionirskega doma**, **Lutkovnega gledališča FRU-FRU** ter **Hiše otrok in umetnosti** in plesnih sol **Kazina** ter **Minimundo**.

Popoldneve na Kongresnem trgu pa bodo popestrile glasbene skupine **Atacayta** s Kanarskih otokov, **Grooveapartment**, **Lynch**, **Dixie Šok band** in **Stari mački**.

Vabimo vas torej v središče Ljubljane, na Kongresni trg, kjer bo vse posvečeno umetnosti in kulturi za vsakogar! Kaj lepšega na toplem poletni večer kot izvrsten koncert ali predstava pod zvezdnatim nebom, s pogledom na veličastni Ljubljanski grad. Vabljeni vsi na vse vrhunske kulturne užitke!

Program festivala Junij v Ljubljani, ki bo med 7. in 20. junijem, najdete na straneh www.visitljubljana.com

JUBILEJNA KNJIGA MARKA KRAVOSA

Nada Breznik

V Društvu slovenskih pisateljev je 16. maja, prav na 70. rojstni dan slovenskega pesnika iz Trsta Marka Kravosa, potekala predstavitev njegove jubilejne pesniške zbirke z naslovom *V kamen, v vodo*. Zbirka je izšla v založbi Mladinska knjiga, spremni esej je prispeval Peter Kolšek. Slikar Klavdij Palčič, dolgoletni pesnikov prijatelj, je knjigo obogatil z risbami, s katerimi je želel izraziti poklon pesniku.

Predstavitev je potekala v razpoloženju, ki za podobne dogodke v prostorih društva niso povsem običajni – brez zadržane resnosti, s pogostimi vložki sproščujočega smeha. Vedrina, humornost, blaga ironija in parodičnost, pogoste spremljevalke Kravosove poezije, so prav gotovo izraz njegovega značaja.

V Kamni Gorici je samo teden dni pred predstavitvijo svoje knjige v okviru 45. mednarodnega srečanja pisateljev, ki ga je organiziral slovenski center PEN, vodil literarni večer z gostujočimi pesniki iz Italije in Argentine. Čaroben dogodek v gostoljubnem okolju, obogaten z živo glasbo Latinske Amerike je pesnike, gostitelje in domačine povezal v svetovno vas. Dogodek, ki najboljše ilustrira še eno pomembno poslanstvo slovenskega zamejskega pesnika in prevajalca, namreč predstavitev ustvarjalcev z druge strani meje.

V Ljubljano, v kateri je največ institucij intelektualnega arzenala in kjer je študiral slavistiko, prihaja najmanj enkrat mesečno, da bi se srečal s prijatelji, slovenskimi pesniki in pisatelji. Ti so v velikem številu prišli počastit izid njegove jubilejne zbirke in njegovih, kot je bilo izrečeno v nagovoru, prvih sedemdeset let. Marko Kravos je bil v obdobju 1996 do 2000 predsednik slovenskega centra PEN, kar mu je, kot sam pravi, utrdilo zaledje za borbo v ozkosrčnem zamejskem okolju. Po drugi strani pa želi on sam, tako kot tudi drugi zamejski pisatelji, v center prinašati raznolikost obrobja in vgraditi vanj regionalne dimenzije.

Marko Kravos je objavil 22 pesniških zbirk in leta 1980 prejel nagrado Prešernovega sklada. Prevaja iz italijanščine, hrvaščine in španščine. V Italiji so ga nagradili s Premio Calabria leta 2007, v Trstu z nagrado Scrittura di frontiera leta 2008 ter z italijansko vsedravnno nagrado Astrolabio d'oro za poezijo leta 2000. Njegova dela so prevedena v več kot dvajset jezikov. Tudi njegova zasluga je, da smo v Sloveniji spoznali avtorje, kot so Fulvio Tomizza, Luciano Morandini, tržaški narečni pesnik Claudio Grisancich ter Rezijanec Renato Quaglio in Silvana Paletti.

VPIS ABONMAJEV V ŠENTJAKOBSKEM GLEDALIŠČU LJUBLJANA

Po navdušujoči premieri večne Partljičeve komedije *Moj ata, socialistični kulak* v režiji Gojmirja Lešnjaka Gojca, ki se je zgodila na dan zmage nad nacizmom in fašizmom 9. maja, so prvi dnevi junija v Šentjakobskem gledališču Ljubljana že v znamenju vpisovanja abonmajev za sezono 2013/2014.

Umetniški vodja Zvone Šedlbauer je v program našega edinega repertoarnega ljubiteljskega gledališča po daljšem času znova uvrstil muzikal, ki mu je z nekaterimi uprizoritvami (*Čarovnik iz Oza, Nunsense I in II., Briljantina*) prav Šentjakobsko gledališče nekoč utiralo pot na naše odrske deske. Tokrat bo to družbenokritično delo *Uscana vas (Urinetown)*, ki skozi formo tega pri občinstvu vedno priljubljenega žanra odpira nekatera izjemno aktualna družbeno-etična in po svoje tudi politična vprašanja.

Sledili bosta dve enodejanki priznanega, večkrat nagrajena ameriškega avtorja Neila Simona, združeni pod skupnim naslovom *Hotel Plaza*. Pomlad 2014 bodo v Šentjakobskem gledališču Ljubljana pozdravili s satirično komedijo domačega avtorja Vinka Möderendorferja *Truth story*, kot zadnjo premiero v sezoni 2013/2014 pa načrtujejo aktualno delo sodobnega francoskega avtorja Florian Zellerja *Oče*, ki trenutno navdušuje pariške gledališke sladokusce.

Seveda nikakor ne smemo pozabiti tudi tradicionalne uprizoritve za otroke in mladino, ki bo v naslednji gledališki sezoni priljubljeno delo Bena Minolija *Vilinček z Lune*.

Poleg dosedanje abonmajske ponudbe, ki obsega abonmaje komedija, uspešnica in redni, bodo kot novost v gledališki sezoni 2013/2014 v Šentjakobskem gledališču poskusili še z abonmajem družinski, ki je, kot že ime pove, namenjen gledališkemu druženju celotne družine ob predstavah, ki so namenjene otroški publikli. V tem okviru si bodo najmlajši obiskovalci v spremstvu svojih staršev in drugih družinskih članov lahko ogledali predstave *Ačih, Dogodiščine dvornega norčka Ferdinanda, Vilinček z Lune* in *Zlata ptica*. Kot svojevrsten zaključek omenjenega abonmaja pa bodo obiskali in si pod strokovnim vodstvom ogledali še pomladansko brstenje v ljubljanskem botaničnem vrtu.

Tudi za sezono 2013/2014 so se v Šentjakobskem gledališču potrudili, da je njihova abonmajska ponudba pestra in raznolika ter cenovno ugodna in dostopna čim širšemu krogu obiskovalcev. Tako se cene nekaterih abonmajev začnejo že pri 10 oz. 20 evrih. Dosedanji abonenti lahko svoje vstopnice za sezono 2013/2014 podaljšajo do 6. junija. 9. junija se bo začel t. i. spomladanski vpis, ki bo trajal do 24. junija, jeseni pa bodo z vpisovanjem pričeli 9. septembra in ga predvidoma zaključili 10. oktobra. Podrobnosti lahko izveste z letaka, ki ga dobite na sedežu gledališča na Krekovem trgu 2 in na nekaterih poštah po Ljubljani ali na www.sentjakobsko-gledalisce.si.

Poleg priprav na novo, pa v Šentjakobskem gledališču v teh dneh poteka tudi prav tako intenziven zaključek aktualne gledališke sezone. Tako bodo do 14. junija na sporedu še zadnje ponovitve nekaterih njihovih najuspešnejših predstav iz novejšje produkcije. Od odlične, večkrat nagrajene komedije W. Allena *Zaigraj še enkrat, Sam*, do jedke satire *Ugrabitev* D. Foja v režiji G. Tiča in še ene odlične sodobne komedije *Kvartet*. Ter seveda *Moj ata, socialistični kulak*, ki si ga z nekaj truda in sreče lahko ogledate tudi vi. In to brezplačno.

10 brezplačnih vstopnic za Partljičevo komedijo *Moj ata, socialistični kulak*

Prvih pet bralcev glasila Ljubljana, ki bo poklicalo v Šentjakobsko gledališče (01/23 12 860 ali 031/225 230), bo namreč prejelo dve brezplačni vstopnici za ogled te odlične komedije v petek, 7. junija ob 19.30. Več pa, kot običajno, na www.sentjakobsko-gledalisce.si.

Razstava in retrospektiva filmov, posvečena scenografu Niku Matulu

Maja Kovač

Foto: arhiv Slovenske kinoteke

Prizor iz znamenitega filma *Cvetje* v jeseni, ki ga je kot scenograf podpisal Niko Matul, z Mileno Zupančič in Poldetom Bibičem.

Se še spomnite zaljubljene Janje oz. Vesne, postavnega Sama, pridne »Hiperbole« in izmuzljivega Sandija iz filma *Ne čakaj na maj? Pa dečka Matica, ki uganja norčije skupaj s svojim pasjim prijateljem Jakobom* v filmu *Sreča na vrvcu? Zagotovo pa niste pozabili na romantično ljubezen med Meto in dr. Janezom* iz filma *Cvetje v jeseni*.

Junake naštetih filmov in še mnoge druge je s svojim scenografskim delom pomagal soustvariti **Niko Matul**, eden najvidnejših slovenskih ustvarjalcev na področju filma, ki je kot **scenograf** sodeloval pri velikem številu tistih slovenskih filmov, ki se v naš kolektivni spomin zapisujejo kot nostalgični, prelomni in izjemni dosežki na področju gibljive slike. **Galerija Jakopič in Slovenska kinoteka** sta pripravili projekt, posvečen Matulovemu življenju in delu, ki ga sestavljajo retrospektiva filmov, ki se vrtili v Slovenski kinoteki, razstava v Galeriji Jakopič, z bogatim spremljevalnim programom, in dvojezični katalog.

»Matul je bil od konca štiridesetih let, ko se je začel ukvarjati s filmsko scenografijo, strastno zavezan filmu. Odlikovali so ga ustvarjalnost, strokovnost, natančnost, zanesljivost, vsestranskost in stroga delovna etika. Sam si je postavjal najvišja merila, njegovi sodelavci so se lahko povsem zanesli, da bo poskrbel za vse vidike oblikovanja filmskega prostora.« je v katalogu, ki je izšel ob odprtju razstave, zapisala Metka Dariš, kustosinja razstave iz Slovenske kinoteke. V Matulovi filmografiji najdemo filme *Ne čakaj na maj*, *Veselica*, *Ples v dežju*, *Kekčeve ukane*, *Cvetje v jeseni*, *Pastirci*, *Strah*, *Vdovstvo Karoline Žasler*, *Sreča na vrvcu*, *To so gadi*, *Moj ata*, *socialistični kulak* in številne druge. Sodeloval je tudi s tujimi producenti, »postavil« filmski Rim, Jeruzalem in Herkulanum v Ljubljani ter snemal na lokacijah po Sloveniji, tedanji Jugoslaviji, pa tudi na bolj »eksotičnih« lokacijah, kot so Singapur, Hong Kong, Tajska in Šri Lanka, tedanji Cejlon.

Za svoje delo je Niko Matul prejel številne nagrade, med njimi kar sedem zlatih aren na Festivalu jugoslovanskega igranega filma v Pulju – največ med vsemi jugoslovanskimi scenografi. Matulovemu filmskemu delu sta posvečena retrospektiva filmov v Kinoteki in razstava, ki je na ogled v Galeriji Jakopič od 14. maja do 1. septembra 2013.

Filma junija v Slovenski kinoteki: ● **Veselica**, ponedeljek, 17. 6., ob 21.15, ● **Ples v dežju**, ponedeljek, 24. 6., ob 21.15.

Spremljevalni program razstave: ● **Javna vodstva v slovenskem jeziku vsako nedeljo ob 16.30.** ● **Programi za osnovne in srednje šole: interaktiven voden ogled razstave.** Prijave na info@mgml.si in 01 24 12 506. ● **13. 6., ob 18.00: Okrogla miza: Poklic – filmski scenograf / gosti: Urša Loboda, Zvonka Makuc, Dušan Milavec, Jure Pervanje, Simon Tanšek, 15. 6., ob 20.00: Poletna muzejska noč: vodstvo s kustosinjo Metko Dariš, 4. 7., ob 18.00: Vodstvo po razstavi – Ljubo Struna, 27. 7., ob 16.00: Scenografija na vrvcu, družinska zabava z Žabico Ljubo.** Prijave na info@mgml.si in 01 24 12 506. ● **1. 9., ob 18.00: Vodstvo po razstavi – Jure Pervanje**

Slovensko mladinsko gledališče gre »V svojo smer«

Uršula Cetinski

Foto: Primož Lukežič

Uroš Kaurin na naslovnici 1. številke nove revije Slovenskega mladinskega gledališča *Monumenti v umetnosti*.

V Slovenskem mladinskem gledališču je navdih za novo sezono življenje alpinistke Pavle Jesih, ki ni odkrivala in premagovala le novih smeri v slovenskih gorah, temveč tudi na področju kinematografije. V sezoni 2013/2014 se SMG osredotoča na ljudi in dejanja, ki presegajo uveljavljene življenjske vzorce. Zanimala nas bo tista sla, nepremagljiva sila, ki posameznika žene k odkrivanju novih svetov – v športu, znanosti, umetnosti in na drugih področjih življenja. Zanimali nas bodo posamezniki, ki si drzno premikajo meje obstoječega in s svojimi pogumnimi dejanji in drznimi zamisljivimi ustvarjajo možnosti za nove dimenzije in novo kakovost družbe. Prepričani smo, da je ustvarjanje pravičnejše in humanejše družbe osrednje vprašanje tega trenutka. Sprašujemo pa se tudi, ali sploh živimo v okolju, ki nas spodbuja k razširjanju lastnih in skupnih obzorij.

Nova sezona v znamenju premikanja obstoječih meja

Začeli jo bomo s premiero legendarnih Genetovih *Služkinj* v režiji Vinka Mödernerdorferja. V tej drami gre za tragikomično igro med gospodarico in njenima služkinjama, ves patos, vsa potlačena hrepenjenja in neznanost bivanja pa izhajajo prav iz takšne razdelitve sveta. Z velikim navdušenjem pričakujemo predstavo *Pavla nad prepadom* po novi drami Andreja E. Skubica v režiji Matjaža Pograjca. »Biti vreden prednikov, ne samo s spominom nanje, še bolj s predajo dediščine naslednikom – to je bistveno izročilo in pomen Pavle Jesihove.« je zapisal Tone Škarja. Življenje Pavle Jesih bomo slovenski javnosti skušali približati tudi v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine v Ljubljani. Režiserja Jureta Novaka navdihujeta tako Aristofan kot Julian Assange. V predstavi *Megle* se bo ukvarjal s političnimi prepričanji posameznika, za katera pravi, da so bodisi trdna in trmasta in zato totalitarna, bodisi mehka in prožna in zato neodločna in neučinkovita. Igralec Dario Varga bo v sodelovanju z Natalijo Manojlovič ustvaril predstavo *Zakulisje prvakov*. V avtobiografski gledališki pripovedi nam bo odstrl doslej zastrti svet svoje ustvarjalnosti: »Očitno obstaja neka norost, ki me žene v vedno nove, izmišljene pokrajine, za katere se mi zdi, da jih še nisem odkril.« *Srce na dlani* bo predstava režiserja Marena Bulca in njegove umetniške ekipe. Ukvarjal se bo s »sončnimi« platni darovanja organov, z darovalci in prejemniki, z dejanjem, za katero pravi, da je večje od življenja samega. »Solidarnost! Upanje! Spoštovanje! Človečnost! – To je svet, ki me navdihuje!« pravi Mare Bulc. V veliko čast nam je, da bo zadnjo predstavo v sezoni v našem gledališču ustvaril Mark Tompkins, fascinanten umetnik, ki ga zaradi njegovega izvirnega premikanja meja v plesu in gledališču neizmerno občudujemo.

Intimna jesen

Za september in oktober napovedujemo tudi premieri, s katerima bomo sklenili tematski sklop *Intimnosti*, ki je bil rdeča nit sezone 2012/2013. V sodelovanju s producersko hišo ŠKUC gledališče bomo pripravili

uprizoritev Apollinairovega dela *Enajst tisoč batin* v režiji Ivana Peternelja. Skupaj s sodelavci iz Belfasta in Sarajeva pa bomo ustvarili mednarodno koprodukcijo (podprla jo je tudi Evropska komisija) *Osvajanje sreče* v režiji Harisa Pašovića.

Festival Prelet v znamenju svobode izražanja

Tudi v novi sezoni ostajamo izvršni producent *Bobrov*, priljubljene ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje. Konec maja 2014 pa bomo skupaj z Gledališčem Glej pripravili že 8. festival *Prelet*, ki bo potekal v času generalne skupščine mreže ICORN (*International Cities of Refuge Network – Mednarodna mreža mest zatočišč za preganjane pisatelje*) in v vsebinski povezavi z njo. V ICORN so včlanjeni književniki, ki jih povezuje skupna vrednota, s katero smo se poistovetili tudi mi: svoboda izražanja. Generalno skupščino bo gostila Mestna občina Ljubljana kot njena članica.

Tudi v novi sezoni se bo Slovensko mladinsko gledališče podalo v vse smeri, in sicer na številna mednarodna gostovanja, saj nas bodo gostili pomembni mednarodni festivali v Evropi, ZDA in Latinski Ameriki. Nova smer pa je razširjena abonmajska ponudba. Že uveljavljenim različicam se pridružuje abonma Erasmus, v okviru katerega bodo predstave opremljene z nadnapisi v tujih jezikih. Razširjamo tudi abonma Gledališče ob petih, ki ga pripravljamo skupaj z Univerzo za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani.

V novo sezono z novo revijo za umetnost: Mo(nu)menti v umetnosti

Zelo smo veseli, da lahko novo sezono predstavimo v novi reviji Slovenskega mladinskega gledališča, za katero si obetamo, da bo bralke in bralce sčasoma razveseljevala večkrat letno. Brezplačni izvodi na prve bralke in bralce čakajo v Slovenskem mladinskem gledališču ali v Prodajni galeriji SMG na Trgu francoske 5.

Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!
razburkal rusko gledališko in politično javnost od Omska do Sankt Peterburga

Gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča v sibirskem Omsku konec maja s predstavo *Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!*, ki so jo do zdaj videli gledalci dvajsetih festivalov v Evropi in Ameriki, je sprožilo pravcati škandal in kritiške apologije. Mestni dnevnik *Omskinform* je že dan po prvi predstavi na Mednarodnem festivalu mladih gledališč Rusije v naslovu zapisal: **Škandal na festivalu v Omsku** ter popisal neizmerno zmedenost starejše birokratske publike, ki je v praznih oblekah napolnila gledališče in bila šokirana že ob prvem prizoru moške golote. Citiramo: »Starejše gospe so skorajda omedlele, ko so zagledale štiri nage igralce.«

Toda škandal se je šele začel. Kritiki piše, da je bil prvi prizor golote samo uvod v šok, ki so ga mestni veljaki doživeli ob monologu, v katerem je Primož Bežjak izpostavil soodgovornost tamkajšnjega župana za ekološke katastrofe in porast rakastih obolenj v Sibiriji. Publika je bila dobesedno pritisnjena ob zid, dobra tretjina dvorane je do konca predstave zapustila dvorano, preostali dve tretjini pa sta igralce pospremili z ovacijami. Škandal je bil popoln. Marina Dmitrevska, članica žirije festivala in glavna urednica sanktpeterburške revije za gledališče, je izjavila: **»Včeraj smo doživeli pravo bombo. Videli smo politično gledališče, ki ga v Rusiji ni.«** V odgovor na burne reakcije publike je s svojo kolegico za revijo *Peterburški teatralni žurnal* napisala dva članka, ki poskušata osvetliti to po njenem mnenju prelomno politično predstavo in gledališče. V njej sta med drugim zapisali: **»To ni provokacija. To je pravo politično gledališče, ki v svetu obstaja, vendar ga v tej državi v nobeni obliki nikoli zares ni bilo. Predstava odpira vse relevantne družbene teme, se ukvarja z bolečino in profesionalno etiko. Zadnji prizor – to je pravi Shakespeare! Svet, ki je izgubil ves pomen. Prvi prizor, v katerem se igralci fizično izpostavijo, je seveda provokativen. Enako velja tudi za zadnji prizor, le da gre v tem primeru za duhovno izpostavljenost. Res pogumni igralci in igralke.«**

Vaš korak za čistejši zrak

Vita Kontić in organizatorji posveta

Fotografiji: Nik Rovani

V evropskem tednu mobilnosti (ETM) vsako leto pripravimo pester program. Eden od lanskih dogodkov je bila prireditev *Diham ples* v organizaciji Plesne šole Kazina in MOL. Na Kongresnem trgu je okoli 1500 otrok zaplesalo za čistejši zrak v Ljubljani.

Letošnji evropski teden mobilnosti (ETM) bo s sporočili o koristih hoje, kolesarjenja, uporabe javnega prevoza in odgovorne rabe avtomobila tradicionalno prežemal predvsem dneve med 16. in 22. septembrom in v tem času zavzeto širil temo *Vaš korak za čistejši zrak*. Tako je namreč Ministrstvo za infrastrukturo in prostor RS prevedlo in priredilo letošnji slogan *Clean air – it's your move!*, ki ga je predlagala Evropska komisija, nosilka te največje ozaveščevalne akcije na področju trajnostne mobilnosti. Rima v letošnjem sloganu bo gotovo marsikatero mesto in organizacijo spodbudila, da svojo kampanjo zavije v poetično promocijo ljudem in okolju prijaznega gibanja po mestu.

Novi koraki v pravo smer

Mestna občina Ljubljana (MOL) s številnimi ukrepi in dejavnostmi spodbuja takšno ravnanje vse leto. A zakaj bi z opominjanjem na ETM začeli šele proti jeseni, če lahko storimo že spomladi. Kar tudi smo: skupaj z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor, organizacijo CIPRA Slovenija, Urbanističnim inštitutom RS, Umanotero in Slovensko platformo za trajnostno mobilnost smo v Mestni hiši Mestne občine Ljubljana 23. aprila pripravili nekakšen uvod v ETM 2013 – posvet o Evropskem tednu mobilnosti z naslovom *Ukrepi občin kot znanilci trajnih sprememb na področju trajnostne mobilnosti*. Namen posveta je bil spodbuditi aktivno vključevanje občin in drugih sodelujočih v pripravo aktivnosti za letošnji ETM.

V uvodnih nagovorih sta podžupanja MOL **Jelka Žekar** in **mag. Bojan Žlender** z Ministrstva za infrastrukturo in prostor poudarila povezovanje različnih mest, organizacij in drugih deležnikov v enotno akcijo, ki je ravno zaradi plodnega sodelovanja – po načelu v slogi je moč – lahko zelo učinkovita. Kajti ukrepi v tej kampanji niso namenjeni sami sebi, temveč vsem nam; so priložnost za spodbujanje trajnostnih prometnih načinov in dvigu njihove vrednosti,

česar pa po Žlendrovih besedah ne moremo storiti brez lokalnih skupnosti. Zavedamo se, da sprememb potovalnih navad ni mogoče doseči čez noč, vendarle pa bodo morda tudi tisti, ki so prej denimo tudi za kratke razdalje uporabljali osebni avtomobil, rekli: »Prihaja teden, ko bomo naredili prvi korak.« »Upamo, da bomo lahko oktobra rekli, da je to nov korak v pravo smer,« je pozdrav udeležencem zaključil mag. Žlender.

Ljubljana z najbolj urejenim MPP

Vsebinski del dogodka je začel **Matjaž Dovečar** iz organizacije CIPRA Slovenija, ki je predstavil rezultate *Analize stanja sistemov mestnega potniškega prometa (MPP) v letu 2011* in ukrepov trajnostne mobilnosti po slovenskih občinah v letu 2012. Kot dobre prakse v večjih občinah je omenil Ljubljano, Maribor, Piran, Novo mesto, Velenje, Krško in Kamnik. Ljubljano je posebej pohvalil za urejen MPP, med manjšimi občinami pa so v študiji kot dobre prakse izpostavljene občine Ljubljanske urbane regije, Izola in Ljutomer. Omenjenim občinam je večinoma skupno to, da se povezujejo s sosednjimi občinami, veliko pozornosti namenjajo kakovosti in širitvi voznega parka MPP, načrtujejo nove proge javnega potniškega prometa.

Njihova prednost je tudi v tem, da redno sodelujejo v ETM, prilagajajo mobilnost občanom in turistom, spodbujajo intermodalnost in spremljajo potovalne navade uporabnikov. Čeprav je javni prevoz pogosto deležen kritike, pa je Dovečar ugotovil, da zelena luč za javni potniški prevoz vendarle gori.

Dogodek je nadaljevala **Polona Demšar Mitrovič** z Ministrstva za infrastrukturo in prostor, ki je predstavila smernice za letošnji ETM in nanizala nekaj predlogov ukrepov za njegovo izvedbo na ravni lokalnih skupnosti. Letošnja kampanja se bo dotikala varovanja zraka v mestih. Osnovna priporočila predvidevajo trajanje kampanje (med 16. in 22. septembrom), širšo uporabnost sporočil kampanje skozi vse leto, zaželeno je tudi uporaba uveljavljenih imen (npr. dan brez avtomobila). Vsa mesta, ki se želijo vključiti v kampanjo, se morajo registrirati na portalu www.mobilityweek.eu, kjer so dostopna tudi gradiva kot pomoč pri izvedbi ETM: priročnik o ETM, tematske smernice, orodja za komunikacijo, poročila o izvedbi preteklih ETM, primeri dobre prakse in zloženka o ETM 2013. Ministrstvo pripravlja tudi gradivo, prilagojeno za slovensko okolje in nacionalni spletni portal.

Smernice za učinkovito kampanjo

Mesta, ki v ETM pripravijo inovativne in kreativne dejavnosti, se lahko prijavijo za nagrado evropski teden mobilnosti. Lani se je MOL uvrstila med prvih 10 »polfinalistk« – mestnih uprav, pri katerih so strokovni ocenjevalci ugotovili, da so se v prizadevanjih za spodbujanje k uporabi »pametnejših« potovalnih načinov, posebej izkazala, medtem ko si je prvo mesto prislužil Zagreb. Žirija neodvisnih prometnih strokovnjakov je posebej pohvalila njihov inovativen pristop k vključevanju javnosti v tednu, ko je potekala kampanja za ozaveščanje o ljudem in okolju prijaznih načinih mobilnosti. Na posvetu je predstavnica mesta Zagreb **Marinka Bakula Anđelić** razkrila, kaj je bil glavni razlog za uspešno izvedeno kampanjo: aktivno sodelovanje in navdušenje vseh sodelujočih, ne pa finančna sredstva, saj so za promocijske aktivnosti porabili »le« okoli 5000 evrov. Poudarila je, da so sodelovale vse osnovne šole v mestu in da so za izvedbo izkoristili vse notranje vire. »Ta teden spomni na to, kar bi morali početi ves čas. Vsako mesto potrebuje nekaj, s čimer lahko spodbudi ljudi k sodelovanju,« je naglasila in dodala, da so bile pri njih posebej priljubljene dejavnosti na prostem – v mestnem parku so organizirali telovadbo, ples in igre, pa tudi pripravili koncert, novinarsko konferenco in postavili informacijsko točko. Tako so vključili okoli 150.000 ljudi, ki so lahko spoznali, da je mobilnost tesno povezana z zdravjem. Hrvaška gostja je predstavitev končala s pobudo za letošnje sodelovanje hrvaških in slovenskih kolesarjev v duhu povezovanja držav s čezmejnimi dogodki kolesarjenja iz Hrvaške skozi Slovenijo na Madžarsko.

Predstavili smo tudi raznovrstne in uspešne dejavnosti v ETM 2012 v mestni občini Ljubljana. Največ zanimanja so pritegnile fotomontaže idejne zasnove »potencialne« preureditve dela Slovenske ceste med Šubičevno in Gosposvetsko cesto, ki jo med ETM zapremo za osebna vozila, s tem pa omogočimo več prostora pešcem, kolesarjem in javnemu prevozu. Znano je, da nameravamo

Posveta o Evropskem tednu mobilnosti z naslovom *Ukrepi občin kot znanilci trajnih sprememb na področju trajnostne mobilnosti* se je udeležilo okoli 70 ljudi, ki so s tem sodelovali pri prvem koraku za aktivno vključevanje občin in drugih akterjev v pripravo aktivnosti za letošnji ETM. Udeležence posveta sta pozdravila podžupanja Jelka Žekar in Bojan Žlender z Ministrstva za infrastrukturo in prostor.

tak prometni režim po letošnjem ETM vpeljati trajno, s čimer bomo gotovo pozitivno vplivali na kakovost življenja v našem glavnem mestu.

Dobre prakse v Ljutomeru in Ljubljani

Za nagrado so se marca letos v Bruslju potegovali tudi Ljutomerčani, a ne za nagrado ETM, temveč za tisto v kategoriji za najboljšo celostno prometno strategijo. Ljutomer se je namreč s svojo, med 29 prijavljenimi, prebil med tri najboljše v Evropski uniji, zmagalo pa je škotsko mesto Aberdeen. **Mitja Kolbl** iz občine Ljutomer je tako na srečanju predstavil predvsem izdelavo celostne prometne strategije. Osvetlil je tudi lokalni akcijski načrt za spodbujanje mehkih ukrepov mobilnosti in poudaril pomen enega izmed trših ukrepov, in sicer ureditev dostopa do osnovne šole, kar je po njegovo splošen vseslovenski problem. »Pomembna je zaveza, ne velikost mesta,« je spodbudil Kolbl.

Ena od dobrih praks Mestne uprave MOL je uporaba službenih koles. Najpogosteje jih uporabljajo mestni redarji, zato je Tadej Sobočan iz Mestnega redarstva MOL dejavnost predstavil nekoliko podrobneje. Redarji uporabljajo 30 koles, s katerimi so po mestnem središču hitrejši, bolj odzivni in dostopni, poleg tega pa prispevajo k zdravju redarjev in so cenejši od avtomobilov. Ukrep se je zaradi svoje enostavnosti, učinkovitosti in prenosljivosti uvrstil v letošnji izbor za področje trajnostne mobilnosti v okviru projekta *Slovenija znižuje CO₂; dobre prakse*.

Posvet je s predstavitvijo dobrih praks na področju izvajanja ukrepov trajnostne mobilnosti in opredelitvijo smernic začel pripravo aktivnosti za ETM 2013, za katerega si želimo, da bi pustil še več trajnih sledi na področju trajnostne mobilnosti.

OKROGLA MIZA O UPORABI SLUŽBENIH KOLES

Delavničnemu delu, kjer smo obravnavali trajne ukrepe kot rezultat ETM in učinkovite kampanje v tem tednu, je sledila še okrogla miza, kjer so Andrej Piltaver z Oddelka za varstvo okolja MOL, Tadej Sobočan z Mestnega redarstva MOL in Aljaž Plevnik z Urbanističnega inštituta RS najprej predstavili svoje izkušnje uporabe službenih koles. Vsi so se strinjali, da se uporaba koles izkazuje kot cenejša, učinkovitejša in odzivnejša, pozitivno pa prispeva tudi k zdravju. Težave se sicer lahko pojavljajo pri tehnični ustreznosti koles, evidenci izposoje in vandalizma nad kolesi. Za spodbujanje uporabe koles so po njihovem prepričanju potrebni tudi drugi spremljevalni ukrepi, na primer ureditev varnega parkirišča za kolesa, garderob in tušev. Razprava z občinstvom se je dotaknila problema zavarovanja koles, tako v smislu povzročitve materialne škode kot nesreč s poškodbami. To je področje, ki ga večina organizacij, ki službena kolesa imajo, zanemarijo, so pa informacije o postopkih za ureditev varovanja na voljo na Slovenski kolesarski mreži. Razpravljali smo tudi o vzrokih za neuporabo prtljažnikov za kolesa na avtobusih in težavah prevoza koles, tudi zložitljivih, na medkrajevni in mestnih avtobusih ter železnici.

Gradivo z dogodka (posamezne predstavitve, povzetki z delavničnega dela in poročilo o dogodku) je objavljeno na: <http://www.trajnostnamobilnost.si/en-gb/aktivnosti/dogodki/dogodki3.aspx>

STKALI SMO MREŽO TRAJNOSTNE MOBILNOSTI CIVINET SLOVENIJA–HRVAŠKA

Vita Kontić

V Mestni občini Ljubljana vse več dejavnosti usmerjamo v izboljšanje mobilnosti v mestu, saj smo prepričani, da tudi to pripomore k dvigu kakovosti bivanja in zagotavljanju storitev za prebivalce in obiskovalce, za kar si vztrajno prizadevamo. Pridobili smo veliko izkušenj na tem področju, tudi iz evropskih projektov, kot je CIVITAS Elan, ki se je zaključil konec lanskega leta. Ker menimo, da je dragocene izkušnje in znanja treba deliti, saj lahko tako pripomoremo k nadaljnjim izboljšavam, smo se – na pobudo Regionalnega centra za okolje (REC) Slovenija – z 8 drugimi slovenskimi in prav toliko hrvaškimi mesti, skupaj s 6 domačimi in 3 hrvaškimi organizacijami oziroma podjetji, povezali v mrežo CIVINET Slovenija–Hrvaška, ki je namenjena izmenjavi in širjenju znanj, izkušenj ter dobrih praks na področju trajnostne mobilnosti.

Ustanovno srečanje mreže CIVINET Slovenija–Hrvaška

K pridružitvi smo povabili druga slovenska in hrvaška mesta, pristojna ministrstva, strokovne institucije, podjetja ter nevladne organizacije iz obeh držav, ki delujejo na omenjenem področju. 25. aprila smo se zbrali na ustanovnem srečanju mreže CIVINET Slovenija–Hrvaška v Mestni hiši, kjer je udeležence uvodoma pozdravil župan Zoran Jankovič, ki je potrdil, da takšna povezovanja, kot ga nudi mreža CIVINET, dvigujejo kakovost življenja v mestu. Podporo je v imenu Ministrstva za infrastrukturo in prostor RS izrazila predstavnica Polona Demšar Mitrovič. Mrežo CIVINET je predstavil politični predstavnik mreže Jose Maria Diez iz mesta Burgos, možnosti financiranja mreže pa David Blackledge, direktor Oddelka za evropske zadeve londonskega podjetja Travel Research Ltd. Sledile so predstavitve *Memoranduma o ustanovitvi mreže CIVINET Slovenija–Hrvaška*, osnutka akcijskega načrta za leti 2013–2014 ter organizacij REC Slovenija in hrvaški Odraž, ki opravljata vlogo sekretariata mreže. Srečanje se je zaključilo s slovesnim podpisom memoranduma in ogledom mestnega jedra pod vodstvom podžupana prof. Janeza Koželja.

Memorandum so poleg Ljubljane podpisali Koper, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ptuj in Velenje, med hrvaškimi mesti pa poleg Zagreba tudi Čazma, Dubrovnik, Ivanić Grad, Koprivnica, Reka, Samobor in Zaprešić. Izmed slovenskih podjetij in organizacij je svoj pečat dal Ljubljanski potniški promet, pridružili pa so se mu BTC d. d., Etrell d.o.o., Institut Jožef Stefan, Regionalni center za okolje – Slovenija, Univerza v Ljubljani – Fakulteta za družbene vede. Od hrvaških organizacij so se mreži s podpisom priključili še Udruga općina u Republici Hrvatskoj, ODRAZ – Održivi razvoj zajednice in Zagrebački holding d.o.o.

Delitev dragocenih izkušenj

Evropska mesta se soočajo s težavami, ki jih povzročata naraščajoči promet. Tega zahtevnega izziva se je Evropska komisija med drugim lotila s programom CIVITAS, ki omogoča sofinanciranje demonstracijskih projektov na področju trajnostne mobilnosti v mestih. Mestna občina Ljubljana je decembra lani uspešno zaključila štiriletni projekt CIVITAS Elan (www.civitasljubljana.si), v katerem je tudi koordinirala dejavnosti drugih v projekt vključenih mest: Brna, Porta, Genta in Zagreba. Znanje in izkušnje, pridobljene v tem projektu in pri drugih dejavnostih na področju trajnostne mobilnosti v mestih (mestno kolo Bicike(L)), širjenje območij za pešce in območij z umirjenim prometom, postavitve novih mostov za pešce in kolesarje (...), želimo učinkovito posredovati tudi drugim evropskim mestom, ki še niso vključena v družino CIVITAS (www.civitas.eu).

Tako je v sedmih državah EU (Francija, Španija, Portugalska, Italija, Velika Britanija, Irska in Nizozemska) z namenom, da se okrepi sodelovanje med mesti glede izboljšanja mobilnosti in prometa, nastala mreža CIVINET (www.civitas.eu/civinet). Mreža povezuje mesta, ki si prizadevajo za razvoj ambicioznih politik urbane mobilnosti ter ukrepov za čistejši, uporabnikom prijaznejši, energetsko učinkovitejši in trajnostni promet v mestih. Do nedavna je v Sloveniji delovala mreža CIVINET Slovenija, ki je povezovala različne slovenske organizacije (<http://www.civitasljubljana.si/pobuda-civitas/civinet>), a ker želi CIVINET še posebej okrepiti sodelovanja med mesti iz sosednjih držav, smo se odločili za širitev, saj menimo, da bomo tako v prizadevanjih učinkovitejši. Na tej osnovi so nastale tudi mreža frankofonskih mest, mreža Španija–Portugalska in mreža Irska–Velika Britanija.

DR. VESNA LESKOŠEK: DOBRODELNOST NE MORE NADOMESTITI SOCIALNE DRŽAVE

Emi Vega

foto: Vili Lamovšek

Doc. dr. Vesna Leskošek, Fakulteta za socialno delo.

Ali dobrodelnost lahko nadomesti socialno državo?

Ne, ne more.

Katero od dveh tez podpirate? Izhod iz gospodarske krize je mogoč z varčevanjem; tudi ali predvsem na račun instrumentov socialne države. Ali: rešitev socialne krize je pogoj za reševanje vseh drugih manifestacij gospodarske krize.

Podpiram drugo opcijo: odločno.

Znano je, da ljudje, ki jih stiske res pestijo, svoj položaj prikrivajo in se po pomoč zatečejo šele v skrajni sili. In govori se o »iznajdljivih« posameznikih, ki najdejo vse poti do izboljšanja dobrih finančnih položajev, tudi poti do socialnih transferjev. Kaj menite o tem?

Gre predvsem za mite, za predsodke, ki izvirajo še iz socializma. Pri zdajšnji socialni zakonodaji, ki dovoljuje vpogled v široko bazo podatkov, je izkoriščanje sistema skorajda nemogoče. Verjamem sicer, da določena vrsta bogatih ljudi najde vse mogoče poti do večjega bogastva. Vendar s poseganjem po socialnih transferjih jemljejo tistim, ki nimajo ničesar več, kajti denarja za vse več ljudi, ki nimajo ničesar več, zmanjkuje.

Kako komentirate svojo izjavo: Država lahko zagotovi socialno pravičnost, odzivnost pa je vedno na civilni družbi?

Da bi bili mi sposobni podpreti tiste sistemske rešitve, ki zmanjšujejo socialno krivičnost in bi se bili ob tem pripravljene odpovedati lastni koristi, bi morali ponovno pridobiti izgubljen občutek za skupnost. Fragmentacija v bistvu pomeni iztirjenje v neko zasebno veselje, iz katerega stisk ljudi, ki nas obdajajo, ne vidimo več. Če bi spet razvili občutljivost za ljudi v svoji okolici in zanimanje zanje – o čem premišlujejo, kaj jih muči, ali lahko priskočimo na pomoč –, morda starejši gospe, ko otovorjena z vrečkami vstopa v avtobus ... Povečan občutek za soljudi prinese premik v odzivnosti civilne družbe. Naj pojasnim na primeru. Sama se ne strinjam z linearnim zmanjševanjem plač. Tak način potisne čez rob in v revščino nove množice, iztržek pa je za državno blagajno zanemarljiv. Rada pristanem na večje zmanjšanje moje plače, če to pomeni, da našim tajnicam in čistilkam ne bodo vzeli nič.

Dobrodelnost in

Emi Vega

Foto: Emi Vega

Okroglo mizo *Dobrodelnost in socialna država* je konec aprila v Mestni knjižnici Ljubljana pripravila Fakulteta za socialno delo.

Francoski filozof Jacques Attali meni, da ima Evropa več težav s socialno pravičnostjo kot pa z rastjo, zato mora napredovati ali nazadovati – nikakor pa ne more obstati, kot je. Ostaja vprašanje, kako težave s socialno pravičnostjo preseči. Za nas je, žal, aktualno vprašanje naslednje: Ali bomo prvine socialne države nadomestili z dobrodelnostjo? In še podvprašanje: Kakšen vpliv na družbeno razslojevanje lahko pričakujemo? Ker vprašanje ni hipotetično – premik je že uveden v zakonodaji o socialnih denarnih prejemkih –, sta Fakulteta za socialno delo in Mestna knjižnica Ljubljana v okviru tedna svobodne univerze organizirali okroglo mizo na temo *Dobrodelnost in socialna država*.

Obseg naših težav s socialno pravičnostjo je z gledišča Zveze prijateljev mladine - enota Ljubljana Moste-Polje osvetlila Anita Ogulin, iz zornega kota Karitasa pa Imre Jerebic. Naravo in zmogljivost dobrodelnosti ter vlogo države sta orisala profesorja s Fakultete za socialno delo dr. Bogdan Lešnik in dr. Srečo Dragoš. Okroglo mizo je vodila njuna kolegica dr. Vesna Leskošek. Poglejmo, kakšna je povzeta slika stanja in kako bi bilo to stanje mogoče preseči.

Anita Ogulin:

Delovna mesta bi lahko prinesla javna dela
Anita Ogulin je povedala, da ZPM deluje že 60 let, da so 40 let predvsem organizirali počitniška letovanja za otroke in mladostnike iz družin, ki si letovanja niso mogle privoščiti, in so tako prispevali k izenačevanju

možnosti. Po letu 1991 je neizenačenost začela dobivati povsem druge dimenzije. Soočili so se s prvimi prošnjami za pomoč – v oblačilih, v hrani, pri plačilu kake položnice. V zadnjih dveh, treh letih je naval na njihovo enoto izjemen. Dnevno se v povprečju zvrsti okoli 100 obupanih iz vse Slovenije. Stopnja obupa

socialna država

Zgodbe Zavoda za oskrbo na domu

naj ilustrira domneva: 22 odstotkov ljudi ne zmore več plačevanja položnic.

Obseg dejavnosti so postopoma širili. Zdaj imajo družinski center in organizirano učno pomoč otrokom, tudi psihosocialno pomoč mladim in staršem, ter pravno pomoč. Po najboljših močeh skušajo pomagati s hrano, z oblačili in drugimi stvarmi, vendar denarja nimajo veliko, tudi s skladiščenjem so težave. Tragičnih zgodb je vse več. Začnejo se z izgubo službe, z izgubo socialnih transferjev in zdravstvenih zavarovanj, sledi izčrpavanje sorodstva in prijateljev, če to ni mogoče, bo skrajni stiski hitro sledila še deložacija, vse to spremlja vzajemno obtoževanje med starši, porušijo se družinski odnosi, največje žrtve pa so otroci, ker pogosto krivijo sebe – že zato, ker obstajajo; in se umaknejo – iz šole, iz življenja. V ZPM Ljubljana Moste-Polje se sprašujejo, kako vsem tem ljudem povrniti smisel življenja in kako vero v sistem. Kako najti pot do zaposlitev, ker si ljudje najbolj od vsega želijo delo, s katerim bi si zaslužili za dostojno preživetje. Rešitev vidijo v široki paleti javnih del – v pridelavi zdrave hrane, v čiščenju gozdov ipd.

Imre Jerebic:

Okrepitev mreže dobrodelne pomoči in navezava partnerskega sodelovanja z državnimi organizacijami

Imre Jerebic je delo nevladne cerkvene organizacije Karitas predstavil s številkami. Kaj povejo številke? Če število družin pomnožimo s povprečjem družinskih članov, nato pa prištejemo preostale prsilce pomoči, bo izračun pokazal, da se približno 20 % Slovencev po pomoč zateka h Karitasu. Potem so ljudje, ki se zatečejo k Rdečemu križu, k Zvezi prijateljev mladine – v enoto Moste-Polje, pa k drugim nevladnim humanitarnim organizacijam. Če seštevek prvih in drugih zgolj anticipiramo, bomo razumeli medklic profesorja dr. Bogdana Lešnika: zajel nas je izbruh revščine.

Glede smernic Imre Jerebic meni, da je potrebno okrepiti partnersko sodelovanje med humanitarnimi društvi in državnimi institucijami.

Dr. Bogdan Lešnik:

Dobrodelnost kot prva pomoč

Dr. Bogdan Lešnik je naravo dobrodelnosti in njene zmogljivosti pojasnil na primeru Sri Lanke po cunamiju. Orisal je potek dobrodelnih akcij, kot so ga razkrili raziskovalci, in predstavil njihove sklepe. V prvem tednu so prizadetim na pomoč prihitali prebivalci iz zaledja. Prinesli so, kar so imeli, potem so pomagali odstranjevati posledice katastrofe. Nato je začela prihajati organizirana pomoč iz sveta v okviru manjših in večjih dobrodelnih organizacij. Raziskovalci so opazili vrsto nepravilnosti. Nekatere organizacije so delile oporečne jestvine, tudi mačjo hrano. Neka organizacija je razdeljevala ustrežnejšo pomoč, hkrati pa urno nakupovala zemljišča za gradnjo počitniških kapacitet. Tretja je organizirala pomoč v denarju, vendar so prejemniki morali polovico zneska takoj nakazati na zasebne račune razdeljevalcev pomoči. Raziskovalci so tudi potrdili že znano prakso: višje zneske dobijo posamezniki, ki so po statusu bližje dobrodelnikom, nepravilčen pristop pa povzroči razdor med ljudmi. Zato so prizadeti ob cunamiju v lepem spominu

ohranili prvi teden – tisto vrsto solidarnostne pomoči, ki izvira iz človeške empatije. Dobrodelne organizacije so zapustile slabši vtis. Če dodamo še izračun učinkovitosti, po katerem večje med njimi za lastno delovanje porabijo 75 do 80 odstotkov za pomoč zbranega denarja, je reakcija ljudi razumljiva. Iz tega sledi: dobrodelnost, ki izvira iz empatije, je dobra dobrodelnost, vendar zmore delovati le kot prva pomoč. Organizirana dobrodelnost je praviloma skorumpirana in kot taka prinaša razdor, celo razpad skupnosti – tudi v primeru, ko gre za razvojno pomoč, ki naj bi prinesla trajnejše izboljšanje razmer. Dobrodelnost ima torej nekatere slabosti. Seveda prinese dobro v določenem obsegu in je zato v sodobnem svetu nujna, nikakor pa ne more nadomestiti prvin socialne države. Če bi s te točke oblikovali sklep za Slovenijo, bi lahko rekli: več socialne države, ki nam polzi med prsti in razpada. Nič več krčenja, pogledimo, kaj imamo in kako delujejo sistemi, nato opredelimo cilj – na podlagi tistega, kar imamo.

Dr. Srečo Dragoš:

Rahljanje socialnih vezi in socialna izključenost

Dr. Srečo Dragoš je razmerje med socialno državo in dobrodelnostjo osvetlil prek dveh perečih problemov sodobne družbe. Prvi je fragmentacija: Medtem ko se prek interneta povežemo s celotnim svetom, se neposredne vezi med ljudmi rahljajo in trgajo. Če hočemo doseči ponovno povezovanje med ljudmi in preusmeritev v socialni kapital, postane vloga nevladnih organizacij nadvse pomembna. Kajti država ima lahko močno razvite socialne sisteme in vendar ne more preprečiti fragmentacije. Drugi pereč problem je marginalizacija: posledica socialne nepravilnosti. Ko državni sistem odpove, dobrodelnost ne more preprečiti poloma: ko se zgodita fragmentacija in marginalizacija, družba razpade. Na obrobju se krepi revščina, ta pa prinaša več oblik tveganja. Revni otroci razvijejo kulturo revščine, subkulturna povezovanja pa prinašajo nepredvidljive izide. Če je obdobje odsotnosti dostojnih virov za preživetje daljše, se bodo starši zatekli k sivi ekonomiji, kar bo generiralo razkroj družbe navznoter.

Dobrodelnost postane nujno neučinkovita pri sistemskih problemih: pri zagotavljanju integracije oziroma pri preprečevanju marginalizacije. Če država ni ustrezno sistemsko urejena, bo sledilo ideologiziranje pa tudi korumpiranje dobrodelnih procesov. Resnična težava pa je v tem, da le država lahko zagotovi integracijo in demarginalizacijo, a tovrstni problemi niso sistemsko rešljivi. Zato naj se država na skupnostni ravni demonopolizira, ne pa umakne. Napačne dileme prinesejo napačne načine reševanja. Če govorimo o krizi, ki naj jo reši varčevanje – na primer 24-odstotno zmanjšanje denarja za socialno pomoč –, bo ukrep prinesel naraščanje revščine. V ozadju tiči usoden ameriški sistem. Ta reševanje revščine odrine: prepusti ga dobrodelnosti – civilnim družbam in posameznikom. Pod tem vplivom tudi naša država spušča iz rok področja, ki jih lahko regulira le sama, s tem pa se odreja pravičnosti. Rešitev je v navezi socialne države in dobrodelnosti, v krepitvi dobrih prvin in v zmanjšanju slabosti obeh sistemov. Preseči je treba tudi našo prakso preživanja na napake, čemur sledi tavanje iz ekstrema v ekstem.

Moj OSKRBOVANEC

Sylvia Kar

Veliko ljudi se ne zaveda, kako pomembno vlogo imajo starostniki v našem življenju. To so osebe, od katerih se lahko naučimo marsičesa novega. Tako postanemo boljši ljudje in razumemo, da zdravje ni nekaj samoumevnega. Prav zaradi tega se mi zdi pomembno, da svojo čudovito izkušnjo posredujem.

Ko sem odklenila stanovanje, me je že na vratih pričakal gospod Z. Z. Nasmehnil se je in rekel: »A si le prišla, moja draga ženička.« Star je bil 85 let in je imel precej razvito obliko demence. Posledice bolezni so bile vidne, saj je oskrbovanca pestila pozabljenost. Izgubljal je lastne predmete ter obsojal sorodnike, da so mu jih vzeli ali celo skrili. Menil je, da mu želijo ponagajati. Včasih se je popolnoma izgubil in ni prepoznal svojcev. Slednji so se odločili, da potrebujejo pomoč Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana, in sicer do odhoda gospoda v dom za starejše občane. Ko sem vstopila v stanovanje, sem gospoda nežno pobožala po obrazu, nato pa sva se odpravila v kopalnico. Uporabnika sem pripravila za prhanje. Ko je vstopil v kabino, je poprijel šobo, jo prislonil na uho in se začel pogovarjati. Menil je, da gre za telefonski aparat. Nežno sem mu vzela šobo iz roke ter ga začela umivati. Vesel in zadovoljen se je obračal pod curkom vode, ki je s telesa spiral vonj po urinu. Oskrbovanca sem obrisala in oblekla. Nenadoma se je obrnil k meni in tiho zašepetal: »Kako si dobra do mene.« Po nekaj minutah je znova prevladala bolezen. Želel je oditi domov. »Hočem k mami!« je zavpil. Prijazno sem mu odvrnila, da je mama ob njem. Hitro se je stisnil k meni in skupaj sva se odpravila do postelje. Sledilo je vprašanje: »Ali lahko slišim še pravljico?« Začela sem mu pripovedovati zgodbo, nato pa je mirno utonil v sen. Pri oskrbi so mi pomagale tudi žena in hčerki.

Dan odhoda gospoda Z. Z. v dom za ostarele je najbolj žalosten spomin iz najinega skupnega druženja, saj sem z veseljem prihajala k njemu. Oskrbovanca že zdavnaj ni več med nami, meni pa so ostali le lepi spomini.

LJUBLJANA MED ŠTIRIMI
FINALISTI ZA NASLOV
ZELENA PRESTOLNICA
EVROPE 2015

24. maja je delegacija Mestne občine Ljubljana v Bruslju predstavila vizijo, primere iz prakse in komunikacijsko strategijo Ljubljane na poti k izboru našega mesta za zeleno prestolnico Evrope. Končna razglasitev rezultatov bo 14. junija v Franciji.

Ljubljana se je uvrstila med štiri finaliste, ki se potegujejo za naslov zelena prestolnica Evrope 2015. Cilj te pobude je izreči priznanje in nagraditi lokalna prizadevanja za izboljšanje okolja, gospodarstva in kakovosti življenja v mestih. Ljubljana se je postavila ob bok Bristolu, Bruslju in Glasgowu. Vsi štirje finalisti so imeli 24. maja priložnost mednarodni strokovni žiriji predstaviti svojo vizijo, primere iz prakse, zaradi katerih je Ljubljana lahko vzor drugim mestom, in komunikacijske aktivnosti mesta, s katerimi spreminjamo navade in prebivalce ter obiskovalce uspešno spodbujamo k okolju prijaznemu delovanju.

Od leta 2007, ko je Ljubljana sprejela vizijo trajnostnega razvoja Ljubljane do leta 2025 z velikimi infrastrukturnimi projekti, pomembnimi za okolje in kakovost bivanja, v trajnostni razvoj mesta usmerjamo veliko naporov. Zasnovali in sprejeli smo vrsto strateških razvojnih dokumentov in v preteklih šestih letih uresničili več kot 600 večjih in manjših projektov, s katerimi smo prispevali h kakovostnejšemu življenju Ljubljančank in Ljubljančanov.

Končna odločitev strokovne žirije o zmagovalcu in prejemniku laskavega naslova zelena prestolnica Evrope 2015 bo razglašena na uradni zaključni slovesnosti, ki bo potekala 14. junija 2013 v francoskem mestu Nantes, letošnji evropski zeleni prestolnici. Župan Zoran Janković je, navdušen nad ekipo in predstavitevijo v Bruslju, povedal, da je Ljubljana z dosedanjim uvrstitvijo in po uspešnem pogovoru z mednarodno strokovno komisijo že danes zmagovalka, ne glede na končni junijski rezultat.

Sofinancirani programi na področju preprečevanja zasvojenosti v Ljubljani

Breda Primožič, Urad za preprečevanje zasvojenosti

Foto: Nik Rovar

Osnovnošolci na letošnjem 57. pohodu Pot ob žici 2013.

Programi tega področja so usmerjeni v preprečevanje nastanka zasvojenosti različnih vrst. Urad za preprečevanje zasvojenosti je usmerjen predvsem v spodbujanje delovanja programov na področju univerzalne in selektivne preventive za različne vrste zasvojenosti, in sicer za otroke in mladostnike, njihove starše in njihove vzgojitelje oz. učitelje na območju Mestne občine Ljubljana. Cilji naših programov so mnogovrstni, a kljub temu jasni in usmerjeni predvsem v prepoznavanje različnih dejavnikov tveganja, ne želimo pa zanemarjati prepoznavanja varovalnih dejavnikov.

V okviru programov za otroke in mladostnike, ki potekajo v javnih zavodih ali zunaj njih, Mestna občina Ljubljana sofinancira 35 programov. V tem sklopu kratko predstavljamo le enega izmed mnogih, to je program *Vrtoglave e-stave*, ki ga izvaja **Zavod Nora, Center sodobnih zasvojenosti**. V ta program je vključenih 150 otrok zaključnih razredov osnovnih šol v Ljubljani. E-stave so velik problem zasvojenosti, ki ostaja v osnovni šoli še precej prikrita. Zato je zelo pomembno, da mladostniki spoznavajo v okviru teh programskih vsebin opozorilne znake zasvojenosti z e-stavami ter se seznanjajo s posledicami igranja iger na srečo, osebnostnimi spremembami in pridobivajo informacije, kako pomagati nekomu, ki ima tovrstne težave.

V okviru programov za otroke in mladostnike s težavami psihosocialnega prilagajanja je posebej zanimiv program z naslovom *Program terapije in aktivnosti s pomočjo živali za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami*, ki ga izvaja **Slovensko društvo za terapijo s pomočjo živali – Ambasadorji nasmeha**. Gre za program, ki poteka v dveh vrtcih in eni osnovni šoli v Ljubljani. Aktivnosti programa pospešujejo izboljšanje otrokovih fizičnih, socialnih, emocionalnih in kognitivnih funkcij. Izvajalca sta usposobljena za delovanje pri aktivnostih in terapiji s pomočjo živali, prav tako so za delo usposobljene živali.

V okviru programov za pedagoške delavce poteka 13 programov. Za natančnejšo predstavitev smo izbrali program z naslovom *Program izobraževanja pedagoških delavcev za izvajanje univerzalne preventive*, ki ga izvaja **Združenje Bonding psihoterapevtov Slovenije**. Ta program omogoča pedagoškemu delavcu pridobitev znanj o tem, kako pomagati staršem, da s primernimi odnosi vplivajo na vedenje in zdrav razvoj svojih otrok. Posredovane vsebine jim omogočajo, da se seznanijo s ključnimi značilnostmi družinskih slogov in kako ti vplivajo na vedenje in čustvene težave pri otrocih. Ob vsem tem bodo pedagoški delavci lahko pridobili tudi dodatna znanja o tem, kako še izboljševati sodelovanje s starši. V program bo vključenih 1200 pedagoških delavcev vrtcev in osnovnih šol v Ljubljani.

V okviru programov za starše poteka 19 programov. Nadrobneje predstavljamo program z naslovom *Program Odgovorni starš* –

enakovredni odnosi – čili in zdravi otroci, ki ga izvaja **Inštitut za sodobno družino Manami**. Gre za program, ki je zasnovan na podlagi modulov danskega terapevta Jasperja Julla. Vsebine, namenjene staršem, govorijo o varni navezanosti kot varovalnem dejavniku pred destruktivnim vedenjem, zdravo samopodobo kot temelju psihičnega imunskega sistema ter o ustrezni komunikaciji, ki se odraža v zdravih in zadovoljujočih odnosih v družini. Izvajajo ga v 14 vrtcih in Ljubljani.

V okviru medgeneracijskih programov poteka 6 programov. Znotraj te tematske skupine poteka tudi program z naslovom *CAP program za preventivo zlorabe otrok*, katerega izvajalec je **Inštitut za psihološko svetovalne razvojne projekte**. Vanj je vključenih 130 otrok in njihovih staršev ter vzgojiteljice teh otrok. To je program Mednarodnega centra za preprečevanje nasilja, ki se pri nas izvaja od leta 1998 in je program univerzalne preventive. Cilji programa so krepitev kompetenc otrok in mladostnikov ob osvojitvi večščin, ki omogočajo, da se otroci ali mladostniki sami zaščitijo v primeru potencialnih ogrožajočih situacij nasilja ali zlorabe. Program je usmerjen v preventivno delovanje, da otroci sploh ne bi doživeli izkušenj nasilja ali zlorab in pravočasno prepoznali znake nasilja ali zlorabe – če bi do tega prišlo.

V okviru preventivnih programov na področju različnih vrst zasvojenosti bo letos izvedenih 72 programov in projektov, za katere menimo, da uresničujejo naše cilje zagotavljanja kvalitetnih vsebin, ki so dejansko naravnane k prepoznavanju in preprečevanju nastanka zasvojenosti. Zanje smo namenili 282.000 evrov.

Seznam izvajalcev in njihovih programov, ki jih sofinanciramo v MOL, lahko najdete na: <http://www.ljubljana.si/si/mol/mestna-uprava/oddelki/predsolska-vzgoja-izobrazevanje/razpisi/81187/detail.html>

Sofinanciranje programov za mlade v Ljubljani

Foto: Nik Rovar

Predstavitev letošnjih raziskovalnih nalog srednješolcev v Zavodu sv. Stanislava.

Mladinske organizacije so že vseskozi dragocene partnerice Mestne občine Ljubljana pri skrbi za kvalitetno preživljanje prostega časa mladih v mestu. V okviru razpisa za lokalne mladinske organizacije podprte vsebine v veliki večini odražajo vsebinska področja, ki jih zasledujemo v okviru dela z mladimi in mladinskimi organizacijami. Gre za družbeno angažirano delovanje mladih, usposabljanje mladih za večjo zaposljivost, socialno odgovorne vsebine za mlade, sprejemanje drugačnosti, medkulturno učenje, solidarnost in integracije, usposabljanje za prostovoljno delo in samostojno odločanje. Zavedajoč se mobilnosti mladih in mednarodnega dela, ki prinaša izkušnje, različne poglede na svet in predvsem veliko dragocenega znanja, je eden od poudarkov tudi na mednarodnem sodelovanju organizacij z njihovimi mednarodnimi partnerji. Vsebine projektov izražajo potrebo po mladinskih izmenjavah v obliki taborov, tematskih srečanj, prostovoljstva in medkulturnega učenja in sodelovanja.

Mreženje mladinskih organizacij

Da bi lahko razširili krog med seboj sodelujočih organizacij, vsako leto podpremo mreženje mladinskih organizacij. Letošnja novost je ta, da smo dodali še dodatno mrežo za preventivno delo z mladimi na ulici. Naj še posebej omenimo konzorcij oziroma mrežo 14 mladinskih organizacij pod imenom **Mreža Mlada ulica**. Nosilec mreže je **Zavod BOB**, namen pa preventivno delo z mladimi na ulici na tistih lokacijah v mestu, ki so med vikendi najbolj obljudene (trnovska plaža, Maximarket). S prisotnostjo mladinskih delavcev in organizacij želimo mlade opozoriti na nevarnost zlorabe alkohola in drog, hkrati pa jim ponuditi alternativo.

Samozaposlovanje mladih

Naj omenimo še nekaj sofinanciranih programov, kot je npr. »Živa knjižnica« ali **Ne sodi knjige po platnicah!** Program izvaja **Društvo Legebitra**, cilj pa je odpravljanje predsodkov pred različnimi skupinami v družbi v obliki živih knjig: oseb z določeno življenjsko

okolščino. Živa knjižnica bo na začetku poletja zasedla Prešernov trg. Ena od novosti pri letošnjih sofinanciranih projektih so »**Mladi hišni prijatelji**«, **Inštituta Komunikum** (projekt smo predstavili v prejšnji številki). Idejna zasnova projekta je nastala na izobraževanju za samozaposlovanje v mladinskem sektorju z osnovami socialnega podjetništva, ki ga redno organizira Urad za mladino: skupina mladih se je odločila, da v svojem okolju ponudi pomoč starejšim someščanom pri manjših ali večjih hišnih, gospodinjstkih opravilih. Projekt **Amnesty International Na Poti ob žici ZA človekove pravice** ta organizacija neposredno sodeluje z MOL in ob spominu na okupirano Ljubljano pripravlja delavnice o aktualni temi – o pravici do vode kot o človekovi pravici.

Podpora preventivnim in sekundarnim preventivnim programom

Čeprav je javni razpis namenjen preventivnim aktivnostim za mlade, nadaljujemo s podporo sekundarnim preventivnim programom za mlade, ki so v obravnavi centrov za socialno delo v Ljubljani. Podprli smo tri programe, ki vključujejo socialno izključene mlade, ki so bili zaradi različnih težav že napoteni na centre za socialno delo. Programi ponujajo udeležbo na priložnostnih aktivnostih, programih neformalnega učenja, nudijo pomoč pri učenju in svetovanje mladim v stiski.

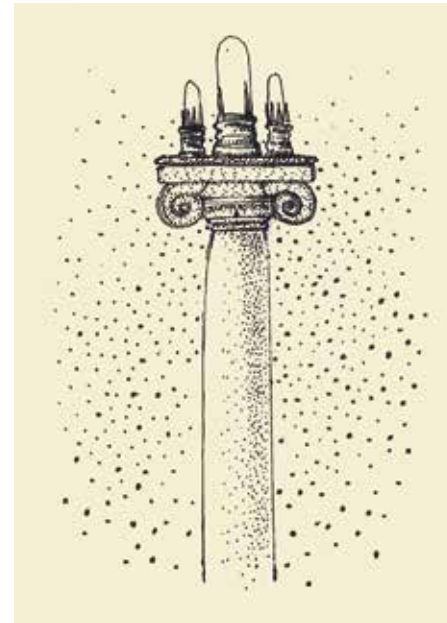
V okviru mladinskih projektov in projektov za mlade bo letos izvedenih 97 projektov in programov za mlade, za katere verjamemo, da bodo prinašali spremembe v vsakdan mladih v Ljubljani. Čeprav smo omenili le nekatere, so prav vsi odlični!

Za sofinanciranje smo namenili 427.736 evrov. Podrobnejši seznam organizacij in programov, ki jih v MOL sofinanciramo za mlade, je na voljo na: <http://www.ljubljana.si/si/zivljenje-v-ljubljani/druzine-otroci-mladi/urad-za-mladino/>

Mozaik moje Ljubljane

Opazujem, se spominim, pogledam v knjigo in na medmrežje, vprašam, poznam.

Risba: Dušan Muc

Na trojno svetilko redkeje naletimo; katera obrtna dejavnost je dala ime mostu, širokem kot majhen trg, na katerem sta druga nasproti drugi dve taki svetilki?

Odgovor na zastavljeno vprašanje pošlji s pripisom »Natečaj Mozaik moje Ljubljane«, s svojim naslovom in razredom ljubljanske osnovne šole, ki jo obiskuješ, najpozneje do 22. junija na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljan.si ali na naslov: Mestna občina Ljubljana, Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana.

Med pravnimi odgovori bo izžrebanec prejel dve brezplačni veliki kombinirani vstopnici za Ljubljanski grad.

Odgovor na vprašanje iz prejšnje številke glasila Na sliki je cvetoči divji kostanj, katerega stožčasta socvetja so sestavljena iz posameznih slikovitih rožnatih cvetov in se odprejo okrog prvomajskih praznikov. Je okrasno drevo starih drevoredov, sprehajališč in vrtov; velja tudi za zdravilno rastlino.

Fotografija Dušan Muc

Vstopnici za Ljubljanski grad je dobil **Klemen Plestenjak**, učenec 5. razreda OŠ Jožeta Moškriča. Iskrene čestitke!

Rubriko pripravlja Dušan Muc.

NAGRADNI NATEČAJ ZA LJUBLJANSKE OSNOVNOŠOLCE

Če hodiš v ljubljansko osnovno šolo, si povabljen, da bolje spoznaš Ljubljano. Pravilno odgovori na zastavljeno vprašanje v rubriki Mozaik moje Ljubljane, dopiši, kateri razred in katero osnovno šolo v Ljubljani obiskuješ, in mogoče bo žreb izbral prav tebe, da se boš brezplačno popeljal na Ljubljanski grad z vzpenjačo, se povzpel na Razgledni stolp, si ogledal Virtualni grad in stalno razstavo slovenske zgodovine. Čakata te dve veliki kombinirani vstopnici, ki ti ju podarja Javni zavod Ljubljanski grad, da boš na Grad povabil tudi svojega spremljevalca.

Praznik znanja in raziskovanja

Nada Breznik

Foto: arhiv OŠ Riharda Jakopiča

Predstavitve raziskovalnih nalog osnovnošolcev na prireditvi Zaupajmo v lastno ustvarjalnost v Šentvidu.

Zaključna prireditev letošnjega 26. srečanja mladih raziskovalcev Zaupajmo v lastno ustvarjalnost z razglasitvijo nagrad za srednješolce je potekala 9. maja v organizaciji Mestne občine Ljubljana in OŠ Riharda Jakopiča. Mlade raziskovalce in njihove mentorje sta na slovesnosti nagovorila župan Zoran Jankovič in ravnateljica OŠ Riharda Jakopiča Tatjana Slavičič, nagrade Mestne občine Ljubljana pa je podelila načelnica Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje Marija Fabčič. Glavno nagrado, tridnevno potovanje v Rim, Neapelj, Pompeje in Firence, je prejelo 38 mladih raziskovalcev in 7 mentorjev. Prireditve so z nastopi popestrili odlični mladi glasbeniki, pesnica in baletna plesalka, vsi dijaki ljubljanskih srednjih šol, povezovali pa sta jo učenci OŠ Riharda Jakopiča.

Za sodelovanje na 26. srečanju mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev se je prijaviло 22 srednjih šol in 195 raziskovalcev pod vodstvom 57 mentorjev in 26 somentorjev. Oddali so 106 raziskovalnih nalog in 20 plakatov. Zagovori nalog so potekali že 28. marca, ocenjevalo jih je 30 recenzentov in članov komisij, v večini predavateljev univerz in svetovalcev Zavoda RS za šolstvo. Na mestni ravni je bilo nagrajenih 23 nalog in 9 plakatov, 48 nalog se je uvrstilo na državno tekmovanje. Največ raziskovalnih nalog je bilo s področja psihologije (12), sledijo ekonomija, sociologija in politologija (po 11), ekologija (10), šport (9), kemija (7) elektrotehnika (6) ter biologija, elektronika in medicina (po 4). Preostala področja so zastopana s tremi ali manj nalogami. Vseh **100 točk** so prejele naloge: **Magnetofekcija mišjih tumorskih celic s terapevtsko plazmidno DNA** raziskovalke Ane Žnidaršič, dijakinje Škofijske klasične gimnazije, **PiRacerX**, raziskovalcev Klemenca Pevca, Pavla Remica Weissa in Lovra Suhadolnika, dijakov Elektrotehniško-računalniške strokovne šole in gimnazije Ljubljana, ter **Probiotiki v prehrani in vplivi različnih sestavin prehrane na probiotike** raziskovalcev Maksimiljana Adamka in Domna Lenarčiča, dijakov gimnazije Vič.

Zaključna prireditev s podelitvijo nagrad za raziskovalce osnovnošolce, prav tako v organizaciji Mestne občine Ljubljana in OŠ Riharda Jakopiča, je potekala 16. maja v dvorani Škofijske klasične gimnazije. V izjemno prisrčnem in toplem vzdušju, za katero so poskrbeli nastopajoči učenci od prvega do devetega razreda OŠ Riharda Jakopiča z glavnimi akterji, člani šolske gledališke skupine, ki so navdušili vse navzoče, je nagrade podelil župan Zoran Jankovič. Vidno ganjen je po pozdravnem nagovoru dveh prvošolk med drugim povedal: »Vsako leto sem navdušen, ko poslušam, kaj vse znate ... Bodite srčni in pogumni, saj imate pravico dobiti odgovor na vsako svoje vprašanje ... To je tisto, kar je v Ljubljani nedvomno najlepše. Mladi, ki znajo, mladi, ki želijo, mladi, ki spoštujejo svoje učitelje, in učiteljji, ki skrbijo za največji zaklad, za naše otroke ... Hvala za to, da ste prijazni. Hvala za to, da sem lahko vaš župan. Ponosen sem na vas.«

Na 26. srečanju mladih raziskovalcev se je prijaviло 31 ljubljanskih osnovnih šol. Oddali so 120 raziskovalnih nalog, 4 seminarske in 6 projektnih nalog ter 26 plakatov. Naloge je izdelalo 211 mladih raziskovalcev, sodelovalo je 5 celotnih razredov. Učence je vodilo 74 mentorjev in 13 somentorjev. Zagovori nalog so potekali 28. marca. Naloge je ocenjevalo 28 recenzentov in članov komisij, večinoma profesorjev srednjih šol in svetovalcev Zavoda RS za šolstvo ter univerzitetnih predavateljev. Nagrajenih je bilo 35 raziskovalnih nalog in 12 plakatov, 47 nalog se je uvrstilo na državno tekmovanje. Osnovnošolci so največ raziskovalne vneme posvetili področjema biologije in sociologije (vsakemu po 18 nalog), psihologiji (13), zgodovini (11), ekologiji z varstvom okolja (8), gospodinjstvu (8), fiziki in astronomiji (6), geografiji (6), slovenščini (6), računalništvu in informatiki (5). Nagrajeni raziskovalci iz osnovnih šol se bodo odpravili na dvodnevno potovanje v Gardaland in Verono.

Tudi med osnovnošolskimi nalogami so nekatere osvojile vseh 100 točk. To so naloge: **Kmetijstvo, blaginja ali propad. 2. del – samooskrba v Sloveniji** raziskovalcev Martina Čučnika, Tima Jeriča in Igorja Nikolaja Soka, učencev 7. razreda OŠ Trnovo; **Stereotipi v besedilih beril za osnovno šolo** Daše Duc, Petre Vidrih in Klare Simetinger, učenek 9. razreda OŠ Božidarja Jakca; **A me lajkaš (Vpliv socialnih omrežij na besedišče osnovnošolcev)**, raziskovalca Pavla Panona Raščana, učenca 8. razreda OŠ Polje; **Rastlinska barvila in volna** raziskovalcev Tilna Pajka in Luke Matula, učencev 9. razreda OŠ Riharda Jakopiča, in **Zeleno zdravje** raziskovalca Izidorja Ramšaka, učenca 9. razreda OŠ Riharda Jakopiča.

Kot vsako leto bo Mestna občina Ljubljana s posebnimi priznanji jeseni nagradila mlade raziskovalce in njihove mentorje, ki bodo poleg že prejetih nagrad dosegli tudi zlata priznanja na državnem tekmovanju. Ob tej priložnosti bodo v razstavnih prostorih Mestne občine Ljubljana na ogled tudi vsi nagrajeni plakati.

(Nada Breznik je članica Komisije za mladinsko raziskovalno dejavnost.)

ZNANSTIVAL DOGODIVŠČIN

Foto: Branko Čeak

Navdušujoči Znanstival Hiše eksperimentov je letos potekal od 30. maja do 2. junija.

Hiša eksperimentov je med 30. majem in 2. junijem priredila jubilejni peti mednarodni Znanstival dogodivščin. Letos se je bogat program odvijal v Ljubljani, in sicer na njenih mostovih, trgih in cestah. Pa seveda tudi v Hiši eksperimentov.

Vrhunec letošnjega Znanstivala je bil *Spektakel v soboto*. Tokrat so obiskovalcem omogočali nekaj, česar doslej še nihče ni organiziral nikjer. Čez Ljubljano so pri Čevljarškem mostu napeli platenico, ki sta jo na obeh straneh vlekla dva bagra znamke Caterpillar podjetja Teknoxgroup. Šolski center Novo mesto je v sodelovanju s Hišo eksperimentov izdelal posebno kolo z nizkim težiščem, ki so ga ob pomoči podjetja Dvig namestili na platenico. Na vsaki strani je bil oder in vsakdo, ki je bil željan znanstvene pustolovščine, se je lahko s kolesom zapejal po žici čez Ljubljano. No, ne ravno vsak. Biti je moral polnoleten in trezen. Oboje so preverjali. Alpinisti iz Annapurne so pomagali »kolesarjem« oblačiti alpinistične hlače z varnostnim karabinom, potem pa je šlo varno in brez strahu na pot – čez Ljubljano. Predfilm si oglejte na www.he.si/kolo_test. Tudi letos so bili na obisku prijatelji Hiše eksperimentov iz tujine. Demonstratorji iz Hiše in gostje so v štirih dneh prikazali okoli 70 znanstvenih šovov. In kdaj se je vse začelo? Znanstival je 30. maja odprl predsednik republike Slovenije Borut Pahor. Sledila je Himna Hiše eksperimentov, ki jo je izvajal Adi Smolar z eksperimentnim zborom demonstratorjev Hiše eksperimentov. Potem so se predstavili gostje iz tujine.

Vsak dan so bili na vrsti tudi nočni ZnaČAJi znanosti – predavanja s čajem in hiškotki ter delavnice drznih eksperimentov. Ker pa med znanostjo in umetnostjo ni ostre meje, je na Krakovskem nasipu na ogled lepa razstava *Znanosti na ljubljanskih ulicah*.

»Ker očitno kaže, da ustrezno velike Hiše eksperimentov za Slovence še kar nekaj časa ne bo, čeprav menim, da bi si jo Slovenci že zdavnaj zaslužili (kdaj bo, ne vem), je vsaj med Znanstivalom Hiša eksperimentov zavzela razsežnosti Ljubljane,« je dejal direktor Hiše eksperimentov dr. Miha Kos.

Foto: arhiv Hiše eksperimentov

Svetovna posebnost letošnjega Znanstivala je bila platenica, po kateri je bilo mogoče s kolesom prečkati Ljubljano.

Kulturolog Rok Govednik

Nada Breznik

Foto: osebni arhiv

Rok Govednik

Na oddelku za kulturologijo Fakultete za družbene vede v Ljubljani je diplomiral leta 2010 z nalogo: *Neizrekljivi pogled: Od fotografske do filmske podobe*. Sam naslov najbolj ilustrira njegovo polje zanimanja, ki ga je že kot študent povzdignil na raven profesionalnosti z objavami filmskih člankov in avtorsko oddajo o filmu *Filmogram*, predvajano na Radiu Glas Ljubljane v letih 2006 in 2007. Že takrat je presenečal s svojim zreli in poglobljenimi razmisleki in poznavanjem področja. Kot ožji sodelavec *Društva za oživljanje zgodbe 2 koluta* je pred petimi leti zasnoval vseslovenski projekt *Animateka po Animateki*, ki ga od takrat tudi vodi. Pred kratkim je ustanovil tudi Zavod za uveljavljanje vizualne kulture Vizo. Med drugim je tudi programski vodja vseslovenskega filmskega festivala *Filmski teden Evrope*, ki vsako leto med 5. in 12. majem poteka v več mestih po Sloveniji, v sebi nepričakovano odkril tudi dragoceno pedagoško žilico in danes svoje navdušenje ter strast do filma z veseljem prenaša tudi na mlajše generacije. Za fotografije je prejel že nekaj nagrad. Prejel je tudi enomesečno umetniško rezidenčno štipendijo za London, ki jo je izkoristil v letošnjem januarju. Svoje bivanje v Londonu je dokumentiral s serijo odličnih fotografij.

Kako in kdaj so se tvoja zanimanja usmerila k filmu in fotografiji?

Za to se lahko zahvalim obema staršema; mama me je navdušila za film, oče za fotografijo. Oba sta opazila, da svet bolj razumem z opazovanjem, kot otrok sem v šoli izbiral umetniške krožke, kot so kiparski, slikarski in risarski. Tako sem v spodbudnem domačem okolju to le še bolj negoval in razvijal. Mama ima nadvse rada film, zato je bilo precej logično, da sem z njim tako rekoč rasel. S fotografijo pa se ukvarjam, odkar mi je oče pri dvanajstih letih kupil fotoaparata, ki je uspel sprostiti mojo ustvarjalnost in s pomočjo fotografij odgovoril na marsikatero vprašanje. Zanima pa me intimna, impulzivna in socialna fotografija. Film me dopolnjuje, fotografija bogati. Kjer se epistemologija fotografije dotika filma in ga uvaja, tam stojim jaz. Na preseku in razklan med močjo ene in drugega, navdušen nad obema.

Na tem področju imaš zelo širok spekter dejavnosti? Pa vendar, kaj je tisto, kar te intimno najbolj priteguje?

Filmu sem nato bolj sledil tudi strokovno in teoretsko. Nekje na sredi svojega študija kulturologije sem namreč dokončno odkril, da se želim posvetiti filmu. Nato sem se po nekem naključju znašel v ekipi festivala *Animateka*, kjer sem se kmalu precej angažiral, sledil je tudi prvi stik s filmsko vzgojo. Tako sem kot sodelavec pomagal tudi na drugih festivalih in dogodkih. Res je, da sem pridno nabiral izkušnje s področja projektnega menedžmenta, a je v meni vedno tlela želja, da bi kdaj tudi sam pripravil filmske vsebine. Ta preboj mi je nekako že uspel s projektom *Animateka po Animateki* in festivalom *Filmski teden Evrope*, imam pa že nove ideje za nadaljevanje v tej smeri. Veliko mi je vedno pomenilo dejstvo, da moramo svojo navdušenost nad čim znati tudi deliti in prenesti drugim, in ker sem to pogrešal pri večini svojih učiteljev, sem si zadal, da meni v pedagoškem delu s filmom tu ne bo spodletelo.

Na svojem področju nisi »le« teoretik, predavatelj, vzgojitelj, mentor, recenzent, programski selektor, novinar, producent, organizator in kurator, temveč tudi sam ustvarjalec. Povej kaj več o tem.

Vedno so me privlačili različni ustvarjalni izrazi: strip, skiciranje, risanje, slikanje, pisanje zgodb, kiparjenje, v zadnjem času tudi pisanje pesmi. Pri tem

je bila fotografija edina stalnica, drugim lastnim izrazom v umetnosti nisem posvečal zadosti časa in energije. Še vedno pa je največja želja od vseh, da uspeh posneti tudi svoj avtorski film. Zgodb in idej je že kar nekaj ...

Si soavtor filma *A to je kulturologija*? Bi lahko našim bralcem na kratko predstavil, kakšno mnenje o njej prevladuje in kakšna je najboljša definicija tega pojma?

Sama študijska smer kulturologija izhaja iz birminghamskih kulturnih študij, zaobjema pa še frankfurtsko šolo kritične teorije družbe ter študije popularne kulture, fenomenologijo, politologijo, antropologijo, filozofijo, psihologijo itd. Mislim, da prevladuje mnenje o tem študiju kot o še enem neuporabnem izmed teh, ki jih ponuja Fakulteta za družbene vede. Resnica ni ravno najdlje od tega, saj sama kulturologija ne da nič praktičnega. Upam, da študentje te družboslovno-humanistične smeri vpisa ne pogojujejo s takšnimi pričakovanji. Kulturologija ti pa res predstavi, da je horizont mnogo obsežnejši, kot ga tvoj pogled uspe zaobjeti.

Prav pred kratkim si ustanovil Zavod za uveljavljanje vizualne kulture Vizo. Sam se zavedaš, da čas takšnemu zavodu ni ravno naklonjen, pa vendar, kakšna so tvoja pričakovanja?

Na to pot se podajam preudarno. Že nekaj let sem razmišljal, kdaj in kako bi šel v smeri svojih idej, in mislim, da je zdaj ravno pravi čas zame. Upam, da mi uspe narediti enako tudi za Vizo. Gre za neprofitni zavod, katerega najširši namen je izvajanje kulturne in vzgojno-izobraževalne dejavnosti na področju filma. Vizo tako prvenstveno organizira kakovostne filmske vsebine za šole, kinematografe, festivale in druge zainteresirane organizacije ter posameznike, vse pa lahko pospremi z ustreznim vzgojno-izobraževalnim spremljevalnim programom. Pričakujem, da bom uspel nadaljevati uspešno delo na področju filmske vzgoje za art kine po vsej Sloveniji, ki sem ga vzpostavil s festivalom *Filmski teden Evrope*. Želim si, da obsežnejši izbor kvalitetnih filmov za otroke, mladino in odrasle poteka vse leto. Skupna prizadevanja s partnerji želim povežati in združiti v nacionalni program filmske vzgoje. Predvsem bi želel, da bi zavod nekoč uspel zaposlovati več ljudi, ki se bomo trudili v smeri kakovostne filmske kulture pri nas. Skoraj ničesar ne prepuščam naključju, zagotovo pa ne dela in truda z zavodom Vizo.

PRILOŽNOST ZA DELODAJALCE! EVROPSKA SREDSTVA ZA KADROVSKE ŠTIPENDIJE

Obveščamo vas, da je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) v okviru projekta *Enotne Regijske štipendijske sheme (ERŠS) 29.* marca 2013 objavila na spletni strani www.rralur.si **Javni poziv delodajalcem za vključitev v Regijsko štipendijsko shemo Ljubljanske urbane regije 2013/2014.**

Vključitev v projekt, ki se izvaja že od leta 2007, delodajalcem omogoča **50-odstotno sofinanciranje kadrovskega štipendiranja** iz evropskih sredstev, kar je do danes izkoristilo že **62 delodajalcev iz Ljubljanske urbane regije**. Osnovni cilj štipendijske sheme, ki se izvaja poenoteno po vsej Sloveniji z nosilkami regionalnimi razvojnimi agencijami, je **spodbujanje kadrovskega štipendiranja** ter povezovanje gospodarskih potreb in izobraževalne sfere. Štipendije se tako podeljujejo za konkretna delovna mesta – in sicer prednostno za razvojne potrebe in perspektivne poklice v regiji.

Vsi zainteresirani delodajalci s sedežem ali poslovno enoto v Ljubljanski urbani regiji se prijavite na Javni poziv z dokumentacijo, ki je dostopna na spletni strani RRA LUR www.rralur.si.

Če boste v prihodnje imeli potrebe po novih kadrih, vas vljudno vabimo, da se vključite v regijsko štipendijsko shemo za leto 2013/2014. Prijavite se tako, da oddate vlogo na javni poziv. Rok za oddajo vlog na RRA LUR po pošti ali osebno je 28. 6. 2013.

Dodatne informacije: mag. Liljana Drevenšek (vodja projekta), E: liljana.drevensek@ljubljana.si, Meta Koprivšek Tomazič (področna svetovalka), E: meta.koprivsek-tomazic@ljubljana.si, S: www.rralur.si, T: 01 306 19 05.

Projekt Regijske štipendijske sheme Ljubljanske urbane regije je sofinanciran iz sredstev Evropske unije, in sicer iz Evropskega socialnega sklada.

ZAHVALA RALLYJA SATURNUS

Spoštovani občani in vsi ljubitelji avtomobilskega športa!

V nedeljo, 12. maja 2013, se je zaključil 36. rally Saturnus. Naj takoj v začetku zapišemo: Tudi z vašo pomočjo! Rally je zvrst avtošporta, ki se odvija z registriranimi vozili. To omogoča, da deloma poteka v javnem prometu na t. i. etapah in na zaprtih hitrostnih preizkušnjah, kjer se tekmuje na čas. Na teh delih je izjemno pomembna varnost. Kot ste verjetno opazili, to zagotavljamo tudi s pomočjo krajanov. Zato že v pripravah želimo vzpostaviti dobro sodelovanje z lokalnimi društvi, še posebej s prostovoljnimi gasilci, ki nam največkrat pomagajo pri redarskih nalogah. Iz tega sledi: Brez uspešnega sodelovanja z lokalno skupnostjo rallyja enostavno ni mogoče organizirati. Kako smo to uspeli letos, je stvar analiz in pogovorov, s katerimi smo začeli takoj po zaključku tekmovanja. Rezultati analiz bodo merilo za priprave na 37. rally Saturnus in prihodnje dogovarjanje, kje bodo v naslednjih letih potekale hitrostne preizkušnje.

Po dosedanjih odmevih je bil rally tudi letos v vaših krajih dobro sprejet. Tekmovanje si je ogledalo veliko število gledalcev, tako domačinov kot od drugod. Opazili smo, da ste postavili večje število stojnic in se s to vrstno ponudbo predstavili obiskovalcem. To pa je že dokaz, da si velik del prebivalcev želi atraktivnih dogodkov, kamor rally nesporno sodi. Verjamemo, da tako lahko prireditev v prihodnje izvedemo skupaj z vami še bolje in da jo boste vzeli za svojo.

Vsekakor se po tej poti zahvaljujemo vsem, ki bivate ob neposredni trasi letošnjega tekmovanja, za vaše razumevanje in potrpljenje, posebno tistim, ki ste bili 5 do 6 ur znotraj cestnih zapor. Posebna zahvala gre tudi krajanom, ki ste kot prostovoljni gasilci sodelovali z nami, prav tako uredništvom občinskih glasil, saj smo z vašo pomočjo pravočasno obveščali prebivalce, in končno tudi županom in njihovim sodelavcem z nasveti in pripravi vseh potrebnih dovoljenj.

Tudi iz športnega vidika je bila prireditev uspešna. V vseh treh dneh tekmovanja je nastopilo 77 posadk, ki so prišle iz 11 držav Evrope. Veseli nas tudi, da je bila slovenska posadka Aleks Humar – Florjan Rus najboljša, kar še bolj utrjuje sloves našega rallyja.

Ob zaključku vas vabimo, da nam pošljete vaše videnje prireditve. Še posebej bodo dobrodošle vaše fotografije z letošnjega rallyja Saturnus, za oboje vas prosimo, da nam pošljete do ponedeljka, 10. junija 2013, na e-naslov: info@rally-saturnus.si Najboljše bomo objavili na naši spletni strani: www.rally-saturnus.si Avtorjem najboljših treh fotografij bomo podelili majice ali kape prireditve. Prav tako kličemo: Pridružite se nam tudi prihodnje leto in vam pošljamo športni pozdrav!

Viktor Levec, predsednik organizacijskega odbora

Foto: Uroš Moldic

Zmagovalne posadke na cilju pred športno dvorano Stožice v nedeljo, 12. maja 2013. *Od leve proti desni:* 2. mesto Alexander Saliuk – Yevgen Chervonenko (UKR), Škoda Fabia S2000, 1. mesto Aleks Humar – Florjan Rus (SLO), Renault Clio R3, in 3. mesto Jani Trček – Vili Ošljaj (SLO), Mitsubishi Lancer EVO IX.

Četrtni razgledi

Foto: arhiv ČS Center

Skupina učencev OŠ Toneta Čufarja med nastopom že kar znamenitih frulic na prireditvi ob dnevu soseda ČS Center.

ČS Center

Otvoritev 15. festivala Mini poletje in dan križevniškega soseda

Janina Žagar

Nekoč siva ljubljanska ulica je zaživela, oživela in ozelenela. A stavbe in ulice ne zaživijo same od sebe, dušo jim vdihnejo ljudje. Ljudje, ki so se pred dvema letoma povezali in skupaj ustvarili novo kulturno četrt prestolnice – Križevniško!

Pred dvema letoma se je na Križevniško namreč preselil Mini teater, zagon njegovega direktorja Roberta Walta, da se z združenimi močmi naredi več, kot bi si sploh lahko predstavljali, pa se je hitro prenesel tudi na druge. »Z dnevom križevniškega soseda želimo Ljubljančane zvasiti na ulico, da se družijo in so ponosni na izročilo Križevniške. Da skupaj odkrivamo vse skrite kotičke, ki jih ponuja Križevniška z okolico. Poskrbeti želimo, da se življenje in kultura ne umakneta z ulice,« pojasnjuje **Robert Waltl**.

Zato je edino prav, da danes ena najlepših ljubljanskih ulic dobi tudi svoj dan! Dan, ko se njeni stanovalci, ustvarjalci, sprehajalci in obiskovalci (z)družijo ter zase, za someščane in obiskovalce mesta pripravijo nepozaben dan – dan križevniškega soseda.

Želja snovalcev, prenesti energijo življenja in gledališča na ulico, se torej uresničuje. Ker se dogajanje najbolj razmahne poleti, pa bomo dan Križevniškega soseda **združili tudi z otvoritvijo Mini poletja, že 15. mednarodnega festivala za otroke**, ko bo Mini teater pričaral nove čudovite poletne lutkovne mesece.

Zato vas vabimo, da se nam v soboto, **29. junija 2013**, pridružite na **dnevu križevniškega soseda** in sočasno otvoritvi festivala **Mini poletje**, ko bomo skupaj z vami ustvarili nepozaben dan ter izkoristili priložnost za prijetno druženje!

Kajti le **SKUPAJ SMO KRIŽEVNIŠKA!** In skupaj bomo ves dan – začnemo že ob 10.00!

Dan soseda v ČS Center

Meta Verbič, predsednica Sveta ČS Center

Nova podoba Čufarjeve ulice

16. maj je bil dan, ki smo si ga letos izbrali za dan soseda v ČS Center in na katerega smo se s številnimi partnerji, ki sodelujejo v Društvu kulturna četrt Tabor, pripravljali vse od začetka januarja. Načrtovali smo številne prireditve na muzejski ploščadi in v muzejih na Metelkovi, v Metelkovi mestu, na Taboru, v Stari elektrarni, pa tudi na številnih vrtovih stanovanjskih hiš, katerih stanovalci so medse povabili sosede. Želeli smo, da se prebivalci centra Ljubljane vsaj en dan v letu družijo kot dobri sosede. Potem pa slaba vremenska napoved, ki se je do pike uresničila. Dopoldne je še vzdržalo, tako da so lahko otroci iz Vrtca Ledina s svojimi vzgojiteljicami in sodelovanju z arhitektkami iz zavoda prostoRož in številnimi prostovoljci iz okoliških šol zaključili urejanje Čufarjeve ulice z namestitvijo igrač, ki so jih izdelali sami, na ograjo Elektra Ljubljane. To je bila pika na i, saj je urejanje potekalo že nekaj dni prej. Nova podoba Čufarjeve ulice je med prebivalci in mimoidočimi zbujala začudenje. Živahne barve asfalta in preprosto urbano pohištvo pomenijo za vse nas nekaj novega. Za nekatere morda moteče, za druge pa prijetno poživitev mestnega okolja. Predvsem pa je namen ureditve, da se omeji promet na ulici oziroma opozori voznike in druge udeležence v prometu, da so na ulici tudi otroci.

O varnosti v prometu, plezalna stena, prikaz klekljanja

Popoldne, ko naj bi potekala večina prireditev, pa dež in spet dež. Zato je marsikatera prireditev na prostem odpadla. Toda v avlah OŠ Toneta Čufarja, ki je bila tudi letos gostiteljica osrednjega dogajanja, je bilo živahno, da je kaj. Prihajali so nastopajoči, v gospodinjstvi učilnici so članice DU Tabor in učenci, ki v okviru interesne dejavnosti Lonček kuhaj, pripravljali še zadnje krožnike z dobrotami, ki so jih namenili za vse sosede, pri vходу v šolo smo srečali pristojne za našo varnost v prometu. Tudi mestne redarje in policistke Policijske postaje Ljubljana Center, ki so se nam pridružili zato, da bi mlade in malo starejše opozorili na vse nevarnosti, ki prežijo na cestah in ulicah, ko se na njih pojavimo kot udeleženci v prometu, pa tudi, kako se

Povabilo k sodelovanju

Meščanke in meščani ste prijazno povabljeni, da prispevate utrinke iz življenja v svojih četrtinskih skupnostih, sporočate o pridobitvah v vašem ožjem življenjskem okolju, pa tudi svoje predloge, pobude in vprašanja, na katera bodo odgovorili sodelavci Mestne uprave. Svoje prispevke pošljite na naslov: ➔

Mestna občina Ljubljana
Glasilo Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana
e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si

Foto: Domen Groegl

Dobrodošlica tujim gostom v Zalogu.

Foto: Boštjan Bugarič

Nove, po meri mladih oblikovane klopi na Plati.

Foto: arhiv ČS Center

Številni udeleženci prireditve ob dnevu soseda na OŠ Toneta Čufarja so si z zanimanjem ogledali prikaz najrazličnejših dejavnosti.

moramo obnašati, na kaj moramo paziti, da bomo varno prišli na cilj. Živahno je bilo v telovadnici, kjer je Planinsko društvo RTV Ljubljana pripravilo pravo plezalno steno, in ne nazadnje v učilnicah, kjer so nas klekljarice s Tabora in učenke OŠ Toneta Čufarja, ki klekljarske veščine spoznavajo v okviru interesnih dejavnosti, za kratek čas popeljale v skrivnosti klekljanja in drugih ročnih del.

Pestra osrednja prireditev na OŠ Toneta Čufarja

V avli prvega nadstropja šole je bilo vse pripravljeno za začetek. Zadonela je Zdravljica, potem pa po skrbno izdelanem scenariju nadaljevanje. Po pozdravnih besedah ravnateljice OŠ Toneta Čufarja Tanje Grünfeld, mestne svetnice Mete Vesel Valentinčič, ki je prinesla pozdrave župana Zorana Jankoviča, in Mete Verbič, predsednice Sveta ČS Center, se je najprej predstavila folklorna skupina Kolovrat s starimi meščanskimi pesmimi in plesi. Najmlajši iz Vrtca Ledina so nam s pesmijo predstavili slovenske pokrajine, skupina flavtic, ki že več let deluje v okviru interesnih dejavnosti na OŠ Toneta Čufarja, nam je na obraze pričarala nov nasmeh. Lana Kalan in Jaka Kavčič sta s svojimi pesmimi v deževen dan prinesla pomladno razpoloženje, učenci OŠ Ledina pa so se v dramski igri popolnoma vživeli v življenje sodobne družine. In že je bil na vrsti Pevski zbor 60+ Dnevnega centra aktivnosti za starejše Ajdovščina z venčkom ljudskih pesmi. Marsikdo med navzočimi se jim je pridružil. Tudi skladba Urbana Kodra Cvetje v jeseni, ki so jo izvedli dijaki Gimnazije Ledina, je že skoraj ponarodela, gimnazijci pa so dokazali, da so izvrstni interpreti glasbe, ki sploh ni običajna na njihovih žurjih. Prikaz pestrih dejavnosti prebivalcev ČS Center, od najmlajših do malo starejših, je zaključila folklorna skupina Veselje Mestnega društva gluhih. Res je bilo veselo.

Že med prireditvijo na šoli se je folklorna skupina Kolovrat odpravila v Dom upokojencev na Taboru in pripravila presenečenje za stanovalce Doma, ki so se za dan soseda zbrali kar v avli. S svojo promenado v starih meščanskih oblačilih in s pesmimi ter plesom je Kolovrat res presenetili prav vse in tudi v Dom, kjer njegovi stanovalci preživljajo jesen življenja, prinesel drobce sreče in veselja, predvsem pa spoznanje, da niso pozabljeni.

**Čistilna akcija
Za lepšo Ljubljano**

Meta Verbič, predsednica Sveta ČS Center

Že nekaj zadnjih let se ČS Center pridruži TD Ljubljana pri organizaciji aprilske čistilne akcije *Za lepšo Ljubljano*. Tako je bilo tudi 20. aprila letos. Pa ne samo ČS Center, sodelovala sta tudi ČS Trnovo, TD Trnovo, prišli so člani Planinskega

Foto: arhiv ČS Center

Takole so najrazličnejše smeti pobirali prebivalci ČS Center in številnih društev na čistilni akciji, ki jo je organiziralo TD Ljubljana.

društva RTV Ljubljana in Iskra, Invalidskega društva ILCO Ljubljana in člani Društva rečnih kapitanov. Skupaj se je akcije udeležilo blizu 150 ljudi, ki jim ni vseeno, kakšno je naše mesto. Udeleženci akcije iz ČS Center so tokrat posebno pozornost namenili Tivoliju, Vodmatu in Taboru, člani obeh planinskih društev in drugi pa grajskemu hribu, Špici, smeti so pobirali vse do šole in športnega parka na Poljanah, ob Gruberjevem kanalu, ob progi do Kodeljevega in ob Malem grabnu v Trnovem. Vsi so se po akciji, zadovoljni, da so počistili vse, kar je ostalo po dolgi zimi na zelenicah in v parkih, na nabrežjih Ljubljane, ob ograjah, na parkiriščih in še kje, zbrali v Trnovskem pristanu na popoldanskem druženju. Izkoristili so ga tudi za oceno akcije same in splošnega stanja na področju skrbi za okolje. Ugotovili so, da se stanje počasi izboljšuje, vendar nas to ne sme uspravati. Zato bomo v ČS Center v sodelovanju s TD Ljubljana podobno akcijo pripravili že na začetku jeseni.

Šola zdravja na Prulah

Marija Miklič

Z jutrom se dan začne! Vsako jutro se od ponedeljka do petka ob 7.30 uri zberemo na Prulah – na ozeleneli Špici in veselo telovadimo pod vodstvom naše neutrudljive gospe Savice. Vaje »1000 gibov« Šole zdravja dr. Grishina so preproste, primerne za vsakogar, ki želi razgibati telo, sprostiti duha in nekaj narediti zase. Z gibanjem se krepijo sklepi, gibljivost in ravnotežje, izboljšujejo psihofizične sposobnosti in z druženjem spodbujamo prijateljstvo v tretjem življenjskem obdobju ter medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje. Za vaje ne potrebujemo kondicijske pripravljenosti, drage športne opreme, dovolj je dobra volja, radost in veselje. Jutranja telovadba traja pol ure, vsakdo se trudi po svojih sposobnostih in zmožnostih, po vajah pa stopamo polni energije v nov dan! Vabljeni!

ČS Polje

**(Z)gradimo (si)
Zalog po svoji meri**

Marko Taljan, Tanja Maljevac, Tina Cotič

**Zalog je gostil zaključek mednarodne konference
Forum Urban Acupuncture**

Četrtni mladinski center Zalog - ČaMaC je bil pod vodstvom arhitekta doc. dr. Boštjana Bugariča iz Kulturno umetniškega društva C3 (v nadaljevanju KUD C3) in skupaj z lokalnimi

Foto: I.K.

Šola zdravja na Prulah.

akterji OŠ Zalog, ČS Polje, Civilno družbo Sp. Kašelj - Zalog - Podgrad vključen v mednarodni projekt *Culburb*. Namen projekta je aktivacija stanovalcev predmestij srednjeevropskih prestolnic, da bi sodelovali pri oblikovanju svojih sosesk z manjšimi poceni posegi, s katerimi pa lahko znatno vplivamo na kakovost življenja. Projekt sicer finančno podpira Evropska komisija in se izvaja v Pragi, Ljubljani, Bratislavi, Budimpešti, Varšavi in na Dunaju.

Letos smo se v Zalogu v okviru projekta *Culburb* srečevali s kar tremi projekti: *Meeting Stripe*, *Womenspace* in zaključkom mednarodne konference *Forum Urban Acupuncture*. Svoj vstop v Zalog so našli prek Četrtnega mladinskega centra Zalog, ki s promocijo, finančno podporo in sodelovanjem mladih podpira projekte spodbujanja skrb(nost)i mladih za prostor, v katerem živijo. Tako naj bi mladi pridobili kompetence, s katerimi bodo lahko postali (u)slišani (so)kreatorji svojega mesta.

Projekt Meeting Stripe

je potekal pod vodstvom mlade oblikovalke Nine Mršnik, ki proučuje nove načine bivanja, med 22. marcem in 24. aprilom, z delavnicami tape arta in modeliranja uličnega pohištva. Namenjen je bil vključevanju mladostnikov v izgradnjo sedišč in skulptur za kakovostnejše preživljanje prostega časa na športnem igrišču OŠ Zalog. Mladi so ga že pred leti poimenovali Plata.

Projekt Womenspace

je pod vodstvom krajske arhitektke Tanje Maljevac ciklično potekal od decembra 2012 do konca letošnjega aprila. S pogovori in delavnicami je povezal občutja zaloških žensk o javnem odprtem prostoru mesta in možnostih vključevanja žensk v javno življenje Zaloga, zbranih v obliki slik, mentalnih zemljevidov in zgodb.

**Zaključek mednarodne konference
Forum Urban Acupuncture**

19. aprila je imel nalogo, da predstavi našete projekte in doslej opravljeno delo v okviru projekta Zalograd (ki poteka od leta 2010) predstavnikom mednarodne mreže arhitektov, oblikovalcev, sociologov, krajskih arhitektov in urbanistov, ki sodelujejo v projektu *Culburb*. Več kot 60 udeležencev mednarodne konference se je med sprehodom po potencialnih javnih odprtih prostorih Zaloga – pod vodstvom protagonistk projekta *Womenspace* in skupine *Pazi!park* – seznanilo z mnenji in željami prebivalcev Zaloga o javnih odprtih prostorih ter si ogledalo domišljjsko igrišče učencev OŠ Zalog, ki so ga oblikovali pod vodstvom skupine *Arhitektura in otroci* kot primer umeščanja vsebin v prostor. Potovanje sta popestrila skupina fizičnega gledališča KUD PONOR Bitnamuun s

Dobrodelni Kreativni bazar Bežigrad, cirkuške veščine in boljšak.

Foto: arhiv ČS Šiška

Prijetno vzdušje na čajanki.

performansom *Tujec* ter pevski zbor Pentakord. Na končni postaji so si ogledali še rezultate postopnega in samosvojega preoblikovanja šolskega igrišča Plata v mladostnikom prijaznejši javni prostor. Dogodek se je zaključil s pogostitvijo in koncertom, namenjenim udeležencem konference in Založanom, na Plati, ki je postala simbol pozitivnih sprememb v Zalogu. Zbrani ob golažu in prijetnem večernem klepetu so mladi in gostje iz tujine zaplesali na raperske, hip-hop in elektronske beate raperja Zlatka in Hodže iz bližnjih Fužin ter DJ Harkyja iz Londona.

Velika udeležba na dogodku izkazuje potrebo in zanimanje prebivalcev za druženje in aktivno sodelovanje lokalne skupnosti v kakovostnih projektih, ki s postopnim uresničevanjem po načelu od majhnega k velikemu, stanovalcem prinašajo veselje, samozavest in nova pričakovanja do mesta, v katerem živijo. To spoznanje tako zaloški četrtini mladinski center kot druge lokalne akterje in mestne oblasti zavezuje k še tesnejšemu in resnejšemu sodelovanju pri (iz)gradnji (svoje) soseske.

(Marko Taljan je koordinator Četrtnega mladinskega centra Zalog, Tanja Maljevac vodi projekt Womenspace kot sodelavka KUD C3, Tina Cotič pa je sodelavka KUD C3.)

ČS Bežigrad

Dobrodelni Kreativni bazar Bežigrad

Sandra Smiljanič

V Četrtnem mladinskem centru Bežigrad, ki je središče druženja mladih meščanov in meščank in deluje pod okriljem Javnega zavoda Mladi zmaji – Centrom za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladih, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, se je 15. maja zgodil Dobrodelni Kreativni bazar Bežigrad.

V sodelovanju z Dnevnim centrom aktivnosti za starejše Bežigrad in s Četrtnim mladinskim centrom Črnuče smo za mlade obiskovalce, njihove starše in lokalno skupnost pripravili akcijo, na kateri smo za oblačila za otroke do 10. leta starosti in igrače zbirali dobrodelne prispevke, ki bodo namenjeni osnovni šoli v lokalni skupnosti Bežigrad. Igrače in oblačila je prispeval Četrtni mladinski center Črnuče, ki je v okviru odmevne akcije *Dan za spremembe*, izpeljane 5. aprila, lokalno skupnost Črnuče navdušil z zbiralno akcijo *Pospravi omaro in daruj*.

Dnevni center aktivnosti za starejše Bežigrad je v akciji Dobrodelni Kreativni bazar Bežigrad prav tako sodeloval z zbranimi oblačili in igračami, predvsem pa z nadebudno energijo starejših dam, ki so obiskovalcem bazarja popestrile dogajanje s slastnimi palačinkami, ki so jih prostovoljno pripravile v prostorih Dnevnega centra aktivnosti za starejše.

Mladi obiskovalci in obiskovalke bazarja so lahko popoldne preživeli skupaj s prostovoljkami in prostovoljci pri pripravi bazarja, zbiranju sredstev, srečelovu, čaranju vzdušja ter ustvarjanju. Za pestro dogajanje je bilo poskrbljeno z dobro glasbo, nasmehanimi obrazi ter ustvarjalnimi delavnicami. Prostovoljke so skupaj z mladimi pripravile srečelov, kjer je bila vsaka srečka dobitna, za nagrado pa so obiskovalci in mimoidoči lahko prejeli paketke presenečenja, za katere je poskrbel Oriflame v sodelovanju z gospo Jasno Novak Beguš. Mladi so se lahko urili v piljenju cirkuških oz. žonglerskih veščin z artistom Otonom Korošcem iz Društva KUMŠT, prav tako pa so lahko ustvarjali raznobarven nakit v sodelovanju z umetnico Mojco Krapež.

Dogajanje je v kamero ujel fotograf Žiga Prek, ki v sodelovanju s Četrtnim mladinskim centrom Bežigrad pripravlja fotografsko razstavo za evropski teden mladih. Pri izvedbi in pripravi bazarja je pomagal tudi mednarodni prostovoljec iz Francije, ki opravlja v Javnem zavodu mladi zmaji evropsko prostovoljno službo v okviru programa Mladi v akciji.

Vsem sodelujočim prostovoljcem, prostovoljkam, mladim, staršem, umetnikom, vsekakor pa vključenim organizacijam in društvom se v imenu Javnega zavoda mladi zmaji zahvalujemo za dobro voljo, udeležbo in sodelovanje ter pozivamo k podobnim projektom tudi v prihodnosti.

Če vas zanimajo oblačila in igrače, ki še niso pošli, vabljeni v Četrtni mladinski center Bežigrad na Vojkovo 73.

(Sandra Smiljanič je koordinatorica četrtnega mladinskega centra Bežigrad.)

ČS Šiška

Živahna zrela leta v Šiški

Vesna Bleiweis, predsednica Sveta ČS Šiška

Družabna srečanja, predavanja, delavnice, ples in vadba starejših v prostorih ČS Šiška

Četrtna skupnost Šiška namenja prostore, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, upravlja pa jih njena Služba za lokalno samoupravo, dejavnostim Šiškarjev v zrelih letih.

Tako člani društev upokojencev in drugih društev na različnih koncih Šiške koristijo prostore za svoje dejavnosti na Trgu Komandanta Staneta, v Kebetovi, Jesenkovi in Litoostrojski ulici.

Na Trgu komandanta Staneta se srečujejo člani društev upokojencev Komandant Stane in Koseze. Prvi uživajo v tedenskih družabnih srečanjih, na predavanjih in delavnicah, prepevanju, družijo se na izletih. Koseški sosedje pa imajo v teh prostorih dvakrat tedensko plesne vaje pod vodstvom strokovno usposobljenega mentorja.

Društvo dr. Peter Držaj, ki ima sedež v prostorih ČS Šiška na Kebetovi ulici, odpira vrata predvsem tistim, ki skrbijo za svoje zdravje z redno tedensko vadbo. Pogosto pa člani in članice vadbi dodajo tudi nekaj za dušo – spoznavanje naše kulturne in naravne dediščine. Balinarska sekcija skrbi tudi za tekmovalno druženje na športnih terenih.

Slikarska sekcija Spodnjih Šiškarjev, humanitarna dejavnost, čajanke, pogovori o knjigah, čistilne akcije

Po pripojitvi Društva upokojencev Spodnja Šiška v društvo Na jami se je v to društvo preselila tudi dejavnost slikarske sekcije Spodnjih Šiškarjev. Lani so člani slikarske sekcije svoja dela prvič razstavljali v dvorani ČS Šiška. Letos (od 27. maja do 7. junija) je svojo predstavitev pripravilo 18 ustvarjalcev, prav tako v dvorani četrtna skupnosti v Kebetovi ulici 1. Lani so na otvoritvi sodelovali učenci OŠ Hinko Smrekar, letos pa učenci OŠ Riharda Jakopiča.

Krajevna organizacija Rdečega križa Ljubo Šercer poleg humanitarne dejavnosti poskrbi tudi za družabnost. Enkrat mesečno se člani in članice zberejo v dvorani četrtna skupnosti na čajanki. Srečanje ob čaju in pecivu se razvije v pesem, pripovedovanje šal, spominov, pa tudi v poskočen korak, ki ga še dopuščajo naloženi »križi«. Letna dobrodelna prodajna razstava ročnih del je posebej omembe vredna, saj pridne roke prav zanjo ustvarijo celo vrsto izredno lepih in koristnih izdelkov.

Ljubiteljem knjige je četrtna skupnost namenila prostor v Jesenkovi ulici. Tu naj bi pod strokovnim vodstvom zaživeli pogovori o prebrani knjigi in njenem avtorju. Ko bodo dogovorjene vse podrobnosti z nosilko dejavnosti, bo objavljeno tudi povabilo k sodelovanju.

Omenim naj še izredno aktivni turistični društvi Ljubljana Šiška in Koseze. Čistilne akcije so stalnica. Prvo pa poleg tega poskrbi še za razstave in prireditve, ki dokumentirano obujajo podobo in ljudi stare Šiške.

Delovanje društev podpira tudi Svet ČS Šiška

Čeprav so v prispevku omenjena le nekatera društva, na območju šišenske četrtna skupnosti deluje še cela vrsta društev, ki svojo dejavnost odpirajo vsem generacijam Šiškarjev.

Zagotavljanje brezplačnih prostorov za delovanje povsem amaterskih društev je ena od osnov, da društva lahko uresničujejo svoje programe. Četrtna skupnost v okviru svojih finančnih možnosti te programe tudi podpre, čeprav le s simboličnimi zneski, še bolj pa s pomočjo pri njihovi organizaciji.

Največ najmlajše in najstarejše generacije v Ljubljani

Po zadnjih statističnih podatkih (1. 1. 2013) ima ČS Šiška največ prebivalcev v Ljubljani – 34.251. Primat imamo tudi po številu mladih, starih do 14 let – 4.987, in številu starejših od 65 let – 6.903. Med celotnim četrtnim prebivalstvom je 15.991 moških in 18.260 žensk. Malo manj »bogati« smo z generacijama, starima od 15 do 24 let – 3.360, in od 25 do 64 let – 19.001.

Delili smo brezplačne sadike cvetja

Janez Vovko, TD Koseze

Predstavniki Turističnega društva Koseze smo v akciji 15. maja brezplačno delili sadike cvetja in bili ponovno priča izjemnemu zanimanju ljudi. Več kot 1000 sadik balkonskega

cvetja smo razdelili med mimoidoče ob Koseškem bajerju v slabi uri in pol. Številni obiskovalci so bili res prijetno presenečeni, da jim za prejeto cvetje ni bilo potrebno nič plačati. Akcijo je sofinanciral Turizem Ljubljana, zahvaljujemo pa se tudi Vrtnarji Berlič, kjer so nam poleg kupljenih sadik del sadik še dodatno podarili. Glede na odziv ljudi smo trdno prepričani, da tako Koseze, še bolj pa drugi predeli Ljubljane očitno potrebujejo še več takšnih oziroma podobnih dogodkov.

Ekovrtnarjenje na Gimnaziji Šiška

Dr. Helena Črne Hladnik

Fenološka postaja in ureditev šolskih zelenih površin

Čeprav stoji naša šola v samem mestu, lahko rečemo, da imamo razmeroma zelen šolski okoliš. To nas je vodilo k temu, da smo pred tremi leti na šoli ustanovili neuradno fenološko postajo in ustvarili fenološko spletno mesto Gimnazija Šiška (dostopno na: www.fenoloskapostajagimnazijasiska.wordpress.com). V praksi potekajo fenološka opazovanja tako, da dijaki v spomladanskem času opazujejo izbrana drevesa in grme ter si zapišejo dan pojava določene fenološke faze, kot so brstenje, olistanje, cvetenje in zorenje plodov. Fotografije dreves skupaj z datumi pojava določenih fenoloških faz nato prenesejo na omenjeno spletno mesto.

Fenološka opazovanja dreves in grmov so nas vodila do konkretnih pobud za ureditev zelenih šolskih površin. Najprej smo preuredili zelenico pred vhodom v šolo, kamor smo postavili odslužen čoln in vanj ter njegovo okolico zasadili zelišča. Naslednje šolsko leto pa smo v zelenem šolskem atriju, ki je odmaknjen od ceste, z dijaki ustvarili šolski ekovrt. Ta dejavnost je potekala pod okriljem programa šolski ekovrtovi, katerega nosilec je Inštitut za trajnostni razvoj. Pri ustvarjanju ekovrta smo družno sodelovali tako učitelji kot dijaki. Po načrtu, ki nam ga je pripravila permakulturna strokovnjakinja Jožica Fabjan, smo z dijaki naredili visoko gredo, štiri gomilaste grede in gredo na ključ. Za izdelavo gredic smo v glavnem uporabili organski material iz okolice šole in zemljo, ki smo jo izkopali pri pripravi grede. Že pri samem načrtovanju smo se odločili, da bomo sledili naslednjim temeljnim načelom ekovrtnarjenja: ● Sadimo **mešane posevke**, da zmanjšujemo širjenje plevela in škodo na pridelkih zaradi škodljivcev in povzročiteljev bolezni. ● Za **zastiranje** uporabljamo slamo ali posušeno travo, ki pomaga pri zadrževanju vlage in preprečevanju prehitre rasti plevela. ● Organske odpadke zbiramo in jih **kompostiramo**. ● **Zbiralnik za deževnico** služi za čim bolj trajnostno gospodarjenje z vodo. ● V vrtu **ne uporabljamo kemično-sintetičnih pesticidov in kemično-sintetičnih mineralnih gnojil**.

Marca letos smo bili tudi med prvimi člani Mreže šolskih ekovrtov, ki jim je Inštitut za trajnostni razvoj podelil **znak**

»šolski ekovrt«, ker izpolnjujemo merila programa Šolski ekovrtovi.

Sodelovanje v mednarodnem projektu ESFALP

V letošnjem šolskem letu je bila naša šola izbrana kot ena izmed 33 šol na območju devetih obdonavskih držav (Avstrija, Bolgarija, Madžarska, Moldavija, Romunija, Srbija, Hrvaška, Slovenija in Ukrajina), da tekmuje za najboljši okoljski projekt v okviru mednarodnega projekta *European Schools for a Living Planet - ESFALP*. Projekt poteka pod okriljem avstrijskega sklada ERSTE in Svetovnega sklada za naravo (WWF). V sklopu omenjenega projekta smo si zastavili cilj, da podpremo pridelavo in uporabo ekološko pridelane hrane na ravni šole in lokalne skupnosti.

Z dejavnostmi, ki smo jih načrtovali in večino že tudi izvedli, želimo vplivati na prehransko in okoljsko ozaveščenost dijakov in vseh sodelavcev na naši šoli. Posebno pozornost smo namenili ozaveščanju mladih glede ločevanja odpadkov in ekološkega vrtnarjenja. Na šoli že nekaj let ločeno zbiramo papir in embalažo. V sklopu projekta pa smo uvedli tudi zbiranje in kompostiranje organskih odpadkov iz šolske kuhinje. Kompost bomo jeseni uporabili na šolskem ekovrtu.

Ob zaključku projekta smo v tednu od 22. do 26. aprila organizirali dijaško izmenjavo s skupino madžarskih dijakov Táncsics Mihály Gimnázium, ki prav tako delujejo v okviru projekta ESFALP. Ob podpori Ekološkega društva Porevit smo skupaj izdelali spiralno gredo za gojenje zelišč na zelenici pred šolo. V času skupnega druženja smo razpravljali tudi o okoljski problematiki in drug drugemu predstavili rezultate projekta ESFALP. Skupaj pa smo pohajkovali tudi po Ljubljanskem barju in si ogledali nekatere znamenitosti primorske regije.

ČS Dravlje

Mi telovadimo

S. K.

Krajevni odbor Rdečega križa Dolomitski odred je v ČS Dravlje na Draveljski 44 leta 2010 ustanovil zanimivo društvo Šola zdravja dr. Nikolaya Grishina. Njegov poziv, naj začnemo razmišljati o sebi in o tem, kaj smo dolžni storiti, da preženemo malodušje in zdravstvene nevedčnosti, temelji na spoznanju, da je »vsak trenutek lahko nov začetek«. S preprostimi gibi telesa in redno vadbo se izboljšuje počutje, hkrati pa smo deležni tudi socialne podpore za reševanje osebnih težav. V današnjih kriznih časih pa je medsebojna motivacija še kako dobrodošla.

Telovadimo vsak dan pol ure, od 8. do 8.30 zjutraj, na Draveljski 44 zunaj na prostem, poleti in pozimi, vsak dan ob vsakem vremenu. Nato po želji sledijo medsebojni pogovori ob jutranji kavi ali čaju. Ko smo v letu 2010 po ustanovnem

zboru startali, nas je bilo 7 udeležencev, danes pa nas je že čez 30. Vsi udeleženci so usposobljeni kot voditelji vadbe, vsi pa so tudi prostovoljci. V Ljubljani in okolici deluje več kot 50 enot, po vsej Sloveniji pa več kot 1300 enot. Poleg aktivne telovadbe se udeležujemo tudi predavanj dr. Grishina, na katerih se seznanjamo s tem, kako telovadba deluje na posamezne telesne organe in psiho.

Povabljeni vsi, ki vas vadba zanima, da se nam pridružite v pomladanskih jutrih, bolj čili in uspešnejši boste na vseh področjih. Pridružite se nam ob 8. uri na Draveljski 44, kjer telovadimo na prostem. – Kontaktna številka: 051/ 342 184.

ČS Črnuče

Tehniški dan na OŠ n. h. Maksa Pečarja

Jože Globokar

Na osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja v Črnučah so 26. aprila za učence šestih razredov pripravili tehniški dan. V program so vključili tudi predstavitev Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine. Tokrat smo se z dvema delavnicama (poslanstva društva in arhitekturne ovire) predstavili štirim šestim razredom.

Najbolj poučna in koristna je bila predstavitev društva, ki smo jo popestrili s projekcijo slik. Učenci in njihovi učitelji so spoznali poslanstvo društva, življenje in delo paraplegikov in tetraplegikov, vrsto naših poškodb, še posebej pa vzroke, ki so nas pripeljali na invalidski voziček. Med njimi tudi prometne nesreče, ki predstavljajo kar tretjino vseh poškodb hrbtenjače. Spoznali so tudi vse hude posledice, ki jih za seboj pusti tovrstna poškodba, od inkontinence do preležanin.

Ljubljana je za gibalno ovirane meščane na invalidskih vozičkih dokaj vzorno urejena, saj se ponaša z listino *Občina po meri invalidov*. Toda z ovirami se še vedno vsakodnevno srečujemo. Zato smo pred šolo postavili poligon z različnimi nakloni klančin in vhodom v preozek prostor, ki ga ovira neustrezna rešetka. Vse to so učenci na invalidskih vozičkih tudi sami praktično preskusili in spoznali, s kakšnimi težavami se srečujemo (videli smo, da je tudi njihova šola z nadstropji povezana s prestmimi klančinami). Na tej delavnici smo učence seznanili tudi s športno rekreativno dejavnostjo članov in uspehi naših športnikov. Vsi pa so se želeli popeljati z vozičkom za ročno kolesarjenje.

Vzroki poškodb in njihove težke posledice so se kot rdeča nit vlekli skozi celotno predstavitev na šoli. Vse z namenom, da ta mlada življenja opozorimo na nevarnosti, ki prežijo na vsakem koraku. Tudi to je poslanstvo in dolžnost našega društva.

Foto: arhiv ČS Šiška

TD Koseze je krajanom razdelilo brezplačne sadike cvetja.

Foto: arhiv ČS Šiška

Takole poteka ekovrtnarjenje na Gimnaziji Šiška.

Foto: arhiv ČS Črnuče

Predstavitev Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine na OŠ Maksa Pečarja.

Foto: Blaž Jamšek

Utrinka z uspešne akcije *Polepšajmo naša dvorišča* v ČS Posavje.

Foto: Maja Zajec

Prvomajsko jutro z godbo v Šmartnem ob Savi.

Foto: Blaž Počervina

Mladi gasilci iz ČS Jarše na taktičnih vajah.

ČS Posavje

Vtisi z akcije Polepšajmo naša dvorišča 2013

Tina Jeklic, predsednica Sveta ČS Posavje

V drugi polovici aprila se je končno otopilo, sneg je izginil in dež malo ponehal. Letošnja zima je za seboj pustila precejšnje razdejanje in naša akcija *Polepšajmo naša dvorišča* je zadela žeblico na glavico. ČS Posavje je priskrbela sadike jagodičevja, dišavnic, rož trajnic, grmovnic in svoje občane povabila, da se v soboto, 20. aprila, dopoldan oglasijo na Bratovševi ploščadi na čaj, si izberejo svojo rožo ter jo posadijo pred svojim blokom, kjer jih bo razveseljevala vse leto. In tako se je tudi zgodilo. Odzvalo se je več kot 40 prostovoljcev in rezultati so vidni. Tukaj se želimo zahvaliti tudi obema sponzorjema akcije, ki sta prispevala del sadik: Kmetija Avšič in Drevesnica Strgar! Več vidnih sprememb si lahko ogledate tudi na <http://www.csposavje.si/sporocila/polepsajmo.pdf>

Povabilo na prireditve ČS Posavje

● **KULTURNO-ZABAVNI VEČER z gostom SLAVKOM KRUŠNIKOM, 6. 6. ob 17.00:** Društvo HD Nikoli sam pripravlja zaključek jesensko-spomladanskega druženja v okviru programa *Čaj ob petih*. Čaka vas pester kulturno-zabavni večer z glasbeno skupino Kolovrat in harmonikašem. Poseben gost bo naš pisatelj in humorist Slavko Krušnik.

● **TEDEN ŠPORTA, 9. 6. do 16. 6.:** Športna društva bodo omogočila občanom, da se preizkusijo v različnih športnih zvrsteh, ter jih povabila v svoje vrste že od jeseni, ko nastopi nova rekreativna sezona. Razpored dogodkov bo objavljen na naši spletni strani. ● **59. POSAVSKO ŠTEHVANJE, 15. 6. od 16.00 dalje:** Vabimo vas v Savlje, kjer bo Kmečko strojna skupnost Savlje - Kleče organizirala že 59. Posavsko štehanje. Gre za staro ljudsko fantovsko igro, pri kateri se v tla zabije lesen drog in nanj povezne lesen sodček, obit z leskovim obročem. Fantje na konjih jezdijo mimo in zbijajo sodček s posebnimi kijji. Tekmovanje bodo spremljali številni drugi dogodki in seveda prava domača veselica. ● **TEK POD JEŽO, 16. 6. od 10.00 dalje:** 3. Tek pod ježo s startom ob 10.00 na Šternu (Kopališče Laguna) je rekreativni tek. Poteka zunaj prometnic ob Savi, tekači pa lahko izberete med progami dolžine 1,4 km, 4 km, 13 km ali 21 km. Proga je brez večjih vzponov in je primerna tako za rekreativce kot tudi tiste z nekaj več kondicije. Vabljeni prav vsi! ● **DRUŽENJE OB PLESNI GLASBI, 16. 6. od 14.00 dalje:** Po zaključku tekaške prireditve vas društvo Vrtnica, ki je nosilec dejavnosti ob Tednu športa v ČS Posavje, vabi na druženje ob plesni glasbi v neposredni bližini ciljnega prostora. Vabljeni vsi prijatelji plesa, glasbe in dobre volje. Po plesu, ki pomeni nekakšen uradni konec rekreacijske sezone v ČS Posavje, si bomo voščili nasvidenje do jeseni, ko začnemo znova. ● **RAZSTAVA FOTOGRAFIJ, 20. do 30. 6.:** V prostorih ČS Posavje bo na ogled razstava fotografij Delavnice za fotografsko dokumentiranje. Razstava je nastala kot dokumentacija nekaterih aktivnosti, ki so se dogajale v okviru

ČS Posavje. Udeleženci fotografske delavnice (razstavljalci) so člani raznih društev, ki so vključeni v našo četrtno skupnost. Pri razstavi nam bo pomagala četrtljanka, samostojna ustvarjalca fotografinja Vesna Črnivec.

Urbani sprehod – Jane's walk po soseski Ruski car

Damjana Zaviršek Hudnik, Špela Nardoni Kovač

V soseski Ruski car je bil pred skoraj štirimi desetletji posnet film *Sreča na vrvi*. Prikazuje jo kot »betonsko džunglo«, a hkrati kot prostor dinamičnega dogajanja, brezskrbne otroške igre, komunikacije med prebivalci. Kaj prostor nudi prebivalcem danes, kakšen je potencial javnih površin, ki jih bo potrebno tehnično in vsebinsko prenoviti? Ta vprašanja so bila izhodišče za pogovor in pobude na Urbanem sprehodu po soseski Ruski car, enem od šestnajstih, ki so 4. in 5. maja potekali v Sloveniji.

Urbani sprehodi Jane's Walks so vodeni sprehodi po mestnih četrtih, ki dvigajo zavest o pomenu pešačenja po vsakdanjih opravkih in poudarjajo učinek, ki ga lahko imajo pešci na urejanje mestnega prostora. Namenjeni so povezovanju prebivalcev s sosedi in sosesko, spodbujanju pripadnosti območju bivanja, so priložnost za pogovor o težavah ter omogočajo oblikovanje pobud, kako soseske narediti privlačnejše in prijetnejše za življenje.

Na sobotno dopoldne smo sprehod začeli v parku ob Ulici 7. septembra. Seznanili smo se s konceptom urbanih sprehodov ter s sosesko, po kateri se bomo sprehajali. Na šestih postajah se nam je pridružilo nekaj gostov.

Ana Korošec se ukvarja z energetskimi vidiki prostora in bivanja. Na izhodišču sprehoda nas je opozorila na pomen zelenih površin soseske. Navdušeni nad na novo odkritim ambientom gozdička smo se odpravili na osrednjo ploščad med bloki, kjer se nam je pridružil **mag. Vladimir Braco Mušič**, arhitekt in urbanist, eden od avtorjev urbanistične zasnove soseske. Predstavil nam je koncept in prvotno zasnovo urejanja odprtih javnih površin s predvideno mešano rabo v parterju osrednje ulice med bloki. Načrtovano prepletanje javnega in stanovanjskega programa ni bilo uresničeno – javne površine so vsebinsko in oblikovno ostale nedokončane. Sprehajalci smo odkrivali potencial široke ulice, ki je dragocen, ker je odmaknjen od prometnih poti, vendar z malo urbane opreme, brez igral, pestre ozelenitve in sence neprivlačen za uporabo.

V nadaljevanju sprehoda nam je **Miro Zidar** predstavil ureditev ob bloku, v katerem živi – nekaj obstoječih dreves je nadomestil s sadnimi in uredil zeliščni vrt. Pogovarjali smo se o drevju v soseski, ki bi bilo bolj primerno od obstoječega (npr. javor, gaber, ponekod sadno drevje).

S športnih igrišč smo se odpravili do kompleksa vrtičkov na nekdanjem vojaškem odpadku sredi njiv in travnikov ob soseski. Čeprav je potrebno na novo urediti razmerja med vrtičkarji in

lastniki zemljišča, pomenijo vrtovi veliko dobrobit. Prebivalci cenijo bližino zelenega zaledja, tako z vidika možnosti rekreacije (sprehodov, teka, obdelave vrtov, druženja ...) kot z vidika nakupov lokalnih pridelkov.

Ob vrnitvi na ploščad nam je predsednica ČS Posavje **Tina Jeklic** predstavila aktivnosti za njeno prenovu in dejavnosti za večjo povezanost prebivalcev. S kredami smo na tla zarisali pobude za nove vsebine na ploščadi: stojnice za lokalne pridelovalce in občasne sejme, manjša otroška igrišča, razstave na prostem, ozelenjene senčnice, urbana oprema, zasaditve manjših dreves, ureditev zelenih površin s cvetjem, zelišči in jagodičjem ...

Čez Glinškovo ploščad smo odšli v osrednji park ob Mucherjevi ulici, ki je zeleno nasprotje grajeni strukturi blokov in pomemben prostor za druženje in prireditve, ki povezujejo različne generacije prebivalcev. Čeprav je pomanjkanje parkirnih mest velik problem, se je med udeleženci oblikovala pobuda, da se prostora za novo podzemno garažo ne išče v osrednjem parku, ampak na dveh lokacijah na robu soseske.

Sprehod smo sklenili z mislijo absolventa arhitekture **Blaža Jamška**, da mora prenova javnega prostora, ki naj izboljša kvaliteto bivanja v soseski, potekati večplastno, tako z vidika vsebinske in oblikovne prenove kot z vidika večje socialne povezanosti prebivalcev. Urejen javni prostor in mešanje programov v njem prinaša življenje na ulico, v sosesko, v mesto.

Pobudnik in organizator urbanih sprehodov v Sloveniji je Inštitut za politike prostora. Sprehod po soseski Ruski car sva začrtali in vodili arhitektki **Damjana Zaviršek Hudnik** in **Špela Nardoni Kovač** (HIŠERIŠearhitektura).

ČS Rožnik

ČS Rožnik je bila pokroviteljica Cankarjevega dneva

Živa Vidmar

Ivan Cankar, naš največji dramatik, se je rodil 10. maja 1876. V gostilni na Rožniku je živel med letoma 1910 in 1917, zato se danes imenuje del Rožnika pri cerkvi Cankarjev vrh. Cankarjev vrh vsako leto gosti Delovega kresnika, na Cankarja samega pa se nihče ne spomni, ne ob dnevu rojstva ne smrti, čeprav mu je tam postavljen spomenik. V ČS Rožnik pa v Rožni dolini od leta 1905 deluje Olepševalno društvo Rožna dolina, danes bi temu rekli turistično, saj skrbi za snovni in nesnovni ugled kraja. ODRD je nastalo iz potrebe, saj je novo delavsko naselje (1898) zrastle na zamočvirjenem travniku brez cest, elektrike, vode in kanalizacije. Po 2. svetovni vojni je imela Rožna dolina ob vodovodu še zmeraj čez devetdeset vodnjakov, kanalizacijo so uredili že po veliki poplavi 27. 9.

1926, ceste pa smo asfaltirali z zadnjim samoprispevkom, ki se je končal leta 1991. Nesnovno pa skrbi za ugled in ohranjanje naselja vil, zlasti urejenih vrtov, se bori proti asfaltiranju vrtov, preobilni pozidavi in skrbi za sosedsko druženje, zato je ČS Rožnik z lahkim srcem prepustila organizacijo Cankarjevega dneva prav njemu. In res. 10. maja je ODRD povabilo na Rožnik čez dvesto ljudi z osebnimi vabili, preostale s plakati in mrežnega spleta, poskrbelo, da je bila odprta spominska soba, da je spomenik dobil cvetje in da so prišli ob 18. uri odlični igralci Šentjabskega gledališča in odigrali udarni del Cankarjeve satire *Za narodov blagor*. Skratka, ODRD je poskrbelo za vse, tudi za hrano po predstavi – drugo leto mora poskrbeti še za sončno vreme in upajmo, da Cankarjev dan ne bo več samo eden.

ČS Vič

5. MetalWitch, Viški dan sosedov

Danilo Šarič, predsednik Sveta ČS Vič

Četrtna skupnost Vič vabi na tradicionalno prireditev Viški dan sosedov, ki bo 21. junija 2013 ob 15. uri v Športnem parku Svoboda, Teniškem klubu Svoboda na Gerbičevi ulici 61/a. Tudi letos bo na sporedu teniški turnir naključno izžrebanih parov, turnir v balinanju in igranje odbojke na mivki (*beach volley*). Otroci se bodo lahko zabavali na otroških delavnicah, kjer bodo barvali, slikali s Piko Nogavičko ter si izdelali gusarsko kapo in tako postali čisto pravi gusarji. Delavnice bodo potekale od 15.30 do 17.00 ure.

Prav tako vabimo ljubitelje heavy metala, da se nam pridružijo na 5. MetalWitchu, ki bo potekal v sklopu Viškega dneva sosedov. Nastopale bodo skupine: Noctifera (Ljubljana), Obsidia (Salzburg), Mortal Komat (Beograd), Evil Eve (Ljubljana) in Hellcats (Ljubljana).

Prijave za tekmovanje sprejemamo do 21. junija 2013 do 12. ure na sedežu Četrtna skupnosti Vič, Tbilisijska 22/a, Ljubljana, na e-naslovu: mol.vic@ljubljan.si ali po telefonu 01/256 37 29. Do zaposlitve prostih mest se bo mogoče prijavit tudi na sami prireditvi.

ČS Golovec

Pridite poleti na telovadbo na prostem

Aleš Dakić, predsednik Sveta ČS Golovec

Mnogi občani ste na nas naslovili pobude o postavitvi fitnes naprav na prostem, podobno kot so to prvi storili v Četrtni skupnosti Moste na Fužinah. Njihove izkušnje so izredno pozitivne in občani so z napravami zelo zadovoljni. Naprave so popularne predvsem med starejšimi, ker jim omogočajo vaje, ki ohranjajo prožnost in gibljivost telesa ter z redno vadbo zagotavljajo vzdrževanje dobre kondicije. Zato smo tudi svetniki ČS Golovec iskali rešitve in prostor, kamor bi jih lahko umestili. Na letošnji prvi seji smo ob sprejemu finančnega načrta za leto 2013 sprejeli sklep, da letos postavimo prve tri naprave.

Skupaj s pristojnimi službami smo si pozorno ogledali različne lokacije, da bi lahko določili najustreznejšo, kjer se sprehaja največ ljudi. Na koncu smo se dogovorili, da bodo naprave postavljene pri

sprehajališču ob Ljubljani blizu končne postaje avtobusov 5 in 9 v bližini že stoječih otroških igral. Prve tri naprave bomo postavili do poletja, vendar se pri tem ne mislimo ustaviti.

Ob Poti spominov in tovarištva v Bizoviku nameravamo v sodelovanju s pristojnimi službami Mestne občine Ljubljana postaviti večnamensko napravo, ki bo sprehajalcem omogočila vadbo za vse telo. Poleg tega želimo prve tri naprave v Štepanjskem naselju dopolniti z novimi napravami, saj je naš cilj oblikovati središče vadbe na prostem v naši Četrtni skupnosti Golovec. Se vidimo!

ČS Jarše

Prvi maj

Mitja Petje

Prvomajsko jutro smo krajani Šmartnega ob Savi na trgu pred cerkvijo sv. Martina (nekateri tudi na balkonih) pričakali z glasnim igranjem godal in pihal Bežigradske godbe pod vodstvom kapelnika Jožeta Kebra. Po štirih skladbah so si oddahnili in ob dobrotah gospodinjin spili šilce žganega, ki se ga na praznik niso branili niti pridni delavci Snage, ki so pobirali biološke zaboje.

Vsi, ki so prisostvovali dogodku, so se strinjali, da se naslednje leto spet vidimo (lepo bi bilo, da z več slovenskimi zastavami na hišah) in tudi v večji zasedbi, saj v kraju živi čez tisoč ljudi, na sami budnici pa nas je bilo 49. Na koncu so nas pozdravili še z Avsenikovo Na Golici in se odpeljali naprej proti Sneberjam. Hvala Bežigradski godbi, gospodinjam in gospe Pirš, ki je bila vezni člen med DPM Šmartno ob Savi in godbo!

Starši otrok v kraju pa pozivajo in prosijo vse voznike, naj spoštujejo cestnoprometne predpise, saj je omejitev hitrosti skozi Šmartno ob Savi 30 km na uro. Hvala.

Gasilske novice

Mitja Petje

Mladi gasilci so se aprila udeležili orientacijskega teka v Kosezah in nas razveselili: pripravniki s tretjim, mladinke s petim, pionirke s šestim in pionirji z osmim in devetnajstim mestom. V maju in juniju so in bodo imeli mladi redna predavanja na temo požarne preventive in vaje za jesensko mladinsko tekmovanje, na katero se že nestrno pripravljajo (mokra vaja z hidrantom in vaja z vedrovko).

Ekipa bolničarjev je sodelovala na občinskem tekmovanju bolničarjev v Stanežičah, operativna ekipa pa je nabirala dragocene izkušnje pri gasilcih PGD Bizovik, ki so že četrto

leto zapored organizirali gasilsko taktično tekmovanje. Tekmovanje je na visoki ravni in v več disciplinah in je vsako leto bolj obiskano; letos je sodelovalo že 21 operativnih ekip iz vse Slovenije, med njimi tudi ekipa ljubljanskih poklicnih gasilcev.

V noči s 3. na 4. maj smo pomagali pri iskanju pogrešane osebe ob reki Savi. Našli smo jo v dopoldanskih urah, žal pokojno.

4. maja je godoval naš zavetnik sv. Florijan. Poklonili smo se mu v Zadobrovske cerkvi skupaj z gasilci PGD Zadobrova - Sneberje - Novo Polje.

Na pomoč!

Novo vodstvo PDG Šmartno ob Savi

Januarja je PGD Šmartno ob Savi na občnem zboru izvolilo novo vodstvo. Predsednik je postal Aleš Marinko, poveljnik pa Marko Dobrota. Vsi krajanj našega požarnega območja lahko več informacij o delovanju gasilskega društva, požarne varnosti in preventive dobijo prek vprašanj ali mnenj na elektronski naslovu: pgd-smartno-ob-savi@t-2.net

ČS Moste

Fešta na Fužinah

Barbara Vrečar, koordinatorka prireditve

18. maja je potekala že 11. Fešta na Fužinah, ki jo prireja organizacija Skala – mladinska ulična vzgoja. Letošnje leto jo je zaznamovala tema aktivnega državljanstva. V prijetnem sončnem popoldnevu je prireditev obiskalo lepo število ljudi: športniki so odigrali nogometni turnir v treh kategorijah (otroci, mladina, odrasli), vsi drugi obiskovalci pa so se lahko ustavili ob zanimivih delavnicah, ki so jih pripravili Ambasadorji nasmeha, Zavod Emma, Združenje Sezam, PGD Bizovik, Srednja zdravstvena šola Ljubljana ter Društvo Umanotera, za otroke pa je bilo še posebej poskrbljeno v Skalinem otroškem kotičku in ob Minibusu veselja. Prireditve je obiskal tudi župan Zoran Janković. Fešto smo zaključili v večernih urah s kulturno-družabnim programom, v katerem so nastopili Šola za nastopanje Bast, stand up komik Dušan Tomić - Dule, Skalina skupina ulične kreativnosti FUSKABO ter big boxer Emran in raper Hodža s pevskeimi točkami. Fešta je bila ponovno kraj prijetnega druženja in aktivnega udeleževanja na različnih področjih. Upam, da bo tako tudi naslednje leto, ko se ponovno srečamo!

Foto: arhiv ČS Fužine

Skalina 11. Fešta na Fužinah je tokrat potekala na temo aktivnega državljanstva.

Foto: arhiv ČS Fužine

Skaline skupine ulične kreativnosti FUSKABO.

Skalina kreativna skupina FUSKABO

Zef in Andrej, Skala, Zavod Salesianum

Skupina mladostnikov in mladostnic v starosti od 6 do 14 let, ki s svojimi talenti širi veselje, je vedno bolj aktivna. Poslanstvo te naše skupine je, da mladi prek cirkuške pedagogike gradijo svoje motorične sposobnosti, si večajo samozavest, se soočajo z javnimi nastopi in krepijo svojo vztrajnost. S podajanjem tega znanja drugim razvijajo komunikacijske sposobnosti in krepijo medosebne odnose. Govorimo o talentih, ki jim težko prideš do dna in težko rečeš, da to pa zdaj res obvladaš – vedno se najdejo stvari, v katerih lahko napreduješ. Naša najosnovnejša večšina je žongliranje (z žogicami, obroči, keglji), veliko je zanimanja za monocikel, punce se navdušujejo nad poi in diabolom. Poleg vsega tega širimo veliko vrednoto, ki jo želimo prikazati z našo zgodbo.

Ta zgodba govori o tem, da so mladi zasvojeni z različnimi računalniškimi mediji (telefon, internet, mp3), so s tem odrezani od svojih sovrstnikov in ne razvijajo svojih potencialov. V zgodbi tako prideta do njiju starejša prijatelja, ki jima pokazeta žogice in kako se z njimi lahko žonglira. Mladi tako zamenjajo svoje telefone za žogice in se učijo žonglirati z njimi. Seveda jim to postane dolgočasno in si želijo nekaj novega. Odidejo do »tržnice« z rekviziti in ker nimajo denarja, zamenjajo žogice za keglje in jih uporabijo za kegljanje. Ker to ni njihov namen, jih ljubeče ustavi in pokaževa, kako se keglje uporablja, in jih začneva učiti. Zgodba se tako razvija naprej, zato ste poleg vabljeni, da si jo ogledate. Popestri jo tudi naš čarovnik, ki se hitro izpopolnjuje in ima vedno boljše trike, ki občinstvo pustijo v negotovosti.

Skupina postaja tudi medijsko vedno bolj prepoznavna. Naši trije fantje so se prijavili na šov Slovenija ima talent, kjer se jim je uspelo prebiti skozi prvi predizbor, kar je za našo skupino kar velik uspeh. Prav tako smo posneli lep prispevek za Infodrom (informativna oddaja za otroke). Sodelovali smo tudi na različnih prireditvah (Dan staršev na Fužinah, oratorij v Celju, Črno jezero, sprejem Don Boskovihih relikvij na Pogačarjevem trgu, Fešti na Fužinah in Moščanskem dnevu).

Veseli pa smo, da je zdaj toplo vreme, kar za našo skupino pomeni, da imamo treninge v naravi, in to je v tem času res odlično. Vsi, ki bi vas tovrstna delavnost zanimala, ste vabljeni, da pridete v naše prostore (Kodeljevo, Ob Ljubljani 36, 1000 Ljubljana) ob ponedeljkih od 15.00 do 17.00 ure. Za več informacij lahko pokličete voditelja skupine po telefonu 040/ 938 850 (Andrej) in 031/ 300 467 (Zef).

Upava, da se vidimo, in vam želiva kreativno preživeto poletje!

ČS Šmarna gora

Planinska pesem na Šmarni gori

Jože Kepic

V sodelovanju s Turizmom Ljubljana in Svetom ČS Šmarna gora je tacensko turistično društvo 10. maja na Šmarni gori letos pripravilo že 30. jubilejno Planinsko pesem, poimenovano *Za slovenske domovine raj, njo, le njo bom dvignil vekomaj*.

Turistično društvo Šmarna gora Tacen je bilo ustanovljeno leta 1982. Že od vsega začetka smo si želeli, da bi naše delovanje prispevalo k prepoznavnosti kraja in medsebojni povezanosti. Zato smo v društvu z odprtimi rokami sprejeli pobudo Franca Gornika, takratnega dirigenta domačega mešanega pevskega zbor (MEPZ), ki je idejni pobudnik planinske pesmi na Šmarni gori. V prvih letih je bila planinska pesem skupen projekt KUD-a ter gasilskega in turističnega društva Tacen. Kasneje tako KUD Tacen kakor tudi gasilci pri organizaciji niso več sodelovali in prireditve je postala organizacijska in finančna domena turističnega društva, od leta 2008 pa je tudi osrednja prireditve praznika četrne skupnosti. Datum prireditve ni bil izbran po naključju, ampak smo s prireditvijo na ta dan želeli počastiti dan zmage nad okupatorjem.

V tridesetih letih se je na odru zvrstilo lepo število glasbenikov in pevcev, vsako leto pet do deset glasbenih skupin in solistov, vselej od 100 do 150 nastopajočih. Med vsemi sodelujočimi želim posebej izpostaviti MEPZ KUD Tacen, ki na planinski pesmi sodeluje že vseh 30 let. V vseh letih pa se je našemu povabilu odzvalo tudi veliko posebnih gostov iz alpinističnega, kulturnega in političnega življenja. Z njihovo prisotnostjo je prireditve dobila dodano vrednost.

Na letošnji prireditvi so sodelovali: Pihalni orkester Litostroj, MEPZ Tacen, MEPZ Gameljne, solistka Sonja Huč ob spremljavi citrarke Naške Schenk in violinistke Maruške Schenk, pevska skupina Cintare, vokalna skupina Krila, moški pevski zbor SPD Valentin Polanšek iz Obirskega ter recitator Jure Sešek. Gost letošnje planinske pesmi je bil Janez Medvešek, s katerim se je pogovarjal Jure Šilc, ki je sicer duhovito povezoval prireditve.

K izvedbi letošnje prireditve so prispevali člani društva s svojim prostovoljnimi delom, gasilci Gameljn, Pirnič in Tacna, Lipa bar, ki je dal na voljo parkirni prostor, ter vodiški župnik g. Mervar, ki nam je dovolil uporabiti cerkev. Seveda pa brez vsestranske pomoči gostišča Ledinek tudi ne bi šlo.

Krajevna tržnica v Tacnu

Jože Kepic

TD Šmarna gora - Tacen je od decembra 2011 vsako prvo soboto v mesecu pripravljalo krajevno kmečko tržnico v Domu gasilcev in krajanov v Tacnu, kjer so domači pridelovalci in proizvajalci živil tržili svoje izdelke. Prostor je kmalu postal pretesen, za nedomačine pa tudi skrit in odročen. Našo pobudo za selitev tržnice na javno parkirišče pri tacenskem mostu je Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet Mestne občine Ljubljana z razumevanjem sprejel. Hkrati s selitvijo pa smo povečali pogostnost. Od začetka maja naprej je odslej tržni dan vsako soboto od 8. do 13. ure.

ČS Šmarna gora

Zemljevid-vodnik Šmarna gora & Rašica

Tomo Šarf

Osnovna dejavnost družbe KARTOGRAFIJA d.o.o. je izdelava vseh oblik zemljevidov. Na tem področju so nedvomno med vodilnimi v slovenskem prostoru; njihove reference segajo na področje planinskih, turističnih, tematskih in drugih zemljevidov in vodnikov.

Medtem ko je slovenski planinski svet v tem pogledu sorazmerno dobro obdelan, smo pri pregledu razpoložljive tovrstne literature opazili zanimivo vrzel – **severozahodno področje ljubljanske kotline, ki zajema širše področje Šmarne gore in Rašice, je v vsem tem času ostalo neobdelano**. Vzrok za to je verjetno specifično okolje – po eni strani pohodniško izredno obljudeno področje Šmarne gore in Rašice je obkroženo z naselji in kmetijskimi površinami, ki pa so bile do nedavnega za tovrstno predstavitev popolnoma nezanimive. Dodaten faktor, ki je verjetno pripomogel k temu, da območje doslej ni bilo obdelano, je verjetno tudi dejstvo, da je področje razdeljeno na več občin, tako da vsaka posebej ni bila zainteresirana, da bi predstavila kaj več kot svoj teritorij.

Ožje področje Šmarne gore je bilo vključeno v zemljevid Polhograjskih dolomitov, ki ga je PZS izdala pred več kot 30 leti; naklada je pošla, poleg tega se je v tem času na terenu pojavilo precej sprememb. Ob tem je Turistično društvo Šmarna gora leta 2004 zapolnilo vrzel z izdajo povsem lokalno obarvanega turističnega zemljevida Šmarne gore; naklada le-tega je prav tako pošla.

Omenjeno področje ima za slovenske razmere veliko populacijsko zaledje – tako rekoč petini Slovencev pomeni poligon, kamor se dnevno zatekajo kot sprehajalci, pohodniki, tekači in gorski ali cestni kolesarji.

Gre za področje, ki je vsem omenjenim skupinam dosegljivo za »popoldanske izlete«. To poudarjamo predvsem iz lastnih izkušenj – le redko (mogoče nekajkrat na leto) si lahko vzamemo ves dan za tovrstno aktivnost, veliko laže pa si za rekreacijo odtrgamo nekaj uric, torej popoldne med tednom ali nedeljsko dopoldne. To področje je desetini Slovencev dosegljivo za tovrstne podvige!

Pri tem pa se srečujemo z iskanjem ciljne skupine: po temeljitem premisleku smo prišli do sklepa, da je nesmiselno izdajati namenski »pohodniški« ali »tekaški« ali »gorskokolesarski« zemljevid-vodnik, ker gre za iste ljudi, ki se na izlet danes podajo s svojo mlado družino, jutri z družbo, ki je željna in sposobna prehoditi precej več, pojutrišnjem pa se z gorskim kolesom podajo po istih ali vzporednih poteh k istemu cilju. Torej ciljno skupino telesno aktivnih ljudi, ne glede na starost, spol in telesno pripravljenost.

Področje želimo približati tako okoliškim prebivalcem kot turistom, ki želijo preživeti nekaj dni v osrednji Sloveniji. Domačini v glavnem poznajo neposredno okolico svojega prebivališča in mogoče še katero od bolj obljudenih poti na Šmarno goro; vsem tem bi želeli pokazati, da le korak naprej obstajajo kilometri čudovitih poti, ki nudijo neskončne možnosti za sprostitve. Poleg tega je oddih v neposredni bližini doma še posebej dragocen – vzame razmeroma malo časa in je navsezadnje okolju prijazen, saj ne zahteva vožnje z avtomobilom.

Če se bo čas, ki ga preživi povprečen turist na našem koncu, zaradi te in tej podobnih tiskovnic, ki jo je tudi tokrat izdala in izdelala Kartografija, podaljšal za četr ure, ali z drugimi besedami povedano, če vsak stoti turist podaljša bivanje v osrednji Sloveniji za en dan, smo prav tako dosegli svoj cilj.

»Še nikoli nisem videla tako zelene prestolnice«

Staša Cafuta Trček

Medtem ko je Ljubljana konec maja pred evropsko komisijo, ki je v Bruslju med štirimi finalistkami za naslov zelena prestolnica Evrope 2015 obširno utemeljevala svojo zeleno politiko in bo treba na zadnjo besedo počakati do srede junija, se tuji turisti vsakokrat znova navdušujejo nad našim zelenim mestom s prav tako nenavadno zeleno Ljubljano in zelenimi zmaji na Zmajskem mostu. In čeprav ima pri pridobitvi zvenečega naslova mestno in zaledno zelenje Ljubljanec le delno vlogo ob vseh trajnostnih ukrepih, ki jih morajo mesta izpolnjevati za to priznanje, so za naš ponos na Ljubljano in prijetno bivanje v njej občudujoči glasovi gostov dovolj za prepričanje, da našemu glavnemu mestu zeleni naslov pripada ne glede na to, kdaj ga bo slovenska prestolnica nosila tudi uradno.

Mavis, upokojenka, Leicester, Anglija

Potovanje sem začela in tudi končala v Ljubljani. Vmes sem si še ogledala med drugim Plitviška jezera ter Dubrovnik. Čeprav sta oba kraja zelo popularna in prepoznavna, lahko rečem, da je Ljubljana eno izmed najlepših mest, kar sem jih kdaj videla. Veste, ne pretiram, govorim iz navdušenja nad mestom. V spominu mi bodo tako ostali predvsem Stolnica, Opera, kjer je lepo združena nova in stara arhitektura. Ne smem pozabiti omeniti vaše tržnice, ki kar prekipeva od domače ponudbe. Za piko na i pa so gore – tudi zasnežene, ki na severnem delu štrlijo iz mesta.

Salim, učiteljica, Johor Bahru, Malezija

Vaše mesto je zelo urejeno. Vidi se, da ga vzdržujete in lepo skrbite zanj. Poleg Ljubljanec sem si med drugim ogledala še Prago in Beograd. Žal mi je, da si vaših krajev z bogato zgodovino ne more ogledati več Malezijcev, saj je za nas pot do sem zelo dolga in tudi stroški potovanja so izredno visoki.

Michael, vodja prodaje, London, Velika Britanija

Že vrsto let obiskujem prijatelja, ki se je preselil v Italijo. Skupaj načrtujemo potovanja in letos sva izbrala Ljubljano ter Trst. Ugotovila sva, da ni prave povezave med tema dvema mestoma. Moti me, da na železniški postaji v Ljubljani ni nobenega informacijskega centra za turista, ki se prvič sreča z vašo prestolnico. Seveda imam povedati tudi kaj pozitivnega. Ljubljana me spominja na Krakov. Na vodenju po mestu nam je vodička povedala, kako pomemben za identiteto Slovencev je vaš jezik. Zamislil sem se nad tem in se lahko le zelo strinjam z vsem, kar je povedala.

John, upokojenec, Firenze, Italija

Sem Anglež, vendar živim v Italiji. Pred prihodom sem se na spletu pozanimal glede Slovenije in moram reči, da so me fotografije fascinirale. To, kar vidim v živo, me ni razočaralo. Navdušen sem nad zelo dobrim vinom. Hrana pa je v primerjavi z italijansko malo manj dobra. V Ljubljani mi je najbolj všeč stari del mesta, ki ste ga zelo skrbno obnovili. Zadovoljen sem tudi s hotelskimi službami.

Stefani Toneva, študentka, Pernik, Bolgarija

Ljubljana mi je zelo všeč iz treh razlogov. Vaša prestolnica je na zelo inovativen način združila, oziroma bolje rečeno,

povezala novo s starim. Ta spretna privlačna povezava daje mestu čudovito podobo. Obenem bi želela pohvaliti kreativnost mestnega prostora. Na primer pri Čevljarskem mostu visijo rabljeni čevlji. In če pogledate proti gradu, vidite, kako se ta instalacija dejansko primerno umešča v ta del mesta. Vsi ti detajli, ki dajejo Ljubljani karakter, so mi polepšali dan. Tretja stvar, ki me je prevzela, pa je – še nikoli nisem videla tako zelene prestolnice. Lahko bi rekla: Ljubljana je enako zelena! Definitivno se bom še vrnila.

Kohei Tsuburaya, Tokio, Japonska

Moj prvi stik s Slovenijo je bila Prešernova Zdravljica v angleškem jeziku. Besedilo me je tako prevzelo, da sem začel raziskovati vašega velikega pesnika in njegova dela, nato začel brskati po podatkih o Sloveniji ter se pred dobrim letom odločil, da se bom naučil vašega jezika. Zdaj sem tukaj, sporazumevam se po slovensko, spoznavam vašo kulturo, navade in običaje. Ljubljana je zelo zanimivo mesto, navdušen sem nad bližino gozdov. Ljubljančani ste zelo prijazni in takoj pripravljeni pomagati. Med drugim je moj cilj prevesti Zdravljico v japonščino.

Alexander Shevchuk, nevrolog, Kijev, Ukrajina

V Ljubljano sem prišel obiskat prijatelje. Preden sem prišel, sem na internetu videl osupljivo lepe fotografije blejskega jezera in otoka ter Tromostovje v Ljubljani. Zdaj ko sem tukaj, lahko le potrdim, da je vaša dežela tudi v živo fotogenična. Če bi moral izbrati, kaj mi je najbolj všeč, bi se odločil za ulice, katerih stavbe govorijo o veličini in zgodovini mesta, ter za Ljubljano, ki teče skozi mesto in je neverjetno lepe zelene barve. Načrtujem, da se bom pozimi vrnil na smučanje.

Jovana Antovic, Vino Budimir, Beograd, Srbija

Ljubljana je mesto, v katero se redno vračam. Je mesto, v katerem je mogoče prepoznati zahodno miselnost, ki je drugačna od naše, srbske. Je neverjetno čista. Ljubljana daje mestu romantično noto. Vsem svojim prijateljem bi priporočala sprehod po Prešernovem trgu in postanek ob kozarcu vina v enem izmed lokalčkov na obrežju Ljubljanice ter opazovanje sončnega zahoda na Ljubljanskem gradu. Še nekaj bi želela poudariti, pri vas se človek počuti zelo varno in ker Ljubljana leži v središču države, smo lahko že v eni uri na morju, na Gorenjskem ali pa v Brdih. V dobri družbi je lepota in raznolikost vašega mesta izjemna.

Fotografije: Staša Cafuta Trček

Mavis

Stefani Toneva

Salim

Kohei Tsuburaya

Michael

Alexander Shevchuk

John

Jovana Antovic

Ljubljanski hostli I

Emi Vega

Fotografije: Emi Vega

Hostel Tresor.

Vila Veselova.

V Ljubljani je poleg znamenite Celice vse več novih hostlov. Tako rekoč pravih je dvaindvajset. Pet jih deluje le čez poletno sezono, potem ko dijaki in študenti zapustijo domove, sedemnajst pa jih opravlja svoje poslanstvo vse leto. Pregled začnemo s prvo četverico po naključnem izboru. Izjema je Hostel Tresor, ker je prav na začetku naše raziskave odprl vrata, ves sijajen, v strogem centru mesta.

HOSTEL TRESOR, Čopova 38

Novi hostel je zasedel prostore nekdanje banke. Prenova bančniško preteklost izpričuje z ohranjenimi stavbnimi kvalitetami, s prilagojeno opremo sob in z grafičnimi prijemi – s šaljivimi citati o denarju na stenah in z dekorativnimi motivi, ki posnemajo rastrske podlage bankovcev. Bančniška zgodba dobi kontrapunkt v sijajnem osrednjem atriju, ki je urejen tako, da bo poleg vsakdanjega druženja vase

sprejel različne kulturne prireditve, hostel pa privabljal mlade umetnike, pa tudi športnike, in bo gradil most med domačimi in tujimi ustvarjalci. Sicer pa hostel razpolaga s 105 posteljami v 28 sobah. Dvoposteljnih je 14, štiriposteljnih je 9, preostale so večje in imajo 6, 10 ali 12 ležišč. Kopalnice so skupne. V kleti je plavajoči trezor – intimna zajtrkovalnica in družabni prostor. Recepcija je ob vhodu z ulice. Nadstropja povezuje krožno stopnišče in osrednje dvigalo. Hostel ima konferenčne zmogljivosti, brezžični internet je v celotni

stavbi, odpiranje vrat je elektronsko, uporaba sefov je brezplačna, pralnica s sušilnico je v tretjem nadstropju, hramba prtljage pa ob recepciji – in videti je, da vse deluje, tudi zajtrki so vključeni v ceno nočitve. V prvih šestih dneh so sprejeli več kot 300 gostov. Prevladovali so mladi iz držav EU in Koreje. Pričakujejo nove skupine in polno zasedenost ob koncih tedna. Marca so imeli promocijske cene prenočevanja. Hostel Tresor poleg izvrstno opravljenega dela arhitektov ob prenovi in oblikovanju opreme odlikuje lokacija.

Kseniia Ashastina, Rusija, St. Petersburg, Hostel Tresor

Sem študentka morske geologije. Vključila sem se v program izmenjav med Rusijo in Nemčijo in tako že eno leto študiram v Nemčiji. Zdaj imamo počitnice in z Maxom sva odpovala v Benetke. Odločila sva se, da obiščeva tudi Ljubljano in vidiva, kakšna je Slovenija, o kateri sva že veliko slišala. Nameravala sva ostati dva dni, potem pa nama je bilo tako všeč pri vas, da sva obisk podaljšala za tri dni. Rada bi vsaj malo prepotovala Slovenijo. Danes greva v Postojnsko jamo. Mestno jedro Ljubljane sva že prehodila in sva uživala. Mesto je lepo, atmosfera posebna. Ne vem, kako naj bi jo opisala, a počutim se udobno in kot doma. Vsaka kavarna in restavracija ima svojo dušo in vse je zelo zanimivo. Če potuješ po različnih deželah, razlike postanejo opazne. Tudi hostel je tak. V sobah je zelo prijetna atmosfera, dizajn pa je svojstven. V Benetkah je bilo zelo drugače, tudi v drugih mestih, kjer so hostli pač hostli. Tu pa vsaka podrobnost odraža bančniško preteklost hiše. Udobno je in barvito. Ker je hostel v samem središču, se čuti mestni utrip, ki napaja s posebno energijo. Nobenih problemov ni, vse deluje, osebje je zelo ljubezno in na voljo za vsakršne informacije. Zelo dobra izkušnja.

kvaliteto tega novega hostla. Prispel sem včeraj zvečer na otvoritveno slovesnost in o Ljubljani še nimam celostne predstave. Sledim pa svoji praksi – zjutraj naredim kratek obhod po mestu in zberem vtise. Verjamem, da je vsako mesto lepo in zanimivo, dokler ostaja avtentično. Avtentičnost je namreč tisto, kar ljudje iščejo. Če me sprašujete po Ljubljani, potem menim, da v mesto prihaja pomlad – pa ne le v vremenskem smislu. Mislim, da morate mestno jedro le še malo razviti in imeli boste čudoviti zaklad – in tudi več turizma. Tujci ne želijo gledati novih zgradb ali industrije. Zanima jih kultura mesta, želijo videti stare predele in kako se je nalagala zgodovina dežele. Če so ti urejeni privlačno, potem pritegnejo. Kajti pri turizmu gre samo za to, kako uspete ustreči ljudem pri tem, kar iščejo, kar jih zanima, kar jih priteguje. Glede hostla lahko rečem, da je zelo lep. Ta sodobni pristop k prenovi je edinstven. Projekt so predstavili lansko leto v Kölnu in poželi navdušenje. Verjamemo, da ta hostel čaka lepa prihodnost, če bo vzdrževan v tem duhu. Lahko samo čestitam za opravljeno načrtovalsko delo. Moja ocena kvalitete je devet in pol, absolutno. Koncept je perfekten, vtis glede osebjeta tudi. Treba bo le še prisluhniti gostom in slediti namigom glede njihovega počutja; morda bo šlo za občutenje domačnosti.

Max Boxleitner, Nemčija, Hostel Tresor

Sem študent tako kot Kseniia, oba sva na magistrski stopnji iste smeri. Tudi zame je obisk Ljubljane in Slovenije zelo prijetna izkušnja. Srednjeveško mesto ob grajskem hribu mi je zelo všeč, predvsem grad zgoraj. Ogledala sva si Muzej novejšje zgodovine. Zanimiv je. Opazil sem, da je na ulicah in trgih veliko mladih. Veliko je študentov in čuti se, da je Ljubljana utripajoče univerzitetno mesto. Predvsem je to očitno po Benetkah, kjer prevladujejo starejši in stari ljudje. Spomladi je na rečnih nabrežjih in na bližnjih trgih najbrž zelo živo in prijetno. V teh dneh je bilo vreme deževno, kar vedno vpliva na utrip življenja in tudi na

doživljanje mestnih prostorov. Lahko pa rečem, da je hostel, v katerem biva, zelo lep in zelo nov, pa tudi premišljeno urejen. Tudi zajtrki so odlični.

Jürgen Gross, Nizozemska, Hostel Tresor

Kot direktor družbe Hostelling International Quality project (HIQ) sem videl res veliko hostlov – v naši mreži jih je nad 4000 v več kot 85 državah in ustvarijo okoli 36.000.000 nočitev letno – zdaj pa sem tu, da bi ocenil

Jae Ung Heo, Južna Koreja, Busan, Vila Veselova

Potujem okoli sveta – z vlaki, avtobusi, ladjami in letali. To bo celoletno potovanje, Slovenija pa je šestnajsta država na moji poti. Sicer delam za vlado in vlada mi je to potovanje omogočila, kar je poseben primer. Vesel sem, ker sem spotoma spoznal Eun Young. V dvoje je kratkočasneje in lepše. Včeraj sva bila na izletu na Bledu in videla veliko različnih rac in labodov. Všeč mi je vaša pokrajina, predvsem gore. Ljubljana je lepa, ljudje so zelo prijazni, zato se pri vas počutim odlično, čeprav je vreme deževno. Mesta si sicer nisem uspel ogledati temeljito, tu sem šele tri dni, opazil pa sem zmaje na mostu. Zelo lepi so ti vaši zmaji. Naši so drugačni – zelo dolgi so in predstavljajo pomemben simbol v naši kulturi, vaši pa so posebni; ljubki so in zelo zeleni. Zanimiv je tudi srednjeveški grad na hribu in zgodovinsko mesto, ovito spodaj in med reko. Zelo sem se razveselil kitajske restavracije, tudi suši je bil precej dober in počutil sem se kot doma. Na svoji poti nisem videl kitajskih restavracij, pri vas pa so, celo veliko jih je, in to cenim. Cene so precej visoke, a ljudje so vladni, in celoten vtis je dober. Tudi moj hostel je dober, prijazen hostel je. Osebje je zelo ljubezno. Bila sva v mnogih hostlih, a ta je najboljši. Naj povem, da sva se odjavila dopoldan, pa sva lahko še vedno tu in čakava na nočni vlak. Rad bi rekel, da se bom vrnil, a kdo ve. Slovenija je daleč, mogoče ...

Hostel Dragonboss.

Confidenti Hostel.

VILA VESELOVA, Veselova 14

Hostel, ki deluje že od leta 2006, je urejen v očarljivi vili, ki jo je leta 1880 zgradil arhitekt Ciril Metod Koch kot svoj dom. Leži v rezidenčnem, mirnem in varnem delu mesta, na pol poti med tivolsko Čolnarno in Cankarjevim domom. Ob vili je vrt z bivalno teraso in novo senčnico, na dovozu pa je mogoče parkirati. V marcu so gostili skupino šestih raziskovalcev, dva Korejca in enega Američana. Obisk ustreza letnemu času, čez poletje pa so boljše, ponavadi kar polno zasedeni. Hostel razpolaga za 42 posteljami. Imajo dve osemposteljni sobi, dve šestposteljni, tri štiriposteljne in eno dvoposteljno sobo. Sobe se ločijo po barvah, so prostorne, oprema pa je premišljena in kvalitetna. V prvem nadstropju imajo lastne kopalnice, v drugem in tretjem pa so te skupne. V pritličju je dnevna soba oziroma zajtrkovalnica prijeten prostor z izhodom na teraso. V drugem nadstropju je manjši bivalni prostor s kuhinjo, kuhanje je mogoče tudi v tretjem nadstropju. Ves čas so gostom na voljo brezplačni čaji in kava. Obilni zajtrki so vključeni v ceno, recepcija je odprta od jutra do večera, poskrbijo pa tudi za goste, ki pridejo ponoči. Dostop do interneta in računalnikov je v skupnih bivalnih prostorih. Pralnica in likalnica sta v hiši. Po novem

organizirajo tudi izlete po Sloveniji. Hostel se ponaša s tremi nagradami, ki jih je prejel letos za delovanje v preteklem letu. Pri Hostelworldu so ga razglasili za najboljšega v Sloveniji. Po oceni organizacije In your Pocket je zasedel prvo mesto med hostli v Ljubljani, Tripadvisor pa ga uvršča v seznam Travellers' Choice. V letu 2008 in 2012 so od organizacije Hostelbookers prejeli nagrado Best Cleanliness.

HOSTEL DRAGONDOSS, Prečna ulica 4

Hostel je v prenovljeni hiši v nizu starega mestnega tkiva za Trubarjevo in na pol poti med Zmajskim mostom ter Tromostovjem. Delovati je začel avgusta lani. Gostje se vračajo, med njimi so študentje, pa tudi poslovni ljudje, novi prihajajo in videti je, da predvsem po uстных priporočilih. Zdajšnja kapaciteta je 14 ležišč v nadstropju, vendar se obeta postopna širitev ob izrabi pritličja. Gostje imajo na voljo dve triposteljne sobe in eno osemposteljno, ob tem pa dve kopalnici. Dnevna soba s pomožno kuhinjo je prostorna in svetla, v notranje dvorišče se obrača bivalno opremljeni gank. Internet je na voljo, pranje je omogočeno, čaj in kava sta brezplačna, za zajtrke, kosila in večerje pa gostje dobijo bone in lahko s popustom obedujejo v sosednji restavraciji.

Vsi prostori so temeljito prenovljeni, oprema je nova, čistoča brezhibna, bonus pa prijeten ambient stare hiše v starem delu mesta.

CONFIDENTI HOSTEL, Zihlerlova 30, Trnovo

Hostel je urejen v prijetni vili iz tridesetih let prejšnjega stoletja. Stoji ob tradicionalni gostilni Pod vrbo, v razmeroma mirnem in zelenem okolju in deluje drugo leto. Prva poletna sezona je bila poskusna, v tem letošnjem maju pa je bil sklenjen krog nepretrganega delovanja. Hostel postaja priljubljen med Erasmusovimi študenti, za poletno sezono pa upajo, da bo obisk prehodnih gostov dober. Nudijo 42 ležišč, od tega 8 v dvoposteljnih sobah, 12 v štiriposteljnih, 6 v šestposteljni in 16 v dveh osemposteljnih sobah. Sobe so dokaj prostorne. Vsako nadstropje ima novo premišljeno zasnovano kopalnico in ločeno stranišče. Skupna dnevna soba s kompletno kuhinjo je v nadstropju in deluje zračno, velika nadkrita terasa pa je očarljiva. Recepcija je odprta po dogovoru, možnost parkiranja je na javnem parkirišču spredaj, v vseh sobah je brezžični internet, na voljo so sefi in pralnica. Zajtrkov ne nudijo, nudijo pa dobro opremljeno skupno kuhinjo in občutek domačnosti.

Eun Young Pae, Južna Koreja, Deagu, Vila Veselova

Z Jae Ungom sva se srečala v Gruziji in zdaj potujeva skupaj. Odpovala bova še v Srbijo, Romunijo in Bolgarijo. Ob Črnem morju sva že bila, ko sva obiskala Turčijo. Jae bo iz Sofije odletel v Južno Ameriko, jaz pa domov. Na poti sem že štiri mesece, zato vem, o čem govorim, ko rečem, da je pri vas res lepo. Ljubljana je majhna in ljubka, prijazna. Imate dobre restavracije in okusno hrano. Danes sem jedla res dobro pico. Videla sem tudi veliko pouličnih glasbenikov. Tudi to mi je všeč, ker imam rada glasbo. Sicer sem študentka kemije in si želim postati učiteljica na srednji ali visoki šoli. Glede hostla se povsem strinjam z Jaejem – najboljši je na moji poti. Priporočili so nama ga, ko sva bila na Hrvaškem. Odšla bom z najboljšimi vtisi. Spominjala se bom najinih sprehodov ob reki in posebne zgodovinske atmosfere, ki seva iz hiš, ki jo obdajajo, in seveda – štirih zelenih zmajev.

Elena Calix, Honduras, Confidenti Hostel

V Ljubljano sem prišla pred tremi tedni in ostajam do konca junija. Sem študentka, moje področje pa so človekove pravice in demokracija. Prisotnost na Fakulteti za socialne vede mi omogoča dvostranski sporazum med Univerzo v Ljubljani in Univerzo v Benetkah, kjer sicer opravljam magistrski študij. Ko sem se odločila za Ljubljano, nisem vedela, kaj lahko pričakujem. Bila sem prijetno presenečena. Ljudje so v glavnem zelo prijazni, zato se tu počutim dobro. Mesto mi je nadvse všeč, ker je majhno in ljubko. Včasih greva s kolegico ob večerih v kak lokal. Vsak je lepo urejen in po svoje prijeten. Bila sem tudi v Cirkusu in na Metelkovi. Utrip mesta je dinamičen – študentski, kar je po Benetkah dobrodošla sprememba. Poleg tega je tu za študente kar nekaj ugodnosti, kar cenim. Evropa je zame sicer v vseh pogledih drugačna, a v Ljubljani mi je res lepo. Ko bo topleje, si bom priskrbelo kolo. Tudi s hostlom, kjer bivam, sem imela srečo. V hiši je čutiti toplino. Prijetno je. Mesečna najemnina je zmerna in pogoji za študij so dobri. Zdaj smo tu tri študentke. Čeprav prehodni gostje prihajajo ob vikendih, imamo vsaka svojo sobo. V nadstropju je velik dnevni prostor s kuhinjo. Lahko rečem, da sem v celoti zadovoljna – tako s hostlom kot z življenjem in študijem v Ljubljani.

Sergeus Bovtramovičs, Latvija, Hostel Dragonboss

Sem študent informacijske tehnologije na magistrski stopnji. Študiram in hkrati že delam v Rigi. V Ljubljano sem prišel, da bi razrešil nek osebni problem. Všeč mi je slovenska pokrajina, predvsem gore, podoba narave. Tudi Ljubljana mi je všeč. Zelo lepo mesto je. Opazil sem, da imate veliko muzejev, galerij in gledališč. Ulice in trgi so čisti – nikjer nobenih smeti. Ljudje so prijazni in ni se težko sporazumevati v angleščini. Takoj so pripravljene pomagati z nasveti in kako uslugo, zato nimam nobenih težav, ki jih ne bi mogel razrešiti. Tudi sicer je videti, da vse deluje. Staro mesto, kjer je moj hostel, je še posebej zanimivo. Ogledal sem si tisto

rdečo cerkev in grad na hribu. Sicer se sprehajam in zbiram vtise. Včeraj sem šel na nočni sprehod, da bi videl, kako se ljudje zabavajo. Bilo je zanimivo in – nobenega incidenta, nobenega izgreda. Mesto daje občutek varnosti tudi ponoči. Ostal bom še nekaj dni. Moj hostel je zelo prijeten. Priporočila mi ga je prijateljica in ko sem prišel, mi je bil takoj všeč. Počutim se udobno in nimam občutka, da bi se moral bati za svoje stvari. Toplo je in zelo čisto, internet odlično deluje in tudi moj gostitelj je ljubezljiv. Če bom še kdaj prišel v Ljubljano, bom spet hotel stanovati tukaj. Ker sem študent, ne potrebujem luksuza. Potrebujem le prostor, kjer sem lahko malo sami in premišljujem. Občutek domačnosti je tu dodana vrednost.

Virginie Heirbaut, Belgija, Confidenti Hostel

Po zaslugi Erasmusove študentske izmenjave bom v Ljubljani preživela pet mesecev. Študij v tujini je dragocena izkušnja. Širi in bogati obzorja. Študiram pravo. Sem v prvem letniku magistrske stopnje. Večino predavanj imam na Pravni fakulteti pri Zmajskem mostu. Rekla bi, da je študij v Belgiji zahtevnejši. Tu je obveznosti manj in mislim, da ne bo težko uspešno opraviti izpitov. Ljubljana je prijetno mesto, predvsem za študente. Posebna prednost so študentski boni za prehrano. To bi morali uvesti tudi v Belgiji, ker je življenje vse dražje. Druga posebnost, ki mi je všeč, je mednarodna pisarna za tuje študente – SOU, ki za nas organizira kak izlet in kako dejavnost. To je za nas zelo pomembno, ker vendarle ostajamo pol leta in večinoma študiramo. Tako pa se laže vključujemo v družbo in se spoznavamo med seboj. Več bomo tudi izvedeli o mestu, državi in ljudeh, ki tu živijo. Zdaj se obeta vođen izlet na Grad. Veselim se ga, četudi sem si ga že ogledala sama. V hostlu se počutim kot doma. Sprva sem pogrešala družino in prijatelje, kar se mi zdi normalno, zdaj pa imam v hiši prijateljico – študentki iz Hondurasa in Nizozemske. Skupaj kuhamo in lahko se pogovorimo. Imam svojo sobo. Prostorna je in mi je všeč. Lastnik hostla ves čas preverja, ali nam kaj manjka in kako se počutimo, zato se počutimo še boljše. Dnevna soba s kuhinjo je prijetna in komaj čakam, da bomo lahko zajtrkovali na terasi. Ko sem prišla, sem že takoj dobila dober občutek in ta občutek kar traja.

Fotografije: Robert Ribič

Pestrega programa v Centru aktivnosti Fužine se udeležuje 450 upokojenk in upokojevcev iz bližnje in daljne okolice Ljubljane.

Center aktivnosti Fužine (CAF) deluje pod streho Doma za starejše občane v Fužinah v mirnem in lepem okolju. Dom je nosilec projekta aktivnosti za starejše, ki ne živijo v domu. Projekt aktivnosti CAF-a, kot ga imenujejo člani, je v nekaj letih pridobil več kot 450 članov, aktivnosti potekajo od 7. ure zjutraj pa tja do 19. ure zvečer. Na javnem razpisu Mestne občine Ljubljana je CAF za leto 2013 dobil 20.000 evrov, del sredstev pa pridobiva iz članarine. Člani so z vseh koncev Ljubljane, največ pa iz Fužin, Most in Polja. Center je namenjen vsem, ki želijo aktivno preživeti dan, pogoj pa je, da so upokojevci. Članarina mesečno znaša 10 evrov, letna vpisnina pa 15 evrov. Članom ponujajo pestro ponudbo aktivnosti, spodbujajo pa jih, da se srečujejo in družijo tudi v času, ko niso vključeni v aktivnosti, saj je to priložnost, da se bolje spoznajo, spletajo nova prijateljstva in ustvarijo novo socialno mrežo. Center vodi Monika Genorio, ki se je odločila za sodelovanje z Domom starejših občanov kot študentka Filozofske fakultete, oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo, in je s tega področja opravila tudi praktični del diplomske naloge.

Monika Genorio, vodja CAF:

tečaji kuhanja, oblikovanja gline, slikanja itd. Namen Centra je spodbuditi starejše, ki živijo v domačem okolju, da svoj prosti čas izrabijo koristno in prijetno, poskrbijo za dobro psihofizično počutje, ohranjajo stik z okoljem, svoje znanje in izkušnje delijo med seboj ter jih prenašajo na mlajšo generacijo. Naši člani sodelujejo tudi z osnovnimi šolami in vrtci, gostujejo v drugih krajih Slovenije, zelo je znana naša lutkarska skupina.«

Mira Ključanin

je doma iz Fužin in je članica Sveta Četrtni skupnosti Moste. Štiri leta je upokojevka, ima zelo malo časa za dodatne aktivnosti, njena najljubša aktivnost je telovadba: »Zaradi težav s hrbtenico hodim redno na vaje za razgibanje, ki je strokovno vodena. Po telovadbi se rada pogovarjam s kolegicami o vsakdanjih aktivnostih starejših. Rada se družim z ljudmi. Posebej pa bi rada poudarila, da smo v našem naselju Fužine zelo veseli fitnes centra na prostem, ki ga financira Mestna občina Ljubljana. Na teh napravah si krepim mišice in se razgibavam, obenem diham svež zrak v prečudovitem zelenem okolju.«

»Najbolj obiskana je telovadba, imamo 12 različnih vrst vadb, med njimi tudi vadbo za vse, ki imajo težave s hrbtenico, zato nimamo več prostora za nove člane, so pa druge aktivnosti, kjer se še najde prosto mesto. Nudimo tudi številne programe za ohranjanje možganske aktivnosti in aktivnosti za duhovno rast. Med njimi so najbolj obiskani tečaji tujih jezikov, računalništva, tečaji klekljanja, izdelave in animacije lutk in številne ustvarjalne delavnice. Na željo članov smo standardnim in latinskoameriškim plesom dodali še salsito in trebušne plesse. Zelo dobro so obiskani tudi

Dnevni centri aktivnosti za starejše III

Mirjana Ribič

Sonja Bah,

upokojevka, doma iz Hrušice: »Oba z možem sva zelo vesela, da imamo tako lepo urejen center aktivnosti starejših, pa še članarina je ugodna. Skupaj hodiva na plesni krožek, mož pa obiskuje tudi računalniški tečaj. Zaradi težav s hrbtenico redno hodim na vodeno telovadbo in se veliko bolje počutim. Ko je lepo vreme, se v Center pripeljem s kolesom.«

obiskujem mamo v domu upokojevcev v Mostah. Vpisala sem se na tečaj trebušnega plesa, da se dodatno razgibam, pa še lepo se imamo v naši skupini. Hvaležna sem Mestni občini Ljubljana, ker podpira projekte aktivnosti starejših občanov, ki ne živijo v domu za ostarele. Rada se udeležujem izletov, predavanj in tudi praznovanj v CAF-u.«

Darja Pitako je upokojevka, ki je v

Center prinesla veliko energije in idej, ki so se tudi uresničile. Najprej je obiskovala sestro v Domu Fužine, ki je invalidka, vendar je zelo aktivna pri izdelavi punčk in cunj. Pridružila se je tej skupini, sodeluje

pa tudi v skupini lutkarjev: »Pred štirimi leti sem se upokojila, bila pa sem tajnica oddelka na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, imam visoko izobrazbo in bi rada ohranila tudi svojo intelektualno aktivnost. Možgane je potrebno uriti tudi po upokojitvi, drugače začnemo propadati duhovno in telesno. Tukaj sem najprej vpisala tečaj klekljanja. V veliko zadoščenje so mi izdelki, ki jih izdelam sama. V skupini za izdelavo lutk pa sem pridobila še dodatna znanja tudi pri lutkovnim igracijah. Naša lutkovna skupina nastopa po vsej Sloveniji, nastajajo tudi nove lutke, vsak dan je kakšen novorojenček v naši delavnici. Lani smo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje dosegli prvo mesto za popoln postavitev lutkovne predstave. Člani slikarske delavnice so z risbami opremili oder in smo si skupaj prislužili prvo mesto. Tukaj se počutim dobro, ker so vsi prijazni z nami, zlasti pa se skoraj vsak dan družim s svojo sestro.«

Metka Jevnik, upokojevka iz Ljubljane,

je nekoč delala kot laboratorijska tehničarka: »Živim v tem okolju in sem komaj čakala, da odprejo Center aktivnost za starejše, ki ne živijo v domu. Včlanila sem se že prvi dan in sem od samega začetka zelo aktivna. Veliko mi pomeni telovadba za hrbtenico, imela sem tudi nekaj operacij, zato hodim na strokovno vodeno vadbo. Tukaj se dobro počutim, obiskujem tudi tečaj posebne tehnike sproščanja, ki ji pravijo NARA. To je tehnika, ki jo tukaj izvaja Inštitut za varovanje zdravja, je pa namenjena premagovanju depresije skozi čuječnost. Težko bi z besedami opisala način dela, gre za harmonijo med umom in telesom. Poleg tega hodim še na tečaj umetnostne zgodovine in filozofije in telovadbo smovy, ki jo izvajajo samo v tem Centru.«

Maja Štefancič Hribar je

vsestranska voditeljica programov. Članice so nas prosile, da jo predstavimo kot izjemno prijazno in zelo aktivno mentorico. Maja je študentka angleščine, nemščine in

slovenščine in tudi prevajalka. Doma je iz Kostela in trenutno živi v Ljubljani, v CAF-u vodi tečaje tujih jezikov, klekljanja in umetnostnega ustvarjanja: »Prvi razlog za vodenje določenih aktivnosti v tem Centru je moja naklonjenost do starejših, drugi pa je zaslužek ob rednem študiju. Skozi prakso ugotavljam, da imajo starejši občani veliko energije, so pozitivni in zelo dobri učenci, tudi klepetavi so tako kot otroci v osnovni šoli. Glede učenja jezikov bi lahko rekla, da so zelo učljivi, radovedni, pa tudi duhoviti. V Centru vodim še ustvarjalne delavnice (izdelavo nakita in drugih predmetov in tečaj klekljanja idrijske čipke), za katerega imam certifikat Obrtne zbornice Slovenije. Tečaje klekljanja sem končala v Kostelu, trajali pa so šest let.«

Dana Batič,

upokojevka, po stroki je univerzitetna diplomirana sociologinja, je veliko delala z ljudmi: »Tukaj sem zato, da ohranim intelektualne aktivnosti in fizično kondicijo. Skupinsko delo in skupinska telovadba mi veliko pomenita, dvakrat tedensko obiskujem ure telovadbe ter pilates za razgibanje celotnega telesa. Obnavljam znanje angleščine, na novo pa se učim italijanščine. V prostem času pazim vnuke, redno pa tudi

150 let od ustanovitve Mednarodnega odbora Rdečega križa in 60. obletnica krvodajalstva v Sloveniji

Foto: arhiv RK

Krvodajalska akcija v Metliki.

Mineva 150 let od ustanovitve Mednarodnega odbora Rdečega križa, največje humanitarne organizacije na svetu, katere temeljna naloga je, da štiti vse žrtve vojaških spopadov in jim pomaga. Rdeči križ je največja humanitarna organizacija na svetu, ki ima obenem tudi najdaljšo tradicijo delovanja. Povezuje 186 nacionalnih društev, prek katerih združuje 90 milijonov prostovoljcev po vsem svetu. Mednarodni odbor Rdečega križa, nacionalna društva Rdečega križa, Rdečega polmeseca in Rdečega kristala ter Mednarodna federacija društev sestavljajo Mednarodno gibanje Rdečega križa, Rdečega kristala in Rdečega polmeseca, znano tudi pod imenom Mednarodni Rdeči križ s sedežem v Ženevi.

Mednarodni odbor za pomoč ranjencem v vojni 1863

To obsežno humanitarno gibanje se je začelo 24. junija 1859 v bližini mesteca Solferino v severni Italiji, kjer sta se spopadli avstrijska in francoska armada. Po 16 urah boja je na bojišču ostalo 40.000 mrtvih in ranjenih mož. Istega večera je Henry Dunant, švicarski državljani, ki je bil na službeni poti v teh krajih, prispel na območje bojev. Kar je videl, ga je navdalo z grozo: na obeh vojskujočih se straneh je primanjkovalo medicinske pomoči, zato je na tisoče ranjenih vojakov ostalo brez oskrbe ter prepuščenih na milost in nemilost usodi. Henry Dunant je nemudoma začel organizirati pomoč ranjencem, ne glede na to, kateri strani so pripadali. Pri tem so mu pomagali prebivalci bližnje vasi Castiglione, ki so v cerkvi organiziral bolnišnico. Ko se je Henry Dunant vrnil v Švico, ni mogel pozabiti grozot, ki jim je bil priča. Odločil se je napisati knjigo *Spomini na Solferino*, ki jo je novembra 1862 izdal na lastne stroške in izvode razposlal prijateljem, filantropom, politikom in nekaterim uglednim družinam. Doživela je takojšen uspeh. Da se dogodki, ki jih je doživel pri Solferinu, ne bi nikdar več ponovili, je predlagal ustanovitev društev za pomoč ranjencem in sprejem konvencije, ki bi ščitila ranjene vojake in medicinsko osebje na bojišču. 17. februarja 1863 je petčlanska komisija ustanovila Mednarodni odbor za pomoč ranjencem v vojni, ki je kasneje postal Mednarodni odbor Rdečega križa. Že leta 1864 je bila za zaščito ranjencev v vojnih spopadih sprejeta 1. Ženevska konvencija, s čimer je organizacija Rdečega križa pridobila poseben status.

Henry Dunant je umrl 30. oktobra 1920 v starosti 82 let. Na njegov rojstni dan, 8. maja, praznujemo mednarodni dan Rdečega križa, ki hkrati zaznamuje tudi začetek tedna Rdečega križa Slovenije, ki poteka do 15. maja.

Uvedba brezplačnega, prostovoljskega in anonimnega krvodajalstva v Sloveniji leta 1953

Rdeči križ Slovenije ima javno pooblastilo za organiziranje krvodajalskih akcij v sodelovanju z Zavodom za transfuzijsko medicino, ki bolnišnicam zagotavlja preskrbo s krvjo in krvnimi pripravki bolnišnice. Začetki razvoja krvodajalstva v Sloveniji segajo v leto 1945, ko je bil v Ljubljani ustanovljen transfuzijski oddelek pri Centralni vojni bolnici. 4. junija je v Sloveniji potekala prva krvodajalska akcija. Odvzeto kri so tudi prvič konzervirali, kar pomeni začetek transfuzijske službe v Sloveniji. Leta 1953 so v Sloveniji uvedli brezplačno, prostovoljsko in anonimno krvodajalstvo, kar pomeni, da Rdeči križ Slovenije organizirano izvaja krvodajalske akcije že 60 let. Osnovna naloga Rdečega križa Slovenije na področju krvodajalstva je motiviranje, pridobivanje novih in ohranjanje že aktivnih krvodajalk in krvodajalcev ter organizacija krvodajalskih akcij. Osrednja naloga je vključevanje mladih v program krvodajalstva, ki bo v prihodnje nosilec programa nacionalne preskrbe s krvjo v Sloveniji. Z razvojem slovenskega krvodajalstva se je izoblikovalo slovensko krvodajalsko izročilo, tesno povezano z dejavnostjo Rdečega križa Slovenije in Zavoda za transfuzijsko medicino, saj obisk na krvodajalskih akcijah dokazuje, da krvodajalstvo v Sloveniji ostaja najbolj množična solidarnostna akcija državljanov. Kri letno daruje več kot 97.000

krvodajalcev, ki zdravstvu tako zagotovijo več kot 42.000 litrov krvi. Krvodajalci so pomemben del zdravstvenega sistema in predpogoj za preskrbo s krvjo.

ZAHVALA

Ob slovenskem dnevu krvodajalstva, 4. juniju, in 60. obletnici prostovoljnega, anonimnega in neplačanega krvodajalstva v Sloveniji se na Območnem združenju Rdečega križa Ljubljana zahvaljujemo vsem 49.773 krvodajalcem iz Ljubljane, ki z darovanjem krvi izkazujejo najvišjo stopnjo sočutja in humanosti do sočloveka.

Ta dejanja presegajo meje povprečnosti in plemenitijo solidarnost med ljudmi ter ustvarjajo občutek varnosti. Še posebno se zahvaljujemo vsem krvodajalkam in krvodajalcem, ki so kri darovali že več kot 60-krat. Z njihovim soglasjem objavljamo poimenski seznam.

Krvodajalke in krvodajalci, ki se jim posebej zahvaljujemo za njihovo plemenito solidarnost: Dragan Bekič, Franc Bergelj, Beno Berglez, Mirko Bizjak, Jožefa Terezika Bosančič, Marjan Bratkovič, Biserka Cizar, Peter Debevec, Tone Debevc, Slavko Dežman, Mojca Frahm, Bogdan Gašperšič, Marij Geč, Boris Germek, Dragutin Habuš, Aleš Hlebš, Ivan Hrustek, Mihael Jenko, Marjan Jeromen, Jože Jesenovec, Dušan Kaplan, Marjan Kirn, Magdalena Klančnik, Jože Končan, Viljem Kopitar, Lidija Kos – Lipušček, Zdenka Krnc – Gantar, Viktor Kupljenik, Drago Lampelj, Milan Ločniškar, Stefčo Ložanski, Miran Lukman, Franc Maček, Jože Maček, Marjan Maček, Boštjan Marinko, Boris Mlakar, Aleš Mlinar, Ivo Paal, Vladimir Pegan, Mitja Janez Petek, Marjan Sedej, Franc Selan, Alenka Škulj, Peter Špetič, Filip Štucin, Franci Tomšič, Danilo Vetrh, Dušan Vrhovec, Zdravko Židov.

Hvala, ker darujete kri za življenje.

VABILO NA KRVODAJALSKO AKCIJO

Spoštovane krvodajalke in krvodajalci mesta Ljubljane!

Območno združenje Rdečega križa Ljubljane vas prijazno vabi na junijsko krvodajalsko akcijo, ki bo potekala: v sredo, 19. junija 2013, od 7.00 do 17.00 ure na Zavodu za transfuzijsko medicino RS, Šlajmerjeva 6, Ljubljana. - Hvala, ker darujete kri za življenje.

Za dodatne informacije pokličite OZRK Ljubljana, Tržaška 132 Ljubljana, telefon: 01/42 53 419 in 040 871 589 ali nam pišite na: kaplja@redecrizljubljana.si

Ivan Hvala, predsednik OZRK Ljubljana

V središču podjetniške ideje je kupec

Pogovor z mag. Iztokom Lesjakom, direktorjem Tehnološkega parka Ljubljana

Mirjana Ribič

Foto: Robert Ribič

Mag. Iztok Lesjak, direktor Tehnološkega parka Ljubljana.

Za mlade slovenske raziskovalce tehnoloških strok je Mestna občina Ljubljana leta 2000 kupila lokacijo na Brdu blizu Hotela Mons in univerzitetnega kampusa z Biotehniško fakulteto ter Fakulteto za računalništvo in Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo. Sanjači in drzni mladi podjetniki visokotehnoloških podjetij pravijo, da bo Tehnološki park v prihodnje slovenska Silicijeva dolina. O ideji nastanka Tehnološkega parka Ljubljana in dosedanjih dosežkih smo se pogovarjali z mag. Iztokom Lesjakom, direktorjem, ki je po stroki univerzitetni diplomirani inženir računalništva in magister ekonomije. Ideja je nastala na Institutu Jožef Stefan, kjer je mag. Lesjak pripravil prve strateške dokumente. Uspelo mu je pripeljati ustanovo od pisnih dokumentov do fizične realizacije v 9 zgradbah z 280 vključenimi podjetji, zato lahko trdimo, da je oče te ustanove. Vodi proces svetovanja in izvajanja programov za visokotehnološka podjetja, ki so vključena v Tehnološki park Ljubljana. V obdobju delovanja v Tehnološkem parku Ljubljana je ovrednotil več kot 400 poslovnih načrtov različnih podjetniških pobud.

Kako bi Ljubljančanom pojasnili, kaj je Tehnološki park ter kakšno vizijo in poslanstvo ima?

Tehnološki park Ljubljana je organizacija, ki predstavlja podporno in stimulatívno poslovno okolje najvišje kakovosti za razvoj vrhunškega tehnološkega podjetništva in pod svojim okriljem povezuje več kot 280 podjetij. Podjetjem poleg kredibilnosti nudimo celovito podjetniško podporo. Ta zajema preverjanje poslovnih pobud, pomoč pri pripravi poslovnih načrtov, motiviranje posameznikov, poslovno in tehnološko svetovanje ter mentorstvo, pa tudi iskanje poslovnih in strateških partnerjev. Članom hkrati omogočamo povezovanje s finančnimi in naložbenimi ustanovami, raziskovalnimi inštituti ter industrijo, jih izobražujemo in usposablamo ter zagotavljamo sodobno tehnično in infrastrukturno podporo. Naša vizija je, da postanemo mednarodno prepoznavno podporno okolje in poslovno središče za razmah globalno konkurenčnega inovativnega tehnološkega podjetništva. Naše poslanstvo pa je zagotavljanje vrhunškega podpornega okolja za prenos raziskovalnih izsledkov in inovativnih poslovnih zamisli v uspešno in mednarodno konkurenčno tehnološko podjetništvo.

Posebno pozornost Tehnološki park Ljubljana namenja spodbujanju prenosa znanja, izkušenj in tehnologij v gospodarstvo, kar se odraža v ustvarjanju novih delovnih mest z večjo dodano vrednostjo. Obenem zagotavlja prenos raziskovalnih izsledkov in inovativnih poslovnih zamisli v uspešno, mednarodno konkurenčno tehnološko podjetništvo. Naše delovanje je tako regionalno, nacionalno in globalno.

Kakšna je vloga Mestne občine Ljubljana pri gradnji infrastrukturnih objektov Tehnološkega parka Ljubljana?

Mestna Občina Ljubljana je odkupila zemljišča od zasebnikov leta 2000, z gradnjo pa smo začeli leto 2004. Za gradnjo smo najeli bančna posojila. Garancijo smo zagotovili z zemljišči, s katerimi je Mestna občina Ljubljana dokapitalizirala našo družbo. Kot firma smo bili premajhni, da bi vse financirali sami. Iz evropskih strukturnih skladov smo dobili 8 milijonov evrov nepovratnih sredstev. Če primerjam financiranje tehnološkega parka v Celovcu in v Ljubljani, lahko povem, da je naše financiranje precej drugačno. Celovec je kot regionalno mesto dalo tretjino vrednosti za tehnološki park v zemljiščih, tretjino je prispevala država Avstrija v denarju in tretjino Koroška regija, kar pomeni, da se njihov Tehnološki park ni zadolžil pri bankah kot mi.

Takšen delež države, regije in mesta v Južnem delu Avstrije pove, kakšen je pomen tega parka za njihovo gospodarstvo in razvoj mladih podjetij nasploh. Naš Tehnološki park je pravzaprav ustanova, ki mora sama poskrbeti za financiranje, da bi lahko bankam vračali posojila. Prihodki prihajajo od najemnin naših članov in če oni ne poslušajo dobro in ne plačujejo rednih najemnin, tudi mi ne moremo bankam vračati posojila. Zato se zelo trudimo, da bi podjetjem omogočili idealno okolje za razvoj, za povezovanje z obstoječimi podjetji v mestu in za prodor na svetovni trg. Nepovratna sredstva, ki smo jih dobili, smo vložili v infrastrukturo za nova delovna mesta.

Je torej vaše nadaljnje delovanje odvisno od mladih z novimi idejami?

Tehnološki park živi od novih idej in poslovnih uspehov naših članov, »osnovna surovina«, če temu tako rečem, pa je 70.000 študentov ljubljanske univerze in drugih univerz v Sloveniji, ki jih spremljamo oziroma jim skupaj s strateškimi partnerji pomagamo, da uresničijo svoje dobre ideje. Lahko bi rekel, da nismo regionalni, temveč nacionalni park, saj smo povezani s Tovarno podjetjem iz Maribora, Razvojnim centrom IKT iz Kranja in s Primorskim tehnološkim parkom. Skratka, skupaj sodelujemo in izvajamo projekte, kajti Slovenija je premajhna, da bi programe in razpise podvajali. Vse vsebine izvajamo na nacionalni ravni. Naše ambicije so, da bi tudi mladim iz Vzhodne Evrope ponudili možnost razvoja ideje in njihove uresnitve na svetovni trg.

Katera so prva in zadnja inovativna podjetja, ki so vaš ponos?

Iz Inštituta Jožef Stefan so nastala zelo uspešna podjetja, ki so se povezala z mednarodnimi multinacionalkami. Nekatera so dobila mednarodni kapital in tako postala del svetovnega trga. Med njimi so Inea, RLS, Cosylab, potem podjetje PI&B - Induktio. Mlajša podjetja so se prav tako prebila v sam svetovni vrh tudi s tujim kapitalom, nekatera pa so se sama z lastnim kapitalom uspela uvrstiti med svetovno znane ponudnike storitev. Med njimi je podjetje XLAB, ki svoj razvoj financira z lastnim kapitalom. Med mlajšimi podjetji bi omenil še: Zemanto, Visionect, Gama Systems, Optilab.

Pri visokotehnoloških podjetjih so spremembe stalnica; se tudi vloga Tehnološkega parka nenehno dopolnjuje in posodablja?

Seveda. V okviru projekta Go:Global Slovenia smo lani izvedli MBA mentorski program, ki je sestavljen iz petih tem, traja pet tednov, na njih sodeluje pet mentorjev. Na teh srečanjih je sodelovalo 12 podjetij. Poleg tega imamo tudi 150 prostovoljnih mentorjev, strokovnjakov, ki redno sodelujejo na t. i. ena na ena dogodkih, kjer svoja znanja in dolgoletne izkušnje predajajo mladi generaciji podjetnikov.

Naš poseben projekt, na katerega smo zelo ponosni, je tekmovanje za start-up leta in ga s partnerji organiziramo že šesto leto. Zadnjih nekaj let smo vsa regionalna tekmovanja združili in jih dvignili na nacionalno raven. Večina podjetij gravitira v Ljubljano, zato je največ »pripravljalnih« dogodkov v Ljubljani. Vsako leto se na tekmovanje *Start-up Slovenija* prijavi približno 120 posameznikov in podjetij. Potem sledi selekcioniranje, običajno se polovica med njimi odloči za podjetniško pot. Naša naloga je, da pridemo v vse kraje Slovenije in potencialnim podjetnikom razložimo, kako tekmovanje poteka in kako naj organizirajo podjetje ter napišejo poslovni načrt, ki bo zmagal. Nagrada za najboljšo start-up podjetje je 10.000 evrov, potem se lahko prijavi za pridobitev nepovratnih sredstev, ki jih dodeljuje Slovenski podjetniški sklad.

Kakšni so najnovejši pristopi pri uresnitvi projekta od ideje do končnega potrošnika?

V središču naše pozornosti je kupec in ne produkt. Na prvem mestu se torej začne raziskava trga oziroma potreb kupca in šele potem se razvija produkt. To je najnovejši

in šele potem produkt

TEHNOLOŠKI PARK
LJUBLJANA

pristop tudi po svetu. Največji problem mladih podjetij je namreč prav identifikacija kupca, šele potem se začnejo ukvarjati z izpopolnjevanjem končnega produkta, ki je kupcu pisan na kožo. Uveljavljamo princip poslovnih hipotez in potrjevanje teh hipotez na trgu ter premik do naslednjega mejnika. Uporabljamo sodobna orodja in posodobljene metrike in tudi učimo o njih.

Katere mednarodne projekte izvajate v letu 2013?

Vsi ti projekti imajo kratice, ki jih bom poskušal preprosto pojasniti. MED-KED je kratica za projekt, ki ga sofinancira evropski program Mediteran. Namen projekta je pospeševanje in razvoj podpornih podjetniških storitev, ki jih nudimo na znanju temelječim podjetjem. Projekt izvajamo v sodelovanju s francoskimi, italijanskimi in španskimi partnerji. Trenutno izvajamo dve poskusni akciji s področja priprave podjetnikov na mednarodnega investitorja ter s področja prodora na tuje trge. Marca smo v okviru pilotne akcije omogočili dvema podjetniškima idejama, Sportifig in Oblesk, predstavitev pred mednarodnim investicijskim forumom v Barceloni.

Drugi projekt se imenuje POINCOR, to je kratica za projekt *Proactive Innovation Support for SMEs in the Corridor from the Baltic to the Mediterranean Sea (2010–2013)*. Namen projekta je spodbujanje inovacijskih procesov malih in srednje velikih podjetij v geografskem koridorju Baltik–Mediteran s pripravo orodja za preverjanje inovacijski procesov v podjetjih in izvedbo inovacijskih preverjanj ter svetovanj. Projekt z desetimi partnerji iz sedmih evropskih držav vodi partner Technologie- und Gründerzentrum Bautzen.

Tretji projekt se imenuje INTERINO, katerega namen je spodbujanje podjetniške kulture in nastanka novih podjetij ter prenos znanja iz akademske sfere v gospodarstvo na čezmejnem območju in ga sofinancira Operativni program IPA Slovenija–Hrvaška 2007–2013. Vodilni partner v projektu je Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske, ki koordinira aktivnosti sedmih projektnih partnerjev.

Trenutno ekipa Tehnološkega parka Ljubljana pričakuje odobritev štirih projektnih predlogov s področja spodbujanja in krepitve na znanju temelječega podjetništva ter razvoja podpornih podjetniških storitev s strani evropskega programa Mediteran, programa Leonardo da Vinci ter Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija–Hrvaška.

Svojo pisarno ste polepšali z modeli jadrnic, je vaš konjiček jadrnanje?

Res je, zelo rad imam jadrnanje, žal pa nimam dovolj časa za sprostitev na morju. V mlajših letih sem tekmoval, pozneje pa imel delež pri jadrnici, izdelani v samogradnji, vendar sem ga prodal. V času poletnih dopustov zelo rad jadram na jadrnicah prijateljev, pravzaprav izvedem transfer jadrnice. Nekateri predajo jadrnico v marini nekje na hrvaški obali, potem pa me prosijo, da jo pripeljem nazaj v matično marino ali obratno. To zelo rad počnem.

Naj vas kot izkušenega morjeplovca in očeta Tehnološkega parka Ljubljana še vprašam, kam pluje ta ustanova, če upoštevamo, da država ne omogoča naklonjenega podjetniškega okolja za inovativna podjetja?

S strateškimi partnerji smo se odločili, da bomo prestopili prag organizacije, ki izvaja svojo dejavnost v zgledno organizacijo, ki bo prevzela vodilno vlogo. Po indikatorjih smo zelo uspešni tudi na mednarodni ravni, pri konsistenci programov in strateških usmeritvah pa zelo šepamo. Govorim o optimalni rabi javnih sredstev za preboj *stat:up* podjetij, o tradiciji in ekspertih na tem področju in ne nazadnje o sodelovanju in povezovanju.

Neko razvojno podjetje lahko potrebuje več let, da obelodani nov produkt in v tem času nima prihodkov, ima pa stroške, ki so enaki stroškom trgovskih podjetij, ki že prvi dan začnejo služiti denar. Ste morda razmišljali, da bi imela razvojna podjetja nižje davke in prispevke ali bi bila v razvojnem obdobju davkov celo oproščena?

V različnih skupnostih uvajajo pomoč novonastalim podjetjem tudi z oprostitvijo davkov. Ukrep je težko izvajati, saj je potreben obširen sistem nadzora. Res pa je, da se tako izogneš vlaganju pomoči iz proračuna v podjetja. Nekaj takšnih olajšav naš sistem predvideva – ob zaposlovanju novih doktorjev znanosti, tehnološkem posodabljanju, subvenciji obrestne mere, mladih raziskovalcev v podjetjih ipd. –, vendar se z leti spreminjajo. Naša podjetja pripravljamo na vstop tveganega kapitala ali strateškega partnerja. Ta sredstva ustrezneje rešujejo problem zagona podjetja kot pa davčne olajšave.

Se morda bojite pobega možganov v tujino in s tem tudi preselitve podjetij v podjetništvu bolj naklonjena okolja?

Beg možganov in beg podjetnikov se dogaja. Talentirani ljudje, predvsem mlajši, ki se čutijo državljanje EU, se selijo in se bodo še naprej selili v okolja, kjer bodo svoj talent lahko dobro razvili in unovčili. Tega se zaveda vsakdo, tudi mladoletni igralec nogometa. Če pobegnejo možgani, gre z njimi znanje, ki smo ga z javnimi sredstvi pomagali ustvarjati, če pobegnejo podjetniški talenti, gre z njimi znanje in še vsa dodana vrednost in delovna mesta, ki bodo vzniknili drugje in ne doma. Vendar se stanje pri podjetniškem razseljevanju spreminja, saj je sodobno podjetje organizacija, ki je po svetu razširjena mrežno. Marketing na bogatih trgih, razvoj doma, proizvodnja pri ustreznih partnerjih ... Hkrati se moramo zavedati, da se odvija hud boj med posameznimi podjetniškimi hubi, mesti in regijami za podjetniške talente. Če ne bomo dograjevali ustrezno primerljive ponudbe in okolja, bomo te talente izgubljali. Menim, da so ti podjetniški talenti eden od pomembnejših »naravnih virov« Slovenije. Če tega ne bomo znali izkoristiti in jih med seboj povezati, bodo to storili drugi, hkrati pa se bo naš razvoj obrnil navzdol.

MLADI
ZMAJI

POLETNE POČITNICE Z MLADIMI ZMAJI

Mladi Zmaji bomo tudi v času poletnih počitnic poskrbeli za zanimivo preganjanje dolgčasa mladostnikov, ki obiskujejo naše **četrtno mladinske centre**. Šoloobvezni otroci prve triade pa si bodo poletne počitniške dni lahko popestrili v družbi svojih vrstnikov v **Družinskem centru Mala ulica**. V Družinskem centru Mala ulica bomo od 1. julija do 30. avgusta izvajali počitniško varstvo, ki bo potekalo vsak delavnik od 7:30 do 16:30 ure in bo razdeljeno na tematske tedne. Podroben program in razpis bomo objavili sredi junija na www.malaulica.si. Varstvo, ki vključuje tri obroke (zajtrk, kosilo in popoldansko malico) bo plačljivo, in sicer 50 €/teden na otroka.

Počitniške aktivnosti in varstvo izvajamo ob finančni podpori **Mestne občine Ljubljana** in **Urada RS za mladino MIZŠ**. V poletnem času bomo v naših enotah in tudi zunaj njih pripravili kopico raznolikih aktivnosti za otroke in mladostnike. Z mladostniki se bomo odpravili na *mednarodno mladinsko izmenjavo* v Nemčijo. Čofotali in senčili se bomo v *Savudriji* in krepili svoje mišice, raziskovali naravo na *Mepi taboru* v dolini Radovne in hodili na celodnevne izlete po Sloveniji. Na taboru *Kam po Sloveniji* v Kamniški Bistrici se bomo seznanjali z osnovami taborniških veščin. Čaka nas tudi *kolesarska tura* po slovenskih cestah in namakanje v italijanskem vodnem parku *Aquasplash* ter še veliko drugih zanimivih dejavnosti. V **četrtnih mladinskih centrih Bežigrad, Črnuče, Šiška in Zalog** se bodo dnevno, od ponedeljka do petka med 12. in 20. uro, dogajale kreativne, športne, kulturne in osvežilno počitniško obarvane aktivnosti, ki so za mlade obiskovalce **brezplačne**.

Podrobnejše informacije bodo znane nekoliko pozneje in bodo objavljene na www.mladizmaji.si ali pa vam jih bomo posredovali na **kontaktni številki** Mestne uprave: **01/ 306 40 64** oziroma po elektronski pošti info@mladizmaji.si.

Mladi, ki nas bodo obiskali v naših enotah ali jo z nami mahnilo naokoli, se zagotovo ne bodo dolgočasili!

Foto: promo Urban Roof

Takole so se Mladi zmaji 30. aprila odpravili na avanturo Urban Roof Ljubljana - Šiška, kjer so pod vodstvom plezalnih inštruktorjev plezali po umetni steni.

Mestna občina
Ljubljana

Mestna občina Ljubljana objavlja

SODNO PORAVNAVO,

sklenjeno pri Okrožnem sodišču v Ljubljani dne 14. 5. 2013 v zadevi Jurij Lenard zoper Mestno občino Ljubljana, opr. št. P 2338/2011-II, z naslednjo vsebino:

1. Toženi stranki Mestni občini Ljubljana je ob predstavitvah preselitve Hradskega mostu na sedanjo lokacijo izpadla omemba prispevka tožnika Jurija Lenarda, univ. dipl. inž. arh., k tej preselitvi.

Jurij Lenard, univ. dipl. inž. arh., je svojo idejo o preselitvi na sedanjo lokacijo predstavil leta 2004 v časopisih, pozneje istega leta pa tudi v natečajni nalogi, ki jo je, zaposlen na Mestni občini Ljubljana, pripravil za razpis javnega anonimnega natečaja za ureditev obrežnega prostora Ljubljanice in Gruberjevega prekopa ter za pridobitev idejnih načrtov novih mostov in brvi. Na natečaju je bila ta ideja, skupno s še eno, izbrana za nadaljnjo obravnavo.

Leta 2005 je Jurij Lenard, univ. dipl. inž. arh., zaposlen na Mestni občini Ljubljana, pripravil »Presoja nove lokacije za Mrtvaški most preko Ljubljanice med Krakovim in Žabjakom« in svojo idejo podrobneje obdelal, jo utemeljil s prostorskega in oblikovnega vidika in pridobil pozitivna mnenja pristojnih služb za varovanje nepremične kulturne dediščine. Rešitev je bila javnosti predstavljena na razstavi »Novo na Ljubljanici« v Kresjii leta 2007 in je bila po izvedeni javni razpravi tudi izbrana za realizacijo.

2. S to objavo Mestna občina Ljubljana dopolnjuje svoje navedbe o preselitvi Hradskega mostu.

Številka: 7110-41/2011-18
Ljubljana, dne 22. 5. 2013

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Vonj in okus Mediterana v središču Ljubljane

Mirjana Ribič

Foto: Robert Ribič

Notranjost trgovine Olivier&Co na Slovenski cesti z delikatesnimi in kozmetičnimi izdelki, katerih osnovna sestavina je oljčno olje.

Oliviers&Co je trgovina z delikatesnimi in kozmetičnimi izdelki, katerih osnovna sestavina je oljčno olje. Delikatesni izdelki so narejeni po skrbno izbranih receptih mediteranske kuhinje. Oljčno olje v harmoniji z drugimi naravnimi sestavinami, kot so bazilika, tartufi, paradižnik, morski sadeži, zelišča in podobno, je pika na i za ljubitelje naravne in pristne hrane. Vsi izdelki, od namazov, oljčnih olj, balzamičnih kisov, posladkov do kozmetičnih izdelkov iz naravnih sestavin so naprodaj v lični embalaži in privabljajo kupce. Trgovina ima tudi kuhinjske pripomočke iz oljčnega lesa. Že davno so namreč strokovnjaki za prehrano ugotovili, da so leseni izdelki najbolj naravni prehranski pripomočki, ker niso reaktivni. Primerni so za vse izdelke iz medu in za izdelke, ki vsebujejo kis, kot so gorčice in namazi. O zanimivi zgodbi o oljčnem olju in zdravi sredozemski prehrani smo se pogovarjali z Majo Jean. Maja in njen mož Eric sta lastnika francoske franšizne trgovine Oliviers & Co., ki ima prostor na Slovenski cesti nasproti kavarne Evropa.

Kdaj in kako se je začela zgodba o verigi Oliviers & Co?

Vse se je začelo v majhni vasi Mane v osrčju francoskega departmaja Alpes-de-Haute-Provence, kjer so se zbrali ljudje z enako strastjo, z ljubeznijo do oljke. Po ustanovitvi Oliviers & Co. leta 1996, so se začela srečanja z oljkarji Provanse in celotnega sredozemskega zaliva. Postopoma se je ustvarila nova podoba o oljki in oljčnem olju, ki je danes tesno povezana s tradicijo in sodobnim svetom. Srečanja s prijaznimi ljudmi in pokušine so odkrivali neverjetno raznovrstnost okusov. Strokovnjaki za oljčno olje so ugotovili, da je oljčno olje mogoče pokušati tako kot vino in da si najboljša zaslužijo oznako

vrhunska. Nastala je ideja o inventivnem in edinstvenem pristopu, z njim pa prepričanje, da je treba odpri prodajalne, v katerih bo mogoče spoznavati nesluten vir okusov in vonjav, ki se skrivajo v skromnih plodovih oljke.

Vaši izdelki so vrhunske kakovosti, posledično je cena višja. Kako gre prodaja v teh kriznih časih?

Prodaja gre dobro in prepričana sem, da k temu pripomore kvaliteta. Izdelki so dražji kot osnovni izdelki v veletrgovinah, vendar med seboj niso primerljivi. Sestavine so izbrane, kvalitetne in pridelava je obrtniška. Ponujamo avtohtone, zelo dobre izdelke iz Sredozemlja in v teh časih nam

drobne delikatesne specialitete zlahka polepšajo dan.

Ali smo Slovenci narod s prefinjenim okusom za dobro in zdravo prehrano in kaj pravijo stranke o specialitetah, ki jih prodajate?

Vedno več je velikih gurmanov, ki radi jejo kvalitetno in okusno hrano. Manj, pa tisto dobro, pravijo! K nam se hodijo razvajati in razvajati svoje bližnje. Ja, veliko se jih odloči za darila, saj so, kot pravijo, vedno uporabna in so jih vsi zelo veseli. Naša naloga je tudi posredovanje receptov in nasvetov za uporabo vseh delikatesnih izdelkov, ki jih ponujamo, tako da doma z njimi lahko resnično uživamo!

Trubarjeva cesta iz golobje perspektive

Nagrajena fotografija avtorja Klemna Ivška

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Foto: Klemen Ivšek
Nagrajena fotografija.

Trubarjeva cesta v Ljubljani se vije nedaleč ob toku reke Ljubljanice, od Prešernovega do Hrvatskega trga, in je gradbeno-arhitekturno zgrajena po meri človeka. Glede obljudenosti je najbolj primerljiva Čopovi in Nazorjevi ulici. Ob njenih ozkih pločnikih so strnjeno nanizane majhne prodajalne, gostinski lokali, knjigarne, bukvarne, starinarnice, ateljeji, cvetličarne, celo popravjalnica dežnikov, erotični butik, galerija in nadvse popularna Hiša eksperimentov. Pred leti so bile tamkajšnje fasade in poulična oprema hudo zaznamovane z grafiti, vendar je Mestna občina vsiljivo estetiko skrbno odstranila, očistila, a glej ga zlomka, danes imajo poulične čečkarije ponovno dominantno vlogo. Mimoidoče domačine in turiste permanentno spremlja popkičeraž podobno kot potnike na glavni železniški postaji, kjer je večina vlakovnih kompozicij prebarvana z divjo motiviko zapadnega tipa.

Avtor tokratne nagrajene fotografije Klemen Ivšek je del ulice k sreči posnel iz ptičje perspektive, dal poudarek razgibanim streham in bralcem-gledalcem prizanesel z grafitnimi fauvizmi. Z računalniško dodelavo je fotografijo nadgradil, dosegel izredno plastičnost, prepričljivo perspektivo, kar spominja na hiperrealistično slikarstvo, v motivnem smislu pa na nekdanje ljubljanske mestne vedute slikarja Franceta Kralja in preproste pariške ulice Mauricea Utrilla. Ob prvem pogledu na motiv imamo občutek, da smo priča ogromni fotografski sceni, ki jo na vrhu krasijo nevsakdanji oblaki, neverjetno lepo poravnani in osvetljeni s popoldansko svetlobo. Idealizirane podobe ulice bi bil vesel sam Primož Trubar, saj je imel stroga estetska merila.

Nagrajenec je poslal šest motivov, med katerim izstopa tudi Koseški bajer, in dokazal, da je inovativen avtor. Kakovostno najbližji nagrajeni fotografiji je odličen žanrski črno-bel portret stare ženske z osamljene kmetije na obrobju Ljubljane avtorice Irene Krasnik in imeniten posnetek koncerta Rokie Traore v Križankah snemalca Mateja Pilica. Svoj talent je s ciklom pomladanskih motivov ponovno izkazala Ruth Franetič; posrečen posnetek nad avtocesto z naslovom Most vzdihljajev je prispevala Helena Koren in romantičen pogled z grajskega hriba na jedro mesta avtorica Anja Doblaničič Šešek.

Mileno Rupar je pritegnil razgiban mestni promet, zrcaljen na stekleni zgradbi na Dunajski cesti, Sama Ječnika dinamičen met diska na Kongresnem trgu, Matjaža Zrimška Most Hradeckega nad Ljubljano in Jana Križaja veličastne panorame mesta ob sončnem zahodu in v trdni temi.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 22. junija 2013 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejezte natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridržuje pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

NEKOREKTNO POROČANJE ČASNIKA ŽURNAL24

V prispevku »Kacinove besede se mi gabijo«, ki je bil objavljen v časopisu Žurna24 dne 11. 5. 2013, novinarka Nina Oštrbenk med drugim zapiše, da je Zoran Janković na račun svojega podjetja dobil denar od Mestne občine Ljubljana, ki jo vodi, kar **ne drži**. Kljub temu, da smo medijem že neštetokrat podajali pojasnila, v interesu korektnega obveščanja javnosti znova poudarjamo naslednje:

- Mestna občina Ljubljana je zasebnemu partnerju v projektu Stožice, družbi GREP, za izvedena dela plačala 114 mio EUR brez DDV. Družba GREP je sredstva v višini 1 mio EUR v dveh nakazilih posodila družbi Bazi Dante, del teh sredstev pa naj bi, kot piše novinarka, končal na računu podjetja Zorana Jankovića, kar ne drži. Baza Dante je namreč posojilo v celoti vrnila skupaj s pripadajočimi obrestmi, kar sta potrdili tudi KPK in Durs, zato tudi teoretično ne more nastati razlika, ki bi lahko končala na kakšnem drugem računu.
- Na dan, ko je Grep od MOL prejel plačilo za izvedena dela v višini 5,3 mio EUR (brez DDV), je že imel na svojem računu sredstva v višini 627.486,93 EUR in zato se sprašujemo, kdo lahko trdi, da je prav denar, ki ga je MOL za izvedena dela plačala Grepu, ta nato posodil Bazi Dante v višini 500.000 EUR?
- Vsa sredstva, ki jih je Zoran Janković prejel na svoj osebni račun, so vračilo posojila iz leta 2004, ko je prodal svoje podjetje Electa in delnice Mercatorja ter kupnino kot kredit posodil Electi. Terjatev je bila v celoti prijaviteljna KPK ob prevzemu županske funkcije leta 2006, s čimer je bilo jasno sporočeno, da bodo sredstva kot vračilo posojila pritekala na račun v prihodnjih letih, kar je ob pregledu Electe potrdil tudi Durs.

MOL je za projekt Stožice vse svoje obveznosti poravnala v skladu z zakonodajo in predpisi, tudi kontrole plačil (med drugim s strani Nadzornega odbora MOL in Dursa) niso ugotovile nobenih nepravilnosti. Zasebni partner je za projekt Stožice v proračun prispeval 111 mio EUR (brez DDV). Imamo sodoben nogometni stadion, ki ga je UEFA uvrstila med 3 najboljše manjše stadione v Evropi, večnamensko športno dvorano, ki bo septembra gostila Evropsko prvenstvo v košarki, in zasebnega partnerja, ki je žal pred stečajem. To pomeni, da so bila pogajanja izvedena v korist MOL in da MOL ni bila na noben način oškodovana. Hkrati pa njenega župana sumijo, da je iz projekta Stožice pridobil osebno korist. Skrajno absurdno!

Sania Huskić Hočevnar,

Odsek za odnose z javnostmi MOL

Ljubljanski vestnik

Dobrodošli doma 2013

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu bo tudi v 2013 pripravil poletno prireditev, namenjeno druženju vseh Slovencev. S prireditvijo želimo ustvariti pozitiven odnos do drugih kultur in hkrati poudarjati bogastvo slovenske kulturne dediščine. Menimo, da je zelo pomembno, da sta druženje in prijateljstvo z mladimi iz drugih kultur prikazana tudi kot možnost kulturnega bogatenja.

Rdeča nit letošnje prireditve bodo mladi, tako tisti iz domovine kot tisti zamejstva in sveta. Letos bo tako v ospredju sodelovanje in povezovanje različnih mladinskih organizacij, ki delujejo v Republiki Sloveniji, in skupnosti mladih Slovencev in njihovih potomcev, ki živijo v sosednji državah in drugod po svetu.

Vabljeni, da se med 4. in 6. julijem v Ljubljani in Mariboru udeležite dogodkov, namenjenih druženju in spoznavanju slovenskega izseljenstva in kulturnega ustvarjanja. Osrednja prireditev bo potekala 6. julija na Kongresnem trgu v Ljubljani. Več o prireditvi najdete na spletni strani www.dobrodoslidoma.si, na spletni strani Urada www.uszs.gov.si in na facebooku.

Poletna muzejska noč

15. junija 2013 se bo od 18. do 24. ure odvijala 11. Poletna muzejska noč. Prireditev povezuje slovenske muzeje, galerije ter druga razstavišča, ki jih želi predstaviti kot prostore sproščenega preživljanja prostega časa. Prireditev je namenjena **vsem generacijam**. Letos bo sodelovalo približno **80 različnih institucij** iz kar **39 slovenskih krajev**, največ iz Ljubljane.

7. Lunin festival

Katarina Keček

7. Lunin festival v parku Tivoli 15. junija med 10. in 18. uro prinaša obilo smeha, glasbe in zabave za vso družino. Luna nas letos vrača v stare, dobre čase, saj je tema letošnjega festivala IGRA: vrnitev v pozabljene čase. Otrokom bomo pričarati svet današnjega otroštva in otroštva naših prednikov. Se še spomnite iger: Kdo se boji

črnega moža, Ali je kaj trden most, Rdeče češnje rada jem, Gnilo jajce, Med dvema ognjema? ... Na letošnjem Luninem festivalu bodo otroci z nami spoznavali pozabljene igre, ki jih bomo tokrat postavili v nov, velik, moderen okvir in verjamemo, da bo vsakdo našel najljubšo igro zase. V parku Tivoli vas bodo poleg malih iger, ki so zrasle, čakali tudi stari prijatelji Maček Muri, Muca Maca, Indijanci, klovni in avtomobilčki; na srečanje z vami pa čaka še kup novih prijateljev in zanimivih zgodb. Luna je letos pripravila igralnice, skakalnice, ustvarjalnice, Frčoplan, Lunine zvezde pojejo, Romano Kranjčan in še marsikaj novega, za lačne in žejne želodčke bo letos poskrbela kar Lunina sveža okrepčevalnica. Vsi dogodki in aktivnosti so brezplačni za vse majhne in velike otroke, ne glede na barvo, velikost in znamko njihovega čevlja, zato ne zamudite festivala, ki izpolni vse otroške sanje! Lunin festival je namenjen vsej družini, posebej pa otrokom od 3 do 12 let. Brezplačno celodnevno ustvarjalno zabavo z izobraževalno noto bomo začeli ob 10. uri dopoldne in končali pozno popoldne ob 18. uri.

Do parka Tivoli se lahko brezplačno pripeljete tudi z mestnim avtobusom, če pokažete festivalsko broško, ki jih delimo po vrtcih in šolah, mogoče pa jo je dobiti tudi na infotočki Ljubljanskega potniškega prometa in Turističnega centra Ljubljana. Letos je Luna pripravila tudi nagradno igro Ko potrkala Luna, o njej, o programu festivala in o festivalskem vrvežu nasploh najdete več na www.luninportal.si.

Vpis kandidatov za nižje in srednje glasbeno izobraževanje

Umetniška akademija, Zavod za glasbeno in likovno umetnost, Ljubljana, Gregorčičeva 7, vabi k vpisu kandidatov za nižje in srednje glasbeno izobraževanje po javno veljavnih programih za sezono 2013/2014. V pripravnico vpisujemo otroke od 5. leta starosti. Delo poteka v majhnih skupinah, saj veliko pozornost namenjamo strokovnemu in individualnemu pristopu v okviru glasbenih in likovnih vsebin.

Za pouk inštrumentov so na voljo naslednja prosta mesta: ● klavir, ● električne klaviature, ● kljunasta flavta, ● flavta, ● violina, ● kitara, ● harfa in ● pouk solopetja.

Inštrumentalni pouk se poučuje skupaj z naukom o glasbi ali samostojno glede na želje kandidatov. V letošnjem letu smo dodali tudi naslednje vsebine: ● program za ljubitelje glasbe, ● poučevanje starejših, ● poučevanje otrok s posebnimi potrebami, ● šola javnega nastopanja, ● likovne delavnice, ● priprava kandidatov za

umetniške akademije, glasbene in likovne smeri, ● prirejanje seminarjev, slikarskih razstav, ● poletne glasbene in likovne delavnice.

Vpis poteka vsak dan od 15. maja do 15. septembra od 14. do 20. ure na lokaciji Umetniške akademije, Gregorčičeva 7 v Ljubljani. Vse dodatne informacije lahko pridobite po telefonu na številki 051/ 274 528 ali na e-naslovu umetniska.akademija@gmail.com.

Vpisujemo otroke v poletne glasbene aktivnosti v parku Arboretum Volčji potok in v Ljubljani na Gregorčičevi 7 za mesece julij in avgust. Na voljo so različne glasbene in likovne delavnice, ki jih vodijo naši izkušeni pedagogi.

Začetek vadbene sezone 2013/2014 za ritmičarke

Klub za ritmično gimnastiko Narodni dom Ljubljana vabi deklice od 4. leta dalje, da se pridružijo ritmičnim gimnastičarkam KRG Narodni dom! **Poskusni treningi in vpisi za začetnice** bodo potekali **ves september od ponedeljka do petka od 17. do 18. ure v prostorih KRG Narodni dom Ljubljana**, v športni dvorani Krim na Galjevici, Ob dolenski železnici 50. Deklice, ki bi žele že **pred poletjem** spoznati ritmično gimnastiko, pa se lahko dogovorijo za poskusni trening in vpis **tudi junija**. Za dodatne informacije se lahko obrnete na strokovno vodjo in glavno trenerko kluba gospo Aleno Yakubouskayo (M: 031 524 280, E: lenaya@siol.net, S: <http://klubrg-narodnidom.si/>)

Vabljeni torej na posebno razgibanje, ki bo trajalo kar vse leto.

KRG Narodni dom Ljubljana

6. Ljubljana Open je pred vrati

Prvi konec tedna v juniju bo Ljubljana znova v znamenju odličnega mladinskega nogometa, saj se bo v prestolnici odvijal že 6. mednarodni nogometni turnir Ljubljana Open. Na turnirju dečkov do 11 let v organizaciji nogometnega kluba Bravo in športne agencije Bravo 1 bo sodelovalo 12 ekip iz 8 držav. Turnir bo potekal tri dni, med 7. in 9. junijem, na dveh lokacijah, v Stožicah in v Športnem parku Ljubljana (ŽAK). - Več o turnirju na: www.nk-bravo.si. Vljudno vabljeni!

Dokumentarni film o Brunu Gröningu

Krog prijateljev Bruna Gröninga vabi na projekcijo dokumentarnega filma *Fenomen Bruno Gröning*, ki prikazuje delovanje znamenitega zdravilca po drugi svetovni

voini, ki je v življenju posameznikov pustila globoke duševne rane, telesne poškodbe in bolezni. Odgovor na stiske ljudi v tistem in današnjem času je Gröningov sistem duhovne prenove človeka in planeta. Film bo na ogled 16. junija od 14. do 19. ure z dvema odmoroma v M hotelu, v dvorani H ali J. Vstopnice lahko rezervirate na številki 041/ 777 128. Vstop prost. Več na www.bruno-groening-film.org. 23. maja letos je Krog prijateljev Bruna Gröninga prejel nagrado OZN za mir, več o tem na: <http://goodnewsplanet.com/peace-pole/>

Ne pozabite priti!

Srečanje Alzheimer Café na temo Komunikacija z bolnikom z Alzheimerjevo boleznijo bo v sredo, 12. junija 2013, ob 18. uri v kavarni hotelu Union. Predavala bo dr. Lea Žmuc Veranič. »Ne pozabite priti!« pa je slogan, ki ga je za srečanja prispeval Zdravko Duša.

Na Trubarjevi ulici ponovno živi zelena tržnica

Konec maja je društvo prostoRož v sodelovanju z MOL, Turizmom Ljubljana, ITR, zvezo Biodar, lastniki lokalov in trgovin ter slovenskimi kmetovalci pričelo z nadaljevanjem Trubarjeve zelene tržnice. Otvoritev je potekala 22. maja, ko so poleg zelene tržnice pripravili dogodek, letošnjo novost – Ulica se predstavi! Tržnica bo odprta junija, julija, avgusta, septembra in oktobra vsako sredo od 12. do 19. ure na Trubarjevi cesti v Ljubljani.

Avtohiša Malgaj

Skupina Malgaj je eden največjih prodajalcev vozil v Sloveniji z 90 zaposlenimi, ki ponujajo popolno in kvalitetno storitev od prodaje, vzdrževanja, servisiranja do zavarovanj in registracij vozil. Vse na enem mestu. Velika izbira novih in bogata izbira rabljenih vozil prepričata v moč in kvaliteto. Skupina Malgaj združuje tri podjetja, in sicer Avtohišo Malgaj d.o.o., Malgaj d.o.o. ter Malgaj Leasing d.o.o.. Avtohiša Malgaj d.o.o. je od svoje ustanovitve leta 1989, ko ji je s podpisom

pogodbe o zastopanju blagovne znamke Renault izkazal svoje zaupanje Renault, doživela uspešen razvoj, ki se odraža v dobri prepoznavnosti podjetja na celotnem področju Slovenije. Uspešno sodelovanje z Renaultom je botrovalo podpisu pogodb tudi za zastopanje znamk NISSAN in Dacia. Malgaj ima v bazi rabljenih vozil veliko število vozil vseh starosti in skoraj vseh blagovnih znamk. Vsa odkupljena vozila se ustrezno pripravijo za prodajo in so tehnično brezhibna, poleg tega pa na vsa rabljena vozila nudimo garancijo Malgaj, ki kupcem jamči vso potrebno poprodajno podporo.

Podjetje Malgaj d.o.o. danes zastopa blagovne znamke Volkswagen, Volkswagen gospodarska vozila Škoda ter servis za vozila Audi. Predhodnik podjetja Malgaj d.o.o., obrtna delavnica Franca Malgaja je bila sploh prva avtomehanična delavnica na območju nekdanje Jugoslavije, ki ji je tovarna Audi podelila status pooblaščenega servisa za vozila Audi. To je bilo že leta 1968. **Avtohiša Malgaj je leta 2007 podpisala pogodbo za prodajo in servisiranje vozil BMW.**

Skupina Malgaj na svojih štirih lokacijah po Sloveniji letno proda 2500 novih in rabljenih avtomobilov, opravi več kot 36.000 servisnih storitev, in dosega letni promet skoraj 46 mio €. Temelj za takšen dosežek je vsekakor dobra tehnična in strokovna raven z visoko izobraženimi kadri, vlaganja v izpopolnitev tehnične opremljenosti in posluh za kupca.

To ostaja tudi osnovno vodilo dela v prihodnje. Prihodnost je polna izzivov, v skupini Malgaj že imamo odgovor. Kompromis je v ceni, v kvaliteti nikoli! **Dejavnosti skupine Malgaj:**

- pooblaščen prodaja vozil Renault, Nissan, Dacia, VW, VW gospodarska vozila, Škoda, BMW,
- pooblaščen servis za Renault, Nissan, Dacia, Audi, VW, VW gospodarska vozila, Škoda, BMW in MINI,
- prodaja rabljenih vozil,
- finansiranje kupcev – poslovni najemi,
- kleparska in ličarska popravila,
- sklepanje avtomobilskih zavarovanj,
- registracije vozil,
- prodaja nadomestnih delov, dodatne opreme, pnevmatik, platišč ...,
- vlečna služba.

Oglasno sporočilo

Otresite se stresa

Žiga Černe

Na vrhuncu pomladi že nestrpno pogledujemo na koledar in sanjamo o počitku na dopustu. Posebej si ga želijo tisti, ki imajo manj kondicije, saj so zaradi težjega premagovanja stresa že na koncu s svojimi močmi. Gibanje v naravi in sproščanje ob rekreaciji pomaga. Tega se zaveda vedno več ljudi in ob raziskavah to potrjuje tudi naraščajoča prodaja športne opreme in pripomočkov. Kljub krizi. Zato ne odlašajte in se nam pridružite na kakšnem športnem tečaju, predstavitvi, pri prosti ali vodeni vadbi ali pa celo na kateri izmed prirediteljev. Vse sproti najdete na portalu www.rekreacija.si.

Izbirali boste med številnimi možnostmi, med dogodki pa bo junija največji **Maraton Franja BTC City**, ki bo tokrat že drugič razporejen na tri dni. 7. junij je rezerviran za vožnjo na čas, 8. junij popoldne za družinski in otroški maraton, nedelja, 9. junij, pa seveda za oba daljša maratona – klasično Franjo v dolžini 156 kilometrov ter malo Franjo, ki je dolga 97 kilometrov. Vse dni bo osrednje dogajanje pod stolpnico v BTC-ju. Prijavnine za sobotna izleta ni, za preostalo dogajanje pa so predprijave cenejše kot prijave na dan dogodkov. Informacije: www.franja.org.

Kolesarski mesec pa se je začel že 1. junija, ko so na Rudniku pripravili najprej družinski maraton po Ljubljanskem barju s startom pri rudniških gasilcih ob 10. uri, kakšni dve uri zatem pa še rekreativni vzpon na Orle. Tudi 19. junija boste lahko kolesarili, tokrat le po najbolj severnozahodnem koščku Ljubljane, po nenaseljenih obronkih šentviške kotline. Ob 17. uri bo start na križišču Celovške in Ceste v hrib, čaka pa vas kar strmega 9,9 kilometra. Hkrati bo po isti progi potekal tudi tek. Informacije: 041/674-853, www.kreart.si/drustvo_bpc.

Če pa ne marate gneče, si privoščite tečaj za gorske kolesarje. 15. junija bo potekal na ljubljanskem zahodnem predelu poraščenega Brda in Bokalc. Začetek bo ob 10. uri na obračališču LPP 14, pričakujte pa učenje o nastavitvah kolesa, samopomoči v primeru tipičnih okvar na kolesu, osnove tehnike vožnje v praksi in na koncu še izlet. Informacije: 040/175-656, www.mtbstudio.si.

Tečaji in vadbene skupine tekačev rastejo kot gobe po dežju, razlog pa je seveda vse večje povpraševanje. O možnostih za vadbo v Ljubljani pogledajte na že prej zapisano spletno rekreativno stran, mi pa vas vabimo

Da nam ne bo vroče

Matjaž Valenčič, energetski svetovalec

V novih stavbah je tudi poleti udobno: projektirane in grajene so tako, da ne potrebujejo mehanskega hlajenja niti v največji vročini. Celo v času sončnega obsevanja in visokih zunanjih temperatur zraka se prostori ne pregrejejo. Da bi omejili potrebo po hlajenju in preprečili pregrevanje prostorov, so vsa okna, ki so osončena, opremljena z zunanjimi senčili. Če niti to ne zadošča, je projektiran in izveden sistem intenzivnega nočnega hlajenja oziroma prezračevanja stavb, saj je nočni zrak tudi v najbolj vročem poletju prijetno hladen. Uporabljene so tudi alternativne rešitve hlajenja: uporaba energijsko učinkovitih sistemov, ki uporabljajo fazno spremenljive snovi, pasivne hladilne naprave, hlajenje s talno vodo in podobno.

V obstoječih večstanovanjskih stavbah, ki so jih pred nekaj desetletji množično gradili po ljubljanskih sosekah, je povsem drugače. Obsevane zunanje stene se pregrejejo, bivanje v takih stanovanjih je vse prej kot prijetno. Najslabše je v stanovanjih v zgornji etaži, ki so obrnjena proti zahodu. Tam se poleg zunanjih sten ogreje še strop. Če stanovalec naredi nekaj napak (pusti čez dan odprto okno, ne uporablja zunanjih senčil in uporablja hišne aparate, ki oddajajo precej toplote), postane v stanovanju nevzdržno, niti klimatska naprava ne pomaga. Visoke temperature škodujejo zlasti otrokom, starejšim, občutljivim in bolnim osebam ter nosečnicam. V teh primerih je skrb za preprečevanje pregrevanja stanovanj nujna.

Kako zadržati toploto zunaj? Čez dan, ko se segreje, naj bodo okna zaprta in zasenčena. Senčila naj bodo zunanja, najbolj učinkovite so žaluzije. Žal imamo v Ljubljani tudi stavbe, kjer arhitekti niso predvideli žaluzij, še več, ne dovolijo naknadne vgradnje; tu nekoliko pomagajo zaščitne folije, prilepljene na okna. V notranjost spustijo manj toplote, vendar tudi manj svetlobe. Naslednji ukrep je prezračevanje: prostore je potrebno intenzivno prezračevati ponoči in zjutraj, ko se zunanji zrak ohladi. Poletni pripeki je potrebno prilagoditi bivalne navade. Kar se da zmanjšajte notranje toplotne vire. Štedilnik naj bo ugasnjen, tiste dni naj bo hrana hladna. Luč naj sveti samo, ko jo potrebujete, pa še ta naj bo varčna sijalka. Televizor, računalnik, pralni in pomivalni stroj ter množični aparatur v stanju pripravljenosti po nepotrebnem ogrevajo prostor; naj bodo vključeni, ko je res nujno. Sobni ventilatorji, zlasti stropni, dajejo prijeten občutek gibanja zraka, vendar ne pretiravajte.

Vsi ti ukrepi le rahlo izboljšajo bivalne razmere v starejših neprimernih stavbah. Pogosto tudi klimatske naprave niso ustrezna rešitev. Neprimerne stavbe je potrebno celovito sanirati: toplotna izolacija ovoja stavb (fasade in strehe) z zadostnim faznim zamikom prepreči, da bi se stene v stanovanjih pregrevale; vse osončene površine naj bodo svetle, da vpijajo čim manj toplote; bližina naj bo zasajena z drevesi in grmovnicami ... Vse to je nujno za doseganje kakovostnih poletnih bivalnih pogojev. Zvečer, ko se okolica že rahlo ohladi, stanovanja pa so še vroča, pojedite na sprehod v mestne parke. V Ljubljani je dovolj pitnikov, kjer se lahko osvežite s pitno vodo, potrebujete vsaj dva litra vode dnevno.

ODPELJITE POSEBNO SERIJO Z BOGATO OPREMO PO POSEBNI CENI

Za nepozabno vožnjo bodo poskrbeli:

- 4 kamere za popoln pogled okrog vozila
- panoramska streha
- 18-colska aluplatišča
- ekskluzivni dodatki v črni barvi

NISSAN QASHQAI 360

S TEHNOLOGIJO, KI RAZKRIJE MESTO.

Kombinirana poraba goriva: 4,5–8,2 l/100 km, emisije CO₂: 119–194 g/km.

Slika je simbolna. Več na www.nissan.si. Pooblaščen izvoznik: Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana.

AVTOHIŠA MALGAJ
ime s tradicijo | Ljubljana
Tel.: 01/20 00 627, www.malgaj.com

ku udeležbi na najbolj množični rekreativni prireditvi za ženske pri nas. Za svoj socialni čut poskrbite na teku *Deset krogov za deset nasmehov*, kjer bodo izkupiček od startnin, pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije, namenili desetim socialno ogroženim družinam. Ljubljanski tek bo se bo 9. junija že dopoldne začel na stadionu na Kodeljevem, odteklji pa boste toliko, kot boste zmogli. Informacije: 040/480-843, www.nevergiveup.si.

Med pohodniškimi vsebinami pa vas tokrat, skupaj z Mestno občino Ljubljana, vabimo le na en pohod. V programu *Pojdite z nami v hribe*, kjer ljubljanska planinska društva in njihovo združenje Medobčinski odbor pri Planinski zvezi Slovenije meščane vsak mesec povabijo na enega izmed zanimivih gornjskih ciljev, je 16. junija na vrsti Porezen. Na dokaj lahko, a malo daljšo pot se boste odpravili že v zgodnjih jutranjih urah s posebnim avtobusom iz Ljubljane. Predprijava je obvezna na 041/502-437. - Veliko užтков in pazite nase!

Ljubljana – pogled z neba v knjižni obliki

Konec aprila je v založbi Harlekin No. 1 izšla nadvse zanimiva knjiga z naslovom *Ljubljana – pogled z neba*, ki jo je pripravil fotograf, novinar in publicist Primož Hieng. Gre za poglede na celotno območje Mestne občine Ljubljana iz pičije perspektive, torej iz zraka.

Fotograf Primož Hieng, ki se že vrsto let ukvarja s fotografiranjem iz zraka, je iz helikopterja Letalske policijske enote fotografiral praktično vse predele Mestne občine Ljubljana: središče mesta, kraje, vasi in zaselke, gradove in cerkve ter druge zanimive točke, tudi nekatere pomembne gospodarske objekte. Zbirka fotografij iz zraka tako celovito in slikovito predstavlja občino ter bogato prispeva k celostni podobi slovenskega glavnega mesta in njegovega zaledja.

»V Ljubljani je poleg nekaterih visokih stolpnic in drugih nebotičnikov še nekaj razglednih točk, s katerih lahko opazujemo mesto pod seboj. Rožnik in Šišenski vrh, Ljubljanski grad in Golovec so le tiste, ki omogočajo pogled na strehe mestnih hiš, ulice in trge. A pogled iz sodobne letalne naprave je veliko očarljivejši. Helikopter omogoča hiter premik od ene do druge točke, če je treba, se vzpenja in spušča, lahko leti hitro ali popolnoma zalebdi nad mestom,« pravi avtor.

Svoj pogled na Ljubljano in avtorjevo delo predstavi v knjigi *Ljubljana – pogled z neba* tudi župan Zoran Janković. »Res je, Ljubljana je čudovita v vseh pogledih in iz vseh zornih kotov,« je zapisal. »Vesel sem, da jo lahko zdaj spoznavamo tudi z navdušujočih fotografij Primoža Hienga, ki prikazujejo lepote Ljubljane iz povsem nove perspektive. Ljubljana ima vse in še več! Je najlepše mesto na svetu, mesto, v katero se zaljubiš na prvi pogled.«

»Avtor fotografij Primož Hieng se je lotil zahtevne naloge – fotografirati Ljubljano po dolgem in počez,« je še med drugim zapisal Zoran Janković. »Sami se boste lahko prepričali, da je delo opravil izjemno in našemu prelepemu mestu omogočil, da nam pove povsem nove zgodbe – zgodbe življenja, razvoja in novih izzivov.«

V knjigi je okoli 160 barvnih fotografij z opisi posameznih območij oziroma naselij v slovenskem in angleškem jeziku. Knjiga *Ljubljana – pogled z neba* ima 160 strani, format knjige je 21 krat 27 cm in ima trde platnice. Redna cena monografije *Ljubljana – pogled z neba* je 42,00 evrov, ob naročilu pa vam založba prizna 30-odstotni popust, tako da je cena na izvod izjemno ugodna, saj stane 29,40 evra (DDV vključen v ceno).

Za naročilo izvodov knjige *Ljubljana – pogled z neba* lahko pokličete na telefonsko številko 041/991-857 ali pa jih naročite pisno po elektronski pošti na naslov: primoz.hieng@siol.net.

Podatki o vaši vadbeni ponudbi BREZPLAČNO v Glasilu Ljubljana in na spletu!

Športna zveza Ljubljane bo v septembrski številki glasila *Ljubljana* spet objavila celotno zbrano športno in rekreativno vadbeno ponudbo klubov, društev in preostalih ponudnikov po ljubljanskih četrtih skupnostih. Vabimo vas, da nam do petka, 14. junija (rok smo podaljšali!), posredujete programe vadb, ki jih boste začeli izvajati z novo vadbeno sezono.

Kaj potrebujemo za vpis: naziv vadbe, športna panoga, vadbeni sezona, naziv organizatorja, kraj vadbe, objekt izvajanja programa in naslov objekta, četrtina skupnost, kjer se vadba izvaja, spletna stran vadbe, e-pošta vadbe, telefon za informacije o vadbi, facebook stran vadbe, ciljna skupina. Urniki niso pomembni! Sporočite nam programe vadb za vse starostne skupine in sposobnosti, preventivne in kurativne, za vse cenovne razrede.

Preverite že vpisane podatke in sporočite nove! Podatki za iztekajočo sezono so objavljeni na spletnem portalu www.rekreacija.si. Predlagamo, da jih preverite, in če jim nič ne manjka, nam, prosimo, do roka sporočite le potrditev za sezono 2013/14. Če pa jih želite dopolniti, lahko to storite na tri načine: ● podatke vpišete sami v sistem (prej si uredite brezplačen dostop); ● po e-pošti (info@rekreacija.si); ● po navadni pošti na naslov: Športna zveza Ljubljane, Celovška cesta 25, Ljubljana. Za dodatne informacije pokličite Žigo Černetna na 041/537-097.

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Janković ima vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, med 14. in 20. uro osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah 01/306 12 82 ali 01/306 10 65.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

- **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; Klinični center: tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 116 111; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55 ● Območno združenje Rdečega križa Ljubljana, Tržaška cesta 132, 1000 Ljubljana. Humanitarni center: telefon: 01/ 25 626 35. Izdajanje humanitarne pomoči vsak pon. in tor. od 14. do 18. ure, ob sre. od 10.00 do 18.00 ure. Sprejem donacij (rabljenih oblačil, obutve, posteljnine, brisače, posode, kuhinjskih pripomočkov, otroške opreme ...) vsak pon., tor. in sre. od 10.00 do 18. ure, čet. od 10.00 do 14.00 ure in pet. od 10.00 do 12.00 ure. Preskrba brezdomcev: sre. od 10.00 do 18.00 ure, čet. od 10.00 do 14.00 ure, pet. od 10.00 do 12.00 ure. Brezplačna tel. št.: 080 88 84. ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01/ 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhih – žrtvam nasilja. ● Društvo SOS telefon, Smetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu: 031/ 722 333, vsak torek: od 17.00 do 20.00.
- **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesbo/alarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transspolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Skupina SAA Ženske Slovenija** predstavlja anonimno skupino deklet in žena, ki okrevajo od zasvojenkega seksualnega vedenja. Za dodatne informacije se obrnite na: saa.zenske@gmail.com ali 030/ 254 592
- **OA, Overeaters Anonymous** je skupina za samopomoč osebam, ki okrevajo od odvisnosti s hrano (kompulzivnega prenajedanja, bulimije, anoreksije). Za dodatne informacije se obrnite na <http://oa-slovenija.com> ali 051 755 291. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmestopolje.si
- **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure svetovalnica.fuzine@siol.net; www.csd.ljmestopolje.si ● **Center za psihološko svetovanje POSVET,** Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 01/251 29 50, faks: 01/421 77 95, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD),** tel.: 01/ 23 96 502, Zavod Pristan: 01/ 54 79 579, 031/ 702 698. ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zavedenosti in omame,** Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure ● **Združenje DrogArt** za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje. Pokličite na: 01/ 439 72 70 ali 041/ 730 800. Lahko nam tudi pišete na: info@drogart.org. ● **Zavod MISSS – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije** • Telefon MLADI MLADIM: usposobljen mladinski svetovalec odgovarja na vprašanja vrstnikov po telefonu (01/510 16 76, 051/ 300 380), e-pošti, Facebooku in Msn-ju. Delovni čas: pon.–čet. 15.30 – 17.30. • **POMP – psihosocialna pomoč družinam priseljencev:** celostna obravnava družin in aktivno socialno-kulturno in ekonomsko vključevanje priseljencev v skupnost: učenje sloj. jezika, računalniško opismenjevanje, informiranje, medkulturno učenje in delavnice za otroke. • **Svetovalnica Dravlje:** Individualno in skupinsko svetovanje mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem. Pomoč pri reševanju težav v obdobju odrasčanja in vključevanja v socialno okolje, vsak delovnik od 8. do 17. ure. Vse storitve so brezplačne. Več na www.miss.si ali 01/510 16 70. ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju, Masarykovi 23, Ljubljana** nudi zagovornišvo, svetovanje ter podporo in pomoč v skupini za mladoletne in odrasle žrtve spolne zlorabe. Tel. 01/ 43 13 341 in na brezplač. št. 080 28 80 vsak dan od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure, e-naslov: spolna.zloraba@siol.net, splet: www.spolna-zloraba.si. ● **Zaupni telefon Samarijan za pogovor v stiski – 24 ur na dan na brezplačni številki** 116 123. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic, brezplačni klic in informacije:** tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povsetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30,** tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddaste. ● **JP ENERGETIKA,** Center za pomoč uporabnikom, T 080 28 82 ● **JP VO-KA,** dežurna služba Vodovod T 01 58 08 112, dežurna služba Kanalizacija T 01 58 08 212, brezplačna številka 080 86 52 ● **JP LPP,** Prevoz na klic in informacije za osebe z oviranostmi v mestnem potniškem prometu T 01 58 22 425, M 051 44 99 92 (24 ur/vse dni v letu) ● **JP SNAGA,** Center za podporo in pomoč uporabnikom T 01 477 96 00

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Kakovost pitne vode v Ljubljani aprila 2013

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljana in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

Druge javno dostopne informacije uporabniki prejmejo:

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija www.vo-ka.si.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode najdete v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kaksno-vodo-pijemo

Kakovost podzemne vode aprila 2013

() meja zaznavanja merilne metode (LOD)

MV predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Mejne vrednosti za podzemne vode aprila niso bile presežene na nobenem merilnem mestu.

Kakovost zraka v Ljubljani marca 2013

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesnaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo marca 2013 zabeležili 9 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo onesnaženosti z delci PM_{10} v zraku. Na letni ravni (od začetka januarja do konca marca) je bila mejna 24-urna vrednost delcev PM_{10} , ki znaša $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, presežena 35-krat.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011) veljajo naslednji normativi:

SO_2 (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO_2 (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mejna urna vrednost je $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM_{10} (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mejna dnevna vrednost delcev PM_{10} je $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Rezultati notranjega nadzora aprila 2013

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			BREST	HRASTJE, JARŠKI PROD
			3. 4. 2013	3. 4. 2013
pH		6,5 -9,5	7,3	7,4
Elektroprevodnost (pri 20°C)	$\mu\text{S}/\text{cm}$	2500	478	451
Nitrat	$\text{mg}/\text{l NO}_3$	50	13,1	14,2
Nitrit	$\text{mg}/\text{l NO}_2$	0,5	<0,008	<0,008
Sulfat	$\text{mg}/\text{l SO}_4$	250	4,84	11,8
Klorid	$\text{mg}/\text{l Cl}$	250	3,38	9,55
Fluorid	$\text{mg}/\text{l F}$	1,5	<0,04	<0,04
Bor	$\text{mg}/\text{l B}$	1	0,0061	0,017
Krom	$\mu\text{g}/\text{l Cr}$	50	0,56	0,85
Svinec	$\mu\text{g}/\text{l Pb}$	25	0,13	0,12
Atrazin	$\mu\text{g}/\text{l}$	0,1	<0,009	<0,009
Desetilatrazin	$\mu\text{g}/\text{l}$	0,1	0,045	0,011
2,6-diklorobenzamid	$\mu\text{g}/\text{l}$	0,1	<0,006	<0,006
Pesticidi - vsota	$\mu\text{g}/\text{l}$	0,5	0,052	0,032
Trikloroeten in tetrakloroeten - vsota	$\mu\text{g}/\text{l}$	10	0,07	0,06
Trihalometani - vsota	$\mu\text{g}/\text{l}$	100	<0,5	<0,5
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., maj 2013

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

April 2013

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		$\mu\text{g}/\text{l}$	$\mu\text{g}/\text{l}$	$\mu\text{g}/\text{l}$	mg/l	$\mu\text{g}/\text{l}$
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče Villa	2. 4. 2013	(0,002)	0,024	0,1	10	1,1
Hrastje VIII	2. 4. 2013	0,069	0,080	0,9	20	13
Šentvid IIa	2. 4. 2013	0,015	0,028	0,1	16	1,8
Jarški prod III	2. 4. 2013	(0,002)	0,025	0,2	11	3
Brest IIa	2. 4. 2013	0,011	0,089	2,5	7,1	1,7

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2013, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani marca 2013

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO_2	NO_2	NO_x	Benzen	PM_{10}
Veljavnih podatkov *	96 %	99 %	99 %	97 %	88 %
Maksimalna urna koncentracija	8	144	392	8	148
Maksimalna dnevna koncentracija	4	92	246	5	102
Minimalna dnevna koncentracija	0	25	32	3	17
Srednja (mesečna) koncentracija	2	58	110	3	48
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	0	9

Vse vrednosti koncentracij so navedene v $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

JUNIJ LJUBLJANA

Kongresni trg
7. – 20.6.2013
www.visitljubljana.si

Petek, 7.6.2013

21:00

Tango; balet, Opera in balet SNG Maribor, režiser in koreograf: Edward Clug.

Šabota, 8.6.2013

10:00

Modra vrtnica; otroška predstava, Pionirski dom, priporočena starost: 4-10 let, režija: Bjanka Kršmanc, 40 minut.

12:00

Tali in Toli; otroška predstava, Pionirski dom, priporočena starost: 4-10 let, režija: Bojan Martinec, 30 minut.

17:00

Afacayta; koncert, Zveza kulturnih društev Ljubljana.

Skupina Afacayta iz Kanarskih otokov bo nastopila s špansko in kubansko peto in igrano glasbo.

21:00

Mladi zmagovalci Rock Otočca, koncert. Letošnji zmagovalci in lanska zmagovalca Rock Otočca- ljubljanska rockabilly zasedba Eightbomb in dolenski blues-rockerji El Kachon.

Nedelja, 9.6.2013

10:00

Mala čarovnica, ki ni mogla biti zlobna; otroška predstava, Pionirski dom, priporočena starost: 4-10 let, režija: Bjanka Kršmanc, 40 minut.

17:00

Grooveapartment; koncert, prizorišče: Paviljon na Kongresnem trgu. 6 članska Rhythm and blues, Soul, Funk, zasedba šolanih glasbenikov.

21:00

Celovečerni koncert Akademске folklorne skupine France Marolt

Največja in ena najstarejših folklornih skupin v Sloveniji v sodelovanju z orkestrom Nova Muzika iz Nove Gorice pripravlja pester plesno-glasbeni večer.

Donedeljek, 10.6.2013

10:00

Otroški pevski zbori in otroške folklorne skupine; Zveza kulturnih društev Ljubljana, priporočena starost: 4-14 let.

18:00

Picko in Packo; otroška baletna predstava, SNG opera in balet Ljubljana, koreografija in režija: Torsten Händler, priporočena starost: 4-10 let.

21:00

Ljubljana Gala Dance Show; plesna predstava, plesna šola Kazina, koreografi: Mitja Popovski, Željko Božič, Ada Kogovšek, Mirjam Podobnik.

Torek, 11.6.2013

10:00

Mini plesni mozaik; plesna predstava, plesna šola Kazina, priporočena starost: 4-14 let.

18:00

Picko in Packo; otroška baletna predstava, SNG Opera in balet Ljubljana, priporočena starost: 4-10 let.

21:00

Razpotja; sodobni ples (Kjara's dance project), ideja, koncept in koreografija: Kjara Starič.

Sreda, 12.6.2013

10:00 23:00

Triada 2013 – Umetnost na univerzi; AGRFT, Akademija za glasbo, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje. Študentje (AG, AGRFT, ALUO, FA, FF, PeF...) bodo v dopoldanskem času pripravili glasbene, likovne in gledališke delavnice za otroke (priporočena starost: 5-10 let). Popoldne in zvečer pa se bodo odvijale različne delavnice za študente ter pester glasbeni program.

Četrtek, 13.6.2013

Čez dan se bo na Kongresnem trgu odvijala Kolesarska dirka Po Sloveniji 2013, prva etapa, Ljubljana – kronometer.

22:00

SONICA SERIES pomladna edicija; audiovizualni koncert elektronske glasbe, MoTA- Muzej tranzitornih umetnosti.

Petek, 14.6.2013

17:00

Grooveapartment; koncert, prizorišče: Paviljon na Kongresnem trgu. 6 članska Rhythm and blues, Soul, Funk zasedba šolanih glasbenikov.

21:00

Orkester Slovenske filharmonije in Slovenski komorni zbor pod taktirko Loris Voltolinija. Koncert priljubljenih odlomkov iz oper Sicilijanske večernice, Nabucco, Trubadur, Rienzi, Mojstri pevci Nürnberški in Leteči Holandec (Richarda Wagner in Giuseppe Verdi).

Šabota, 15.6.2013

10:00

Žužkerada; otroška predstava, Lutkovno gledališče Ljubljana, priporočena starost: 4-10 let, režija: Jaša Jamnik, 40 minut.

14:00

Parada ponosa; „Svoboda in solidarnost sta istospolni par“.

21:00

Nežka se moži; komedija, SNG Drama Ljubljana, Vinko Möderndorfer.

Nedelja, 16.6.2013

10:00

Žužkerada; otroška predstava, Lutkovno gledališče Ljubljana, priporočena starost: 4-10 let, režija: Jaša Jamnik, 40 minut.

16:30

“Lynch”; koncert (Punk Rock, Indie, Grunge,...)

17:00

Dixie Šok band; koncert Legendarna, vesela, zabavna dixieland glasba prihaja iz mesta New Orleans (ZDA). Najpopularnejši predstavnik te glasbene vrsti je bil trombetač in pevec Louis Armstrong.

21:00

Korak v dvoje; sodobni ples, avtorja in koreografa: Gregor Luštek & Rosana Hribar, Anton Podbevšek Teater in Flota.

Donedeljek, 17.6.2013

10:00

Štirje muzikantje; otroška predstava, Lutkovno gledališče FRU-FRU in Hiša otrok in umetnosti, priredba in režija: Irena Rajh Kunaver, priporočena starost: 3-10 let, 35 minut.

17:00

Dixie Šok band; koncert.

21:00

Vid Valič in Denis Avdič, udar po moško!; komedija, Špas Teater.

Torek, 18.6.2013

10:00

Vidkova srajčica; otroška predstava, Lutkovno gledališče FRU-FRU in Hiša otrok in umetnosti, priredba in režija: Irena Rajh Kunaver, priporočena starost: 3-10 let, 35 minut.

17:00

Stari mački; koncert, prizorišče: Paviljon na Kongresnem trgu.

21:00

Skyfall; koncert **Papirniškega pihalnega orkestra Vevče**, Zveza kulturnih društev Ljubljana.

Sreda, 19.6.2013

17:00

Stari mački; koncert, prizorišče: Paviljon na Kongresnem trgu.

21:00

Slavnostni koncert opernih arij, 200 let rojstva Verdija in Wagnerja, 25 let Imago Sloveniae-podoba Slovenije; solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

Dirigenta: Loris Voltolini / Igor Švara

Četrtek, 20.6.2013

10:00

Plesna predstava; plesna šola Minimundo, avtorja: Tjaša Kogej in Dejan Pevčević, priporočena starost: 4-14 let.

21:00

Gremo vsil!; gledališko-glasbena predstava, Maska, režija: Mare Bulc Zaključna predstava brez igralcev, a ne brez nastopajočih.

Mestna občina
Ljubljana

